

I. M. P. 5011.43
B/C 264

B

Calauza BIBLIOTECARULUI

11

1963

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

★
S
U
M
A
R
U
L
★

— Să asigurăm creșterea planificată a fondurilor de cărți 433

PE TEME ACTUALE

Marin CONSTANTINESCU : Pentru o activitate intensă în lunile de iarnă	437
B. A. : Pregătiri pentru iarnă — Prin câteva biblioteci din regiunea Ploiești	439
Vasile BOURCEANU : În atenția noastră, dezvoltarea sectorului zootehnic (Noul an de învățămînt agricol)	441
Sofia DĂNESCU : Pregătirile sînt în toi	442
R. IARAI : Manifestări de masă cu cartea (În raionul Sighișoara)	442
Paul CARAVIA : Lecții de inițiere documentară pentru studenți	446
Concursul nostru	446

DIN ACTIVITATEA BIBLIOTECILOR

Ion BELDEANU : Cursurile de calificare de la Rădăuți	448
Ionella ALEXANDRESCU : Popas la o bibliotecă sindicală	449
Prof. Ion UNGUREANU : Popularizarea cărții social-politice, agro-zootehnice și științifice	450
Ioan CHIRA : Pentru cea mai bună bibliotecă din raion	451

VĂ PREZENTĂM... VĂ RECOMANDĂM

Dr. Xantus JÁNOS : Cum se naște o conferință de popularizare a științei	452
Recenzii : V. I. Lenin despre tineret	455
Știința — prietena noastră	455
Lucrări pentru sate	456
Editarea manualelor în limbi străine	457
Eugen Barbu : Groapa	458
Darvas Jozef : Istoria unei familii de țărani	459
Silvio Micheli : Artiglio a mărturisit	460
Andrzej Urbanczyk : Cu pluta pe Baltica	460

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

Dima C. DRĂGAN, Constantin MĂTUȘOIU : Simplificări și precizări în tehnica de bibliotecă	461
Ș. G. : Norme minime — dar obligatorii	464

BIBLIOTECONOMIE, BIBLIOGRAFIE, DOCUMENTARE

C. GILEA, L. MOSCOVICI : Ce ne spune statistica — o anchetă la Biblioteca regională Iași (I)	466
Virgil CÂNDEA : Activitatea de informare în biblioteca raională (II)	471
Valentina CEPALIS : Un catalog regional al cărții tehnice	474

★

Ștefan GRUIA : Sesiunea Consiliului F.I.A.B.	478
--	-----

CĂRȚI ȘI REVISTE

V. CRUCIACHEVICI : Bibliografia bibliografiei sovietice	478
N. LOVINESCU : Ghidul Bibliotecii Germane de Stat	

★

Coperta : Cercul de citit

ANUL XVI
nr. 11
NOIEMBRIE
1963

41 000

● REDACȚIA : STR. C. MILLE, 5-7. ● — București — Telefon 13.94.04 ●

SĂ ASIGURĂM CREȘTEREA PLANIFICATĂ A FONDURILOR DE CĂRȚI

Premisa fundamentală a existenței unei biblioteci, a exercitării funcțiilor sale de instituție cultural-educativă atîrnă nemijlocit de cărțile pe care le deține. Completarea fondurilor devine astfel o latură-cheie a activității, care nu poate fi lăsată la voia întâmplării, pentru că, în ultimă analiză, calitatea și conținutul muncii depind de conținutul și varietatea fondurilor. Pe acestea se bazează întreaga activitate de propagandă a cărții, de orientare a lecturii cititorilor.

Bibliotecile din țara noastră, vii organisme culturale, în continuă creștere, se bucură de un sistem organizat de completare prin colecturile bibliotecilor. Sistemul de contractare a comenzilor pe termen lung permite asigurarea unei juste proporții între diferitele grupe tematice, satisfacerea cerințelor cititorilor potrivit specificului economic și cultural al localității deservite, utilizarea economicoasă și ritmică a alocațiilor bănești puse la îndemînă de către stat sau organizațiile obștești.

Problema achizițiilor de cărți nu este deloc ușoară, intrucît, în îndeplinirea cerințelor de carte ale populației, bibliotecarii trebuie să facă permanent o muncă de selecție și, în limitele alocațiilor bănești, să se orienteze asupra celor mai bune și mai potrivite lucrări din fiecare grupă tematică. Completarea fondurilor este, așadar, o problemă de conținut, de ordin științific și nu una administrativă.

Sfîrșitul anului constituie prilejul cel mai nimerit pentru concretizarea cererilor de carte urmărite de bibliotecari în practica muncii de zi cu zi, în relațiile cu cititorii, fondurile de cărți completîndu-se pentru nevoile culturale și profesionale ale acestora. Pe baza cercetării surselor de informare bibliografică, bibliotecarii pot înzestra fondurile de publicații cu cele mai reprezentative și mai utile titluri din întinsa noastră producție editorială. Aceasta este o condiție esențială a muncii bibliotecarilor atît în anul viitor, cît și în prezent.

Firește că într-un singur an nu vor putea fi rezolvate toate problemele pe care le incumbă completarea fondurilor și nu vor putea fi acoperite toate golurile ivite din cauza completării nejudicioase în decursul anilor. Principalul este însă ca preocuparea în această direcție să devină constantă.

Acolo unde comitetele de cultură și artă au asigurat o colaborare justă între colecturi și biblioteci, există o bună organizare a completării fondurilor. Sursele de informare asupra noilor apariții — publicația „Cărți noi” și planurile editoriale — stau la dispoziția bibliotecarilor pentru consultare în vederea întocmirii precomenzilor și stabilirii tirajelor pentru 1964. Proiectele planurilor editoriale au fost trimise la centrele de difuzare a cărții și la colecturi încă din luna iulie (deși nu pretutindeni au fost aduse în același termen la cunoștința bibliotecarilor). În afară de acestea, unele biblioteci regionale și-au alcătuit surse proprii de informare asupra necesităților de carte sau fondurilor existente în unitățile subordonate. O serie de biblioteci regionale (Iași, Bacău, Crișana, Hunedoara) și-au constituit evidențe asupra dezvoltării economice actuale și de perspectivă a G.A.C. Astfel, Biblioteca regională Iași a întocmit *Fișierul G.A.C.* despre care revista noastră a publicat o prezentare¹⁾. La Bacău, alături de *Fișierul monografic al regiunii*²⁾, există un sistem de evidență pe fișe a fiecărui titlu comandat pe baza planurilor editoriale, cu ajutorul căruia se poate urmări distribuirea fiecărui titlu în funcție de cerințe. Păstrate an de an, aceste fișiere vor forma o oglindă destul de fidelă asupra situației fondurilor mai recente ale bibliotecilor. La Biblioteca regională Hunedoara se păstrează monografiile ale G.A.C. din regiune, care prezintă liniile de dezvoltare

1) Gilea, Constantin. *Fișierul G.A.C. Călăuza* - bibliotecarului, XV (1962), 9 (sept.), p. 23.

2) Pătrașcu, George. *Fișierul monografic — instrument de evidență a bibliotecilor din regiune. Călăuza* - bibliotecarului, XVI (1963), 8 (aug.), p. 352-353.

economică și culturală a satelor. De asemenea, se efectuează studii sau anchete care au menirea de a obține date cât mai amănunțite asupra componentei fondurilor de publicații (de exemplu, bibliotecile regionale Iași, Argeș, Bacău și Hunedoara în colaborare cu colecturile regionale ale bibliotecilor). Comitetul de cultură și artă Alba a inițiat un studiu mai larg al acestei probleme în cuprinsul raionului, folosind în acest scop un activ larg. Un mare ajutor în cunoașterea situației fondurilor din biblioteci a dat Fondul de Stat al Cărții, care, în decursul acestui an, a organizat în majoritatea regiunilor brigăzi de studiere a tuturor problemelor relative la componența fondurilor și la distribuirea lor și a trimis la fiecare regiune, încă din luna august, câte un exemplar din planurile editoriale pe anul 1964.

Totodată, pentru informarea asupra producției editoriale, se consultă buletinele bibliografice și fișele tipărite, editate de Biblioteca Centrală de Stat, rubricile bibliografice ale publicațiilor periodice. În ansamblu, se vedește un interes mărit pentru această problemă-cheie a bibliotecilor, ceea ce a determinat de altfel îmbunătățirea continuă a componenței fondurilor în toate unitățile. Ar fi însă util ca bibliotecile, sub îndrumarea comitetelor de cultură și artă, să-și concentreze eforturile mai mult decât pînă acum asupra numeroaselor alte aspecte care determină o aprovizionare corespunzătoare cu publicații și să țină astfel pasul cu eforturile editurilor noastre pentru asigurarea populației cu cărți.

Prima dintre acestea este de ordin material și administrativ. În regiunile Brașov și Hunedoara, alocațiile pentru achiziții de cărți sînt descentralizate la nivelul raioanelor și, în unele cazuri, chiar la comune. De aici decurg o serie de carente pe care le semnalăm în rîndurile ce urmează. Neținîndu-se seama de statistică populației, de numărul bibliotecilor comunale și satești din fiecare raion și nici de mărimea bibliotecilor raionale, în regiunea Hunedoara alocațiile pentru achiziții de cărți au fost defalcate fără criterii bine definite. Raioanele Ilia, Hateg și Orăștie, cu aproximativ același număr de unități, au primit în 1963 sume care diferă considerabil. Bibliotecilor din raionul Alba li s-au repartizat sume mai mici față de raionul Brad deși în cuprinsul raionului Alba funcționează de două ori mai multe biblioteci comunale decît în raionul Brad. Mai mult, în raionul Orăștie, bugetul pentru achiziții de cărți a fost defalcat pînă la nivelul comunelor. O astfel de repartitie a sumelor a făcut ca dotarea populației cu cărți să fie inegală în diferite localități. Tot ca urmare a descentralizării fondurilor, sumele au fost repartizate destul de arbitrar. În raionul Sf. Gheorghe (Regiunea Brașov), nu s-a realizat o justă corelare a sumelor afectate achizițiilor de cărți și abonamentelor la periodice, astfel că 65% din buget a fost rezervat pentru periodice și numai 35% pentru cărți.

Din cele expuse aici rezultă că descentralizarea bugetului determină o dezechilibrare a acestuia, împiedicînd controlul și îndrumarea de care este nevoie în completarea fondurilor. Centralizarea alocațiilor financiare la regiune ar duce la respectarea plafonului stabilit pentru fiecare tip de bibliotecă, la crearea unei viziuni științifice asupra completării fondurilor, la echilibrarea domeniilor tematice în funcție de factorii enumerați mai sus. Pe de altă parte, însă, centralizarea bugetului nu trebuie să înlocuiască prezența bibliotecarilor de la sate sau a bibliotecarilor raionali în acțiunea de completare a fondurilor, căci oricît de priceput ar fi un bibliograf de la biblioteca regională, el nu poate cunoaște atît de bine cerințele de carte ca aceia care lucrează efectiv cu cititorii.

În regiunea Brașov nu s-a exercitat un control pe plan regional asupra folosirii ritmice a sumelor destinate achizițiilor de cărți. Astfel, în trimestrul I al anului curent, bibliotecile satești din această regiune n-au primit nici o carte, iar în trimestrul III s-au achiziționat atîtea titluri încît s-au epuizat alocațiile afectate pentru întregul an. Biblioteca raională Mediaș a rămas, în ultimul trimestru al anului, doar cu a șaptea parte din sumele alocate pentru întregul an, în timp ce la colectura regională se află la dispoziția ei cărți în valoare de cinci ori mai mare decît poate achiziționa cu suma ce i-a rămas.

Deși legislația în vigoare admite ca pînă la fixarea noilor alocații să se contracteze cu colectura la începutul anului sumele aferente fiecărei luni din bugetul anului precedent, în regiunile Brașov și Hunedoara contractele cu colectura se încheie abia la jumătatea primului trimestru. Așa s-a întimplat că bibliotecilor comunale din raioanele Mediaș, Sighișoara, Sf. Gheorghe le-a fost trimis primul set de cărți abia la 2 martie a. c. În raionul Mediaș, bibliotecile satești au primit cărți numai în două rînduri: la 13 aprilie și la 9 august, iar în raionul Sf. Gheorghe

bibliotecile sătești au primit cărți numai în urma suplimentării alocațiilor, deoarece sumele cvenute lor au fost afectate în întregime abonamentelor la periodice.

Una din cele mai importante probleme ale creșterii planificate a fondurilor este stabilirea necesarului de carte pentru anul viitor. Rolul organelor regionale este, în acest sens, de a îndruma și de a coordona cererile unităților, de a îndrepta paralelismele și de a evita golurile tematice din fondurile bibliotecilor. Bibliotecile regionale trebuie să exercite din plin, în această direcție, funcția lor metodică, dar nu trebuie să suplinească rolul și inițiativa bibliotecarilor din regiune. Sînt necesare, în acest scop, bogate surse de informare, care să ajungă pînă la nivelul comunelor și satelor. Proiectele de plan ale editurilor pentru 1964 — singura sursă de informare pentru planificarea comenzilor pe un an — abia ajung la bibliotecile regionale. În bibliotecile raionale vizitate din regiunile Brașov și Hunedoara, cele mai noi buletine de precomenzi datează din 1960 ! În regiunea Brașov există biblioteci raionale care nu primesc nici buletinul „Cărți noi” și nu dispun de alte surse bibliografice, bibliotecarii aflînd noutățile de la librărie.

Lipsind mijloacele de informare asupra noilor apariții la unitățile din regiune, bibliotecile regionale au rămas singurul for care se interesează de precomenzi pentru toate unitățile din aceste regiuni. Atît la Brașov cît și la Deva au sosit din vreme proiectele planurilor editoriale pe 1964, care au și fost consultate de către metodiști și bibliografi. Cum însă problema achizițiilor nu a constituit la Brașov obiectul unor studii serioase în unitățile din regiune, neexistînd nici măcar o evidență cît de cît pusă la punct asupra intrării cărților în biblioteci, precomenzile au fost alcătuite după cele mai personale preferințe, de către patru lucrători ai Bibliotecii regionale. S-a ajuns în acest mod la situația surprinzătoare ca în unele buletine de precomenzi completate la Biblioteca regională Brașov să predomine în dreptul titlurilor cifra 14 (?), iar în altele cifra 16 (?). Aceste precomenzi nici n-au fost discutate în colectivul metodic, iar directorul bibliotecii nu le-a studiat pe toate.

Răsfoind planurile editoriale pe anul 1964 completate la Biblioteca regională Brașov s-a putut constata o necunoaștere a cerințelor actuale de carte din regiune. O serie de titluri necesare satelor, ca de ex. Popovici, A. *Experiența G.A.S.-Ovidiu în cultura legumelor*; Rafailă, C. și Letter, E. *Combaterea bolilor și dăunătorilor pomilor și viței de vie*; Niță, V. *Căile de sporire a producției-marfă și a veniturilor bănești în G.A.C.* etc., nu figurează în precomenzi. Broșurile *Adevărata prietenie — intrajutorarea în muncă*; *Din cuceririle științifice ale secolului nostru* și altele, nu au fost comandate decît pentru biblioteca regională, deși planurile editoriale le definesc clar ca „lucrări de largă accesibilitate”. Desigur că nu este vorba aici de vreun criteriu anumit, ci, pur și simplu, de întîmplare și pripă în elaborarea precomenzilor.

Tot lipsa de discernămint a dus la cealaltă extremă. Biblioteca regională Deva a comandat, fără o evaluare a sumelor de care dispune, numeroase exemplare ale unor titluri de nivel superior nesolicitate în bibliotecile comunale și sătești. De pildă, lucrările *An Advanced Course in Modern Roumanian* — Limba romînă pentru englezi, vol. II, ed. a 2-a; *Studii de dialectologie romînă* și alte titluri de nivel superior au fost solicitate în cîte 100 de exemplare fiecare. Cifra, de-a dreptul fantastică, n-are nevoie de nici un comentariu. Mai sînt și alte cereri tot atît de nerealiste (*Metale neobișnuite* — 400 exemplare; *Lingvistică generală*, vol. II — 75 exemplare).

Atrage atenția lipsa de grijă pentru întregirea colecțiilor, care, în bibliotecile vizitate, sînt descompletate. La bibliotecile raionale Alba și Mediaș, lipsesc numeroase volume din operele clasicele marxism-leninismului, ale clasicele literaturii universale, în timp ce alte volume din aceste opere se găsesc în mai multe exemplare. De asemenea, se resimte lipsa unor materiale de referință fără de care nu poate fi vorba de o activitate normală într-o bibliotecă. Spre exemplificare dăm situația bibliotecii raionale Alba: *Dicționarul enciclopedic romîn*, *Dicționarul de neologisme*, *Dicționarul tehnic poliglot*, o serie de dicționare bilingve lipsesc din rafturi, iar altele sînt descompletate. O astfel de orientare în achiziționare se răsfrînge mai cu seamă asupra bibliotecilor raionale și a celor de la sate, care duc lipsă de unele cărți noi, resimt goluri tematice (fie în domeniul social-politic, fie în cel tehnic sau agricol). În bibliotecile comunale și sătești din regiunea Brașov intră puțină carte beletristică, în timp ce biblioteca regională neglijează publicațiile tehnice. Lipsa unor mijloace de informare asupra specificului localităților face

ca publicațiile agrozootehnice să fie trimise fără cunoașterea prealabilă a specificului gospodăriilor colective. În raionul Sf. Gheorghe, bibliotecile sâtești au fost abonate la unele reviste de strictă specialitate care nu și-ar avea locul în aceste biblioteci. În biblioteca raională Mediaș lipsesc o serie de lucrări de informare profesională necesare muncitorilor din principalele întreprinderi ale orașului.

La biblioteca regională Hunedoara numărul exemplarelor din cartea beletristică este mult prea mare față de necesități, în dauna altor publicații. Se achiziționează aici și o serie de lucrări medicale, deloc solicitate, din cauză că bibliotecile spitalelor din orașul Deva sînt bine dotate. În bibliotecile comunale din raionul Hațeg, cartea social-politică reprezintă numai 5% din totalitatea fondurilor, iar cartea pentru copii numai 2,5%.

La cele expuse trebuie adăugat faptul că colecturile, fără să consulte bibliotecile raionale, intervin în comenzi, restringîndu-le sau amplificîndu-le adesea după unele considerente bănești. Or, este știut că sarcina colecturilor se limitează la satisfacerea comenzilor și nu la dirijarea lor, în primul rînd, pentru că nu au de unde cunoaște situația reală din biblioteci. Singură biblioteca regională — organul metodic de dirijare a completării — are latitudinea să definitiveze precomenzile, sub îndrumarea comitetelor de cultură și artă, pe baza unei evidențe cît mai fidele a fondurilor de cărți din unitățile subordonate. Dacă totuși colecturile au unele obiecții asupra precomenzilor, ele trebuie să le sesizeze bibliotecilor regionale, așa cum procedează de pildă Colectura regională Hunedoara, dar fără să modifice precomenzile cu de la sine putere.

Restabilirea buletinelor de precomenzi — cu apariție periodică — ar fi una dintre căile pentru evitarea deficiențelor semnalate. Necesitatea acestor buletine apare cu atît mai stringentă cu cît proiectele planurilor editoriale se modifică în cursul anului. Bibliotecile regionale ar urma să confirme comenzile întocmite pe bază de buletine și să le corecteze, urmărind ca titlurile noi să intre în fiecare bibliotecă în funcție de cerințe. Nu este un deziderat imposibil de realizat ca bibliotecile regionale să analizeze lunar stocurile de cărți pe care colecturile le trimit la sate, așa cum se procedează în majoritatea regiunilor. În acest mod, s-ar rezolva și acel echilibru între fondurile bănești ale bibliotecilor și producția editorială, evitîndu-se epuizarea alocațiilor financiare pentru achiziționarea unui titlu în prea multe exemplare, sau invers, pentru achiziționarea unor cărți costisitoare, nesolicitate de bibliotecile respective.

Bibliotecile raionale ar trebui să dispună, la rîndul lor, de cel puțin 2 exemplare din proiectele planurilor editoriale, să efectueze anchete în bibliotecile comunale și sâtești, să studieze conținutul fondurilor acestora, să sesizeze imediat orice nepotrivire dintre comenzi și expedițiile de cărți efectuate.

Trimiterea cu întîrziere și în cantități insuficiente, a proiectelor de plan în biblioteci cauzează mari dificultăți, bijbieli și formulare grăbită a precomenzilor. În regiunea Banat — așa cum ne sesizează directorul Bibliotecii regionale, tovarășul Mihai Ianculescu —, metodiștii au avut puțin timp la dispoziție pentru studierea planurilor editoriale pentru 1964, care, pe deasupra, le-au fost trimise doar în cite un exemplar. Fondul de Stat al Cărții a încurajat o astfel de practică, cerînd Bibliotecii regionale să precizeze „în termen de 10 zile de la primirea adresei”, situația necesarului de carte pe regiune. Așa sînd lucrurile, metodiștii nu au putut confrunta planurile editoriale cu cererile de carte din biblioteci.

Problema completării nu poate să fie privită numai din punct de vedere al unei unități izolate sau al unei rețele de biblioteci. Avînd același scop — satisfacerea nevoilor de carte ale populației dintr-o localitate — toate bibliotecile trebuie să conlucreze în domeniul completării, evitînd pe cît posibil paralelismele. Deși analiza noastră nu s-a extins decît asupra bibliotecilor din sistemul așezămintelor culturale, apare necesar ca, în fiecare localitate, bibliotecile raionale, școlare și cele ale sindicatelor să coordoneze împreună acțiunea de completare a fondurilor, avînd ca preocupare centrală asigurarea cititorilor din localitate cu cărțile de bază. Comitetele de cultură și artă, secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare și comitetele sindicatelor ar putea să asigure întîlniri periodice ale bibliotecarilor pentru discutarea comenzilor.

Procedînd astfel, instituțiile culturale care se preocupă de propagarea și difuzarea cărții ar lucra mai organizat și mai rațional pentru respectarea decideratului cititorilor: carte bună în cantități corespunzătoare!

UNIVERSITATEA
PE TEME ACTUALE
FACULTATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE, TÂRGOVISTE

PENTRU O ACTIVITATE INTENSĂ ÎN LUNILE DE IARNĂ

Bibliotecarii din raionul Negru Vodă s-au pregătit din vreme pentru a folosi mai deplin perioada lunilor de iarnă, în scopul întetirii propagandei cărții. Încă din trimestrul al treilea, Biblioteca raională sub îngrijirea Comitetului raional de cultură și artă a întocmit un plan de măsuri în care au fost menționate amănunțit sarcinile ce revin bibliotecilor de la sate. În cele ce urmează, vom relata aspecte din planul Comitetului raional de cultură și artă cit și al Bibliotecii raionale.

Problemele completării fondurilor de publicații se ridică în pragul acestui sezon pentru toate unitățile, atât în privința conținutului, cât și a cantităților necesare acoperirii unor cerințe mai mari față de alte perioade ale anului. În consecință, au fost prevăzute alocații mai mari din fondurile căminelor culturale, cooperativelor de consum, comitetelor sindicatelor și gospodăriilor colective. Acestea din urmă au hotărât să sporească cu 20 % sumele contrac-

tate cu C.L.D.C. pentru achiziții de cărți. Mare parte a titlurilor cumpărate vor fi din domeniile agricol și zootehnic, deoarece, în perioada care urmează, bibliotecile vor avea sarcini mai ample în sprijinirea învățământului agricol de masă și în intensificarea propagandei agricole prin mijlocirea cărții.

În colaborare cu Consiliul agricol raional, a fost elaborat un plan comun de acțiune pentru deschiderea și desfășurarea învățământului agricol de masă. Colectivele bibliotecilor de la sate au primit indicația să verifice din punct de vedere tematic fondurile de cărți agrozootehnice de care dispun, să consulte programa lecțiilor, pentru ca să poată cunoaște necesarul de cărți și să-și completeze lipsurile prin C.L.C.D., cooperatie și schimbul interbibliotecar.

O dată procurate cărțile trebuitoare, bibliotecarii vor amenaja rafturi speciale în ajutorul cursanților colectivști. În sălile de curs, vor fi organizate permanent expoziții și standuri cu împrumut, care vor conține cărțile și broșurile prevăzute în bibliografia lecțiilor. Alături de aceste expoziții, vor fi afișate liste bibliografice de recomandare pe diferite teme, ca: *Să sporim avutul obștesc și valoarea zilei-muncă prin creșterea animalelor*; *Sporirea producției de cereale — temelia dezvoltării agriculturii*; *Ce trebuie să citească cursanții de la învățământul agrozootehnic de masă*; *Rolul zootehniei în dezvoltarea avutului obștesc* etc. Tot în ajutorul cursanților, Biblioteca raională va trimite unităților din raion prezentări de cărți care să ajute la sistematizarea materialelor studiate.

Au fost fixate, de asemenea, manifestările de masă cu cartea care vor fi organizate de către bibliotecile de la sate în sprijinul propagandei agrozootehnice și al învățământului agricol. S-au dat indicații tuturor bibliotecilor să pregătească, în colaborare cu căminele culturale, concursuri „Cine știe, răspunde“, pe ramuri de producție, la care să participe atât cursanții cît și întreaga masă de colectivști. Concursurile vor avea ca temă în special materialele studiate în cadrul învățământului agricol. Cu aceste prilejuri bibliotecarii vor desfășura o largă acțiune pentru a ajuta colectivștii în însușirea cunoștințe-

lor specifice fiecărei îndeletniciri din agricultură.

Pentru o largă propagandă agricolă cu ajutorul cărții, bibliotecarii au alcătuit planuri de lectură pentru cercurile de citit, în care au fost introduse cărți și broșuri agrozootehnice.

Bibliotecarii comunali vor ține lunar consfătuiri de analiză a muncii cu colectivele bibliotecilor sătești, cu responsabilii cercurilor de citit și ai bibliotecilor mobile. Cu această ocazie, vor fi studiate deficiențele în muncă, greutățile întâmpinate, vor fi discutate planurile de lectură pentru cercurile de citit pe lunile următoare și planurile de muncă ale colectivelor bibliotecilor. Sintem siguri că organizațiile de masă din comună, sub îndrumarea organizației de partid, ne vor da un sprijin substanțial ca și anii trecuți în desfășurarea și coordonarea muncii cu cartea.

Pentru îmbunătățirea activității cu cartea în sectoarele zootehnice ale gospodăriilor agricole colective, la punctele metodice din raion vor avea loc acțiuni model (simpozioane literare, montaje literar-muzicale, consfătuiri cu cititorii) care vor fi urmate de programe artistice. La aceste acțiuni vor fi invitați bibliotecarii din comunele și satele învecinate. Pînă în prezent, asemenea manifestări au fost prevăzute în comunele: Topraisar, Cobadin, Pecineaga, Limanu și Independența.

În lunile de iarnă, munca cu cartea va fi îmbinată cu munca cultural-artistică. Acțiunile cele mai importante vor fi organizate împreună cu căminele culturale și susținute de formațiile artistice. În programele artistice ale brigăzilor, vor fi introduse momente destinate popularizării cărților din biblioteci și cititorilor frunțași. Periodic, vor fi editate texte de brigadă referitoare exclusiv la munca cu cartea.

Colectivele bibliotecilor vor avea în atenție atragerea spre lectură a tuturor membrilor formațiilor artistice. Fiind colective bine încheiate ne va fi mai ușor să organizăm pentru ei și cu ajutorul lor acțiuni de masă atractive și interesante. Ridicarea nivelului lor de pregătire va înrui, totodată, asupra nivelului artistic al programelor pe care le prezintă.

Un obiectiv important, pe care bibliotecile vor pune mare accent în această perioadă este munca cu cartea în rîndurile tineretului. În colaborare cu Comitetul ra-

ional U.T.M., a fost elaborat un plan de măsuri privind organizarea și desfășurarea concursului „Iubiți cartea“. S-a stabilit ca, săptămînal, în cadrul „Joi tineretului“, colectivele bibliotecilor să organizeze manifestări cu cartea pentru tineret, (recenzii, prezentări de cărți, seri literare, concursuri-ghicitoare și altele), care să popularizeze cărțile din bibliografia concursului și să ajute la atragerea tuturor tinerilor spre lectură. Tot prin acest plan de măsuri, se va iniția un concurs cu tineretul „Cine citește, folosește“, pe faze: sat, comună, raion. În luna noiembrie, au loc pe centre de comune consfătuirii de analiză a muncii comisiilor concursului „Iubiți cartea“, la care vor lua parte președinții comisiilor, bibliotecarii și directorii căminelor culturale. Cu ocazia acestor consfătuiri, vor fi elaborate planuri de acțiuni concrete pentru impulsivizarea desfășurării concursului.

Pentru o îndrumare permanentă a lecturii copiilor, au fost fixate în colaborare cu Secția de învățămînt, cărțile necesare lecturii particulare a elevilor conform programei și s-au luat măsuri pentru procurarea acestor cărți de către toate bibliotecile din raion.

În planurile de muncă ale bibliotecilor, a mai fost prevăzută organizarea în fiecare săptămîină a unor acțiuni cu cartea pentru copii.

În scopul desfășurării cît mai corespunzătoare a muncii cu cartea în lunile de iarnă, au fost reparate încă de pe acum localurile bibliotecilor, acolo unde era cazul, s-a procurat combustibil, iar acolo unde nu exista mobilierul necesar a fost confecționat cu mijloace locale. La unele biblioteci comunale (Topraisar, Limanu, Cotu Văii, Bărăganu, Cobadin și altele) au fost amenajate săli de lectură. În continuare, ne vom strădui să creăm condiții cît mai plăcute, cît mai prietenoase pentru cititori. Nu vom neglija nici decorarea cît mai artistică a bibliotecilor noastre, încît colectivității să se simtă bine în aceste lăcașuri de cultură.

MARIN CONSTANTINESCU

secretarul Comitetului raional de cultură și artă — Negru Vodă

PREGĂTIRI PENTRU IARNĂ

PRIN CÎTEVA BIBLIOTECI DIN REGIUNEA PLOIEȘTI

● Cum se pregătesc bibliotecile comunale și satești pentru perioada de iarnă?

● Ce măsuri au fost luate pentru a se asigura un nivel corespunzător activității cu cartea în timpul iernii?

● În planurile de muncă ale bibliotecilor — au fost prevăzute acțiuni menite să sprijine activitatea productivă din gospodăriile colective?

● Ce păreri au bibliotecarii comunali despre formele de activitate cele mai eficiente în lunile de iarnă?

Problema numărului unu — buna organizare a activității

La Biblioteca regională din Ploiești, pregătirile pentru perioada de iarnă se înscriu în preocuparea mai largă de îndrumare permanentă a bibliotecilor comunale și satești. În această activitate, Biblioteca regională a pornit de la indicațiile Comitetului regional de cultură și artă în vederea unei juste planificări a muncii. Și, cu mult timp înainte de venirea iernii, în multe biblioteci comunale s-a trecut la pregătirea activității pentru acest sezon.

La Lipănești — în raionul Ploiești — de exemplu, bibliotecara Constanța Dumitrescu a pornit în planificarea muncii, pe perioada de iarnă, de la o amănunțită cunoaștere a sarcinilor gospodăriei colective. Preocuparea pentru sprijinirea cursanților la învățămîntul agrozootehnic, a colectivităților înscriși la ciclurile de conferințe, interesul pentru aprovizionarea ritmică a bibliotecii cu lucrările necesare — au constituit puncte de plecare în întocmirea planului de activitate. Bine pregătite, larg popularizate în comună, o serie de acțiuni ca: seriile literare *Măreția patriei socialiste*, *Chipul colectivista-lui în literatură*, *Poeți și prozatori din regiunea Ploiești*, convorbirea *Succesele se pregătesc acum* — pe marginea unor lucrări agrozootehnice, prezentările săp-

tămâinale de cărți, zilele tematice ce se vor organiza în cadrul „Lunii cărții la sate” și altele, vor avea desigur o mare eficiență în rîndul colectivștilor.

Se poate lucra și fără plan de muncă? Rezultatele „neplanificate” ale acestui sistem de muncă — obținute la Bărcănești — lângă Ploiești, faptul că majoritatea cărților agrotehnice stau închise într-un dulap, neatînse, că pe fișele cititorilor colectivști aceste cărți se întîlnesc rar, sînt un răspuns edificator. Preocupări pentru lunile de iarnă? Deocamdată, nimic. Pare-se că bibliotecara Teodora Dumitru vrea să-și aplice în continuare „sistemul” de muncă. Este cazul ca Biblioteca regională să intervină...

*Un element important:
continuitatea și permanența acțiunilor*

Cu sprijinul Bibliotecii regionale, în bibliotecile comunale și satești au fost inițiate o serie de acțiuni cu tematica legată de principalele preocupări ale colectivștilor. Unele dintre aceste acțiuni — începute în timpul primăverii sau verii — se vor continua și în iarna aceasta. Trebuie subliniat — de altfel — că în munca de îndrumare metodică la Biblioteca regională se acordă atenție continuității — element de mare importanță în obținerea unor indici de activitate superiori.

Printre acțiunile cu mare răsunset în rîndul colectivștilor din regiunea Ploiești este concursul „Pentru cel mai bun crescător de animale” inițiat de Consiliul agricol regional. În sprijinul acestei acțiuni, Biblioteca regională a lansat concursul „Muncind și învățînd, făurim belșugul gospodăriei” — cu faze comunale, intercomunale și raionale. Iarna trecută, acest concurs s-a desfășurat cu bune rezultate în bibliotecile din raionul Rîmnicu-Sărat. Cunoașterea lucrărilor incluse în bibliografia de concurs a fost deosebit de folositoare țaranilor colectivști în rezolvarea diferitelor probleme ivite în cadrul muncii în G.A.C.

În continuare, acțiunea a fost extinsă în raioanele Mizil și Cimpina. Iarna aceasta, concursul va fi generalizat în întreaga regiune. În acest scop, Biblioteca regională și bibliotecile raionale au realizat instruirea bibliotecarilor și au difuzat bibliografia și regulamentul concursului.

Bune rezultate a dat și inițiativa de a include în întrecerea între brigăzile G.A.C. și un obiectiv referitor la asiduitatea lecturii colectivștilor. Aceasta stimu-

lează interesul pentru lectură al colectivștilor și — mai ales — pentru literatura de specialitate. De la comuna Costești — raionul Buzău — și cîteva comune din raionul Rîmnicu-Sărat, acțiunea s-a răspîndit în multe alte comune, iar în iarnă aceasta se va generaliza.

La Puchenii Mari — raionul Ploiești, se organizează cu regularitate prezentări ale cărților nou intrate în bibliotecă și consfătuiri pe marginea unor lucrări agrotehnice. Bibliotecara Ecaterina Rădulescu le considera, pe bună dreptate, mijloace sigure de îndrumare a lecturii cititorilor. O cercetare a fișelor confirmă pe deplin acest lucru. Mulți colectivști au împrumutat lucrări ca: *Legumicultura, Cultura porumbului, Creșterea tineretului bovin etc.*, prezentate în prealabil la bibliotecă. Ar fi util pentru cititori ca programul de acțiuni al bibliotecii să fie afișat din vreme, fapt care ar spori numărul participanților.

Mai multă atenție învățămîntului agrozootehnic de masă

În lunile de iarnă — sprijinirea învățămîntului agrozootehnic trebuie să ocupe un loc central în preocupările bibliotecarilor comunali. De felul în care colectivștii își însușesc cunoștințele predate la aceste cursuri, depînd în bună măsură rezultatele pe care le vor obține pe cîmp, în campania agricolă viitoare. Și în însușirea acestor cunoștințe, bibliotecii comunale îi revine un rol deosebit de important.

Trebuie spus că, din acest punct de vedere, în regiunea Ploiești s-au întreprins destul de puține lucruri pentru iarna aceasta. În cursul anului trecut, o serie de biblioteci din raioanele Rîmnicu-Sărat și Buzău au acumulat o experiență interesantă în acțiunea de sprijinire a învățămîntului agrozootehnic. Această experiență trebuie generalizată.

Pe baza lucrărilor existente în bibliotecile comunale și satești, este necesar să se întocmească materiale bibliografice de recomandare pe lecții sau grupe de lecții. Citește bibliografii — difuzate în toate bibliotecile de la sate, trebuie aduse din vreme la cunoștința colectivștilor. Însoțite de expoziții și vitrine cu cărțile la care se referă, ele vor constitui un-

ajutor prețios pentru cursanți. Pentru cărțile mai importante, să se organizeze prezentări, recenzii, consfătuiri etc.

Este necesar să se acorde un sprijin mai serios și colectivităților care urmează ciclurile de conferințe. Cunoșcând dinaintea tematica, bibliotecarii comunali trebuie să găsească forme interesante de popularizare a acelor lucrări care explică sau completează problemele dezbătute în cadrul conferințelor.

B. A.

NOUL AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT AGRICOL

● ÎN ATENȚIA NOASTRĂ — DEZVOLTAREA SECTORULUI ZOOTEHNIC

Redeschiderea cursurilor învățămîntului agricol de masă ridică în fața instituțiilor culturale o serie de sarcini, a căror rezolvare este dependentă în mod direct de activitatea desfășurată de acestea încă din timpul lunilor călduroase. Asigurarea acestei continuități s-a impus ca un obiectiv important în ansamblul muncii culturale. Aș vrea să mă opresc asupra unui aspect al activității desfășurate de instituțiile culturale din raion și anume, contribuția prin forme specifice de muncă la dezvoltarea sectorului zootehnic al gospodăriilor noastre colective.

Comitetul executiv al Sfatului popular al raionului Focșani a acordat ajutorul necesar bibliotecii raionale pentru organizarea unei secții al cărei scop este asigurarea documentației specialiștilor din agricultură. Și bineînțeles această secție și-a concentrat o parte din eforturi în direcția ajutorării pe linie documentară a specialiștilor zootehniști.

Ca o notă caracteristică tuturor bibliotecilor din raion menționăm organizarea, în tot cursul acestui an, a unor acțiuni de masă destinate crescătorilor de animale. Din cele 30 de consfătuiri organizate în raion, 12 au tratat teme zootehnice (*Creșterea animalelor — izvor de bogăție, Sporirea pășunilor și finețelor naturale și altele*).

Cei 591 cursanți din raionul nostru, care au frecventat cercurile de „creștere a animalelor” din cadrul învățămîntului agricol de masă 1962—1963, au simțit din plin ajutorul bibliotecilor. Recomandarea celor mai noi și utile cărți, punerea lor la dispoziția colectivităților cursanți, procurarea în timpul cel mai scurt, prin împrumut interbibliotecar, a unor lucrări solicitate, care nu se aflau în fondul bibliotecii, au fost câteva din măsurile eficace luate de bibliotecarii din raionul Focșani.

Experiența acumulată anul trecut în ceea ce privește sprijinirea învățămîntului agrozootehnic va permite bibliotecarilor să depună în acest an o activitate și mai rodnică.

Odată cu deschiderea învățămîntului agrozootehnic de masă, se vor organiza o serie de concursuri între cursanții cercurilor de „creștere a animalelor”. Urmărind să atragă un număr cât mai mare de participanți, tematica acestor concursuri va diferi în funcție de specificul economic al gospodăriilor colective. Pentru crescătorii de animale din partea de munte a raionului temele se vor referi la creșterea oilor și îngrijirea pășunilor, a finețelor naturale, iar pentru cei din partea de șes, la creșterea vacilor de lapte, însilozarea nutrețurilor etc. Aportul bibliotecilor la desfășurarea în condiții optime a acestor concursuri va fi însemnat, ele asigurând bibliografia necesară pregătirii concurenților. S-a preconizat, de altfel, și organizarea unui schimb de experiență pe tema *Cartea în sprijinul dezvoltării sectorului zootehnic*. Sînt citeva din acțiunile pe care le vor întreprinde bibliotecile din raionul nostru. Eficiența lor se va reflecta în îmbogățirea cunoștințelor zootehnice ale crescătorilor de animale, cunoștințe de altfel absolut necesare pentru obținerea unor rezultate la nivelul cerințelor economice actuale.

VASILE BOURCEANU

vicepreședinte al Sfatului popular al
raionului Focșani

● PREGĂTIRILE SÎNT ÎN TOI

În vederea redeschiderii cursurilor învățămîntului agricol de masă cu durata de 3 ani, Biblioteca raională Băilești și-a propus să ia unele măsuri în ceea ce privește buna organizare a diferitelor manifestări menite să vină în ajutorul cursanților. În acest an, fiecare bibliotecar se va consulta în permanență cu inginerul agronom, zootehnist, medicul veterinar, cadrele didactice, care predau agricultura și științele naturii, cu cei mai buni brigadieri și șefi de echipă. În felul acesta va cunoaște dinainte tematica lecțiilor ce se vor preda pe ani, va putea urmări cu atenție ca îndrumarea lecturii cursanților să se facă diferențiat, avînd în vedere că unii sînt începători iar alții în anul II (pentru aceștia din urmă planurile de lectură și listele bibliografice de recomandare vor asigura o continuitate

față de cele citite anul trecut). Ne-am gîndit că, popularizarea de către bibliotecari a rezultatelor obținute de cursanții care au aplicat la locul de muncă în gospodăria agricolă colectivă metodele însușite la cursurile agricole de masă sau din cărți, va avea o influență pozitivă asupra celorlalți colectivști. De asemenea, se vor organiza biblioteci mobile, în locurile unde se țin cursurile, expoziții de cărți, gazeta colectivistului unde se vor afișa sfatul agronomului, liste de recomandare, precum și un panou al frunzașilor la lectura cărților și la frecventarea cursurilor. Pentru adîncirea cunoștințelor însușite la lecții, bibliotecile vor organiza consfătuiri conduse de inginerul agronom al gospodăriei, unde vor fi popularizate și discutate cărțile agrotehnice, dînd posibilitate totodată colectivștilor frunzași să împărtășească din experiența lor.

SOFIA DĂNESCU
Biblioteca raională Băilești

ÎN RAIONUL SIGHIȘOARA

MANIFESTĂRI DE MASĂ CU CARTEA

Manifestările de masă cu cartea ocupă un loc de seamă în ansamblul muncii pe care o desfășoară bibliotecile. Prin conținutul lor, prin diversitatea formelor în care se realizează, ele contribuie la atragerea oamenilor către lectură, la dezvoltarea gustului pentru citit și ajută pe cititori să înțeleagă mai bine învățămîntele cuprinse în cărți. Unele forme ale acestor manifestări, îndeosebi consfătuirile, oferă bibliotecarilor posibilitatea de a cunoaște eficienta cărților citite, să-și dea mai bine seama de nivelul cititorilor.

Cum se preocupă de această latură importantă a muncii cu cartea bibliotecile din raionul Sighișoara? La această întrebare am căutat răspuns la cîteva unități din acest raion

La toate cele patru biblioteci vizitate (Daneș, Albești, Gogan și Dumbrăveni) există o preocupare susținută pentru organizarea acțiunilor de masă cu cititorii. În acest an între 1 ianuarie și 1 septembrie (deși această perioadă cuprinde și lunile de vară cînd oamenii sînt deosebit de ocupați cu muncile agricole) la

bibliotecile amintite au avut loc 186 de manifestări de masă, revenind în medie 46 de acțiuni de bibliotecă pe cele opt luni și o medie lunară de 5,7 pe fiecare unitate.

Cifrele globale pot oferi însă numai un tablou sumar, cantitativ; ele nu pot ogîndi și aspectele esențiale ale acestor

forme de activități, cum ar fi de pildă conținutul și caracterul, gradul de cuprindere și eficiența manifestărilor. O imagine mai completă necesită o analiză mai adâncă a acțiunilor de masă ce au avut loc în aceste biblioteci.

Să pornim de la tabelul de mai jos care cuprinde numărul cititorilor, a cărților citite precum și numărul și felul manifestărilor care au avut loc între 1 ianuarie—1 septembrie a. c. la fiecare bibliotecă în parte.

Localitatea	Populația cca.	Cititori	Cărți citite	Recenzii și prezentări de cărți	Expo- ziții	Seri literare	Procese literare	Dimi- neți de basmă	Lecturi în grup	Consfă- țuri
Albești	2 800	583	4 000	23	4	7	—	8	12	—
Gogan*)	1 200	597	4 940	16	5	5	—	9	3	1
Daneș	1 500	595	4 694	23	3	11	1	8	13	1
Dumbrăveni**	5 000	844	9 255	22	2	7	—	—	2	—

*) La Gogan datele se referă numai la 6 luni.

**) La Dumbrăveni nu figurează diminețile de basmă deoarece ele se organizează de bibliotecă școlară din oraș, deși trebuie spus că biblioteca comunală n-a procedat bine abandonând manifestările de masă cu copiii.

(Deși bibliotecile înregistrează de obicei și alte acțiuni de masă care se desfășoară cu participarea și aportul lor, cum ar fi informări politice, călătorii pe hartă etc., am inclus în tabel acele manifestări care au avut loc efectiv pe marginea cărților).

După cum rezultă din datele cuprinse în tabelul de mai sus la toate cele patru biblioteci predomină ca număr acele manifestări care cer un efort mai mic din partea bibliotecarului atât din punct de vedere al elaborării materialului cit și din punct de vedere al organizării acțiunii. Precumpănesc la toate aceste biblioteci prezentările și recenziile de cărți, 84 în total în timp ce seriile literare sînt în număr de 30, consfăturile cu cititorii ating numai cifra de 2, iar procesele literare cifra 1.

Această deplasare spre formele mai ușoare ale manifestărilor de masă se observă și în raportul dintre recenzii și prezentări de cărți. Deși în tabel ele sînt cuprinse în aceeași rubrică, din analiza efectuată rezultă un număr mult mai mare de prezentări de cărți (și ca acțiune) decît recenzii. Două exemple: din cele 16 prezentări de cărți și recenzii ce s-au ținut la biblioteca din Gogan, 10 au fost prezentări de cărți și numai 6 recenzii, din cele 23 manifestări organizate la Dumbrăveni numai 9 sînt recenzii, iar restul prezentări.

Pentru ce cărți și din ce domeniu s-au făcut prezentări sau recenzii în această perioadă la cele patru biblioteci?

Majoritatea cărților prezentate sînt cărți agricole și zootehnice, cărți și broșuri legate de întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective. E foarte bună orientarea bibliotecarilor de a populariza aceste cărți care sînt direct legate de preocuparea în producție a oamenilor cărora se adresează. Dar acest lucru nu trebuie să ducă la neglijarea prezentării cu regularitate și a cărților de popularizare a științei. La Daneș, bunăoară, din cele 23 de recenzii și prezentări numai una a avut ca subiect o carte de popularizare a științei. În cele 8 luni ale acestui an s-a făcut aci doar prezentarea broșurii *Cum a apărut viața pe pămînt?* La Dumbrăveni figurează în cele 22 de prezentări și recenzii două asemenea lucrări: *Viața și moartea, Bătrînețea și prelungirea vieții*. (Aici s-a mai prezentat și *Antiumanismul moralei religioase* și a avut loc recenzia cărții *Biblia hazlie*). În această perioadă în cele două biblioteci au intrat numeroase asemenea cărți. Biblioteca din Daneș și-a îmbogățit în acest timp fondul de cărți cu un număr de 86 de lucrări, iar cea din Dumbrăveni cu 48 de cărți și broșuri de popularizare din diferite domenii ale științei.

În ceea ce privește cărțile de literatură beletristică se observă o grijă deosebită a bibliotecarilor de a populariza literatura noastră contemporană, precum și o oarecare operativitate în prezentarea și recenzarea unora din cărțile noi intrate în bibliotecă.

La Dumbrăveni îndată ce au intrat în bibliotecă au și fost făcute prezentările sau recenziile cărților: *Prinzul de duminică* de E. Barbu, *Limpezire* de Lucia Demetrius, *Casa* de V. Rebreanu. La Daneș *Strada Lux* de P. Sălcudeanu.

Totuși operativitatea în prezentarea și recenziile cărților noi intrate în bibliotecă lasă încă de dorit. Unele cărți primite în acest an n-au fost nici măcar prezentate cititorilor. Așa de pildă, biblioteca din Albești a primit la data de 11 mai *Fuga* de Aurel Mihale, la 27 august volumul de nuvele *Umbrele de soare* de D. R. Popescu, dar pînă la data de 8 septembrie a. c. cînd s-a vizitat biblioteca nu se ținuse nici o prezentare sau recenzie despre aceste cărți. În schimb a fost făcută recenzia la *Desfășurarea* de M. Preda, care fusese recenziată și în anii trecuți. Biblioteca din Daneș a primit în acest an printre altele *Casa* de V. Rebreanu, dar pînă la data de 7 septembrie ea nu fusese încă prezentată cititorilor. La biblioteca din Gogan s-a ținut în această perioadă recenzia romanului *La cea mai înaltă tensiune* de Nagy Istvan, în timp ce unele cărți noi intrate în bibliotecă au fost neglijate. Biblioteca din Dumbrăveni a primit în acest an un număr de 214 cărți de literatură beletristică și s-au ținut în total doar 9 recenzii (din care 2 la stația de radioficare).

Serile literare (seri de poezii, medaliaone și montaje literare etc.) au în general o tematică variată. Amintim doar cîteva din cele 30 de seri organizate: Seara de poezie închinată partidului (la toate cele patru biblioteci), Montajul literar dedicat zilei de 23 August (Albești), Viața și opera lui M. Eminescu (Gogan). Întîlnim, de asemenea, seri literare închinată lui Ion Creangă, George Coșbuc, Ion Luca Caragiale, Maxim Gorki ș. a. Majoritatea covârșitoare a serilor literare sînt însă seri de poezie. Ar fi bine dacă s-ar organiza mai multe seri literare dedicate vieții și operei marilor prozatori ai literaturii noastre și dacă s-ar trimite de la centru mai multe asemenea materiale, mai ales că, serile literare sînt agreate de oameni și îi atrag în număr mare.

Fiind vorba de manifestări de masă este important să cunoaștem și sfera lor de cuprindere precum și măsura în care ele se adresează diferitelor categorii de cititori. Care este situația din acest punct

de vedere la cele patru biblioteci? Iată răspunsul, cuprins în tabelul de mai jos:

Localitatea	Număr manifestări	Participanți	Participanți în medie la o manifestare
Daneș	60	1595	26,5
Albești	54	1612	29,6
Gogan*)	39	1081	28
Dumbrăveni	33	840	25,4

*) La Gogan fără participanți la dimineața de basme și fără acțiunile organizate în cadrul joilor tineretului.

Datele de mai sus ne indică o destul de slabă participare medie la manifestările de masă organizate de aceste biblioteci. Care este cauza? În primul rînd sînt în număr destul de mare prezentări de cărți și recenzii ce se țin în fața unui număr redus de oameni. La toate bibliotecile de care ne ocupăm au avut loc unele recenzii și prezentări de cărți în fața a numai 15—20 de participanți. La Daneș prezentarea romanului *Un om între oameni* de Camil Petrescu a fost ascultată de numai 11 oameni, iar la Dumbrăveni prezentarea cărții *Biblia hazlie* de Leo Taxil doar de 12 persoane. Ceea ce face ca media participanților la o manifestare să depășească totuși de cifra de 25 sînt manifestările de mai mare amploare.

Slaba participare la unele prezentări și recenzii se datorește în primul rînd faptului că ele se organizează de multe ori numai de bibliotecă și au loc în sediul acesteia, oarecum într-un cerc restrîns. Or, însăși experiența acestor biblioteci arată că ori de cîte ori asemenea acțiuni se organizează în colaborare cu căminul cultural la ele participă un număr mai mare de oameni. La căminul cultural se adună seară de seară tineri și vîrstnici pentru a participa la repetițiile formațiilor artistice sau la o manifestare culturală. De ce nu s-ar putea ține cu regularitate în asemenea cazuri sau cu prilejul altor manifestări de o mai mare amploare prezentări și recenzii sau alte acțiuni pe marginea unor cărți? Din aceasta ar profita deopotrivă și biblioteca și căminul cultural ale căror manifestări ar fi astfel mai bogate și mai variate.

Nu se poate spune că bibliotecile pe care le-am vizitat nu au în atenția lor organizarea unor manifestări ținând cont de cerințele anumitor categorii ale populației. Toate bibliotecile sînt prezente cu diferite acțiuni cu cartea la joile tinerețului. De asemenea (cu excepția bibliotecii din Dumbrăveni) ele organizează cu regularitate diminețile de basme pentru copii. Așa bunăoară din cei 1595 participanți la manifestările organizate de biblioteca din Daneș 302 au fost tineri, iar 313 copii, care au luat parte la diminețile de basme. Totuși acțiuni anume pentru diferite categorii de cititori, și pe profesii sînt încă destul de puține. La Dumbrăveni a avut loc o seară literară: *Viața femeilor oglindită în literatură*, la Daneș o consfătuire cu legumicultorii, la Gogan s-a organizat o expoziție de cărți pentru îngrijitorii de animale la tabăra de vară și una la sectorul de păsări, o consfătuire despre cultivarea porumbului, iar la Albești o expoziție de cărți pentru legumicultori. Altfel tot.

Eficiența manifestărilor de masă cu cartea este strîns legată de calitatea materialelor și de nivelul de prezentare a acestora. De acești doi factori depinde în primul rînd influența pe care aceste acțiuni o exercită asupra auditorului, măsura în care ele vor atrage oamenii la citirea cărților respective sau îi vor ajuta la înțelegerea mai profundă a conținutului lor.

O bună parte a materialelor pe care bibliotecarii le folosesc pentru manifestările de masă, și îndeosebi pentru cele de o amploare mai mare (serii literare, serii de povești, medalioane, montaje și procese literare etc.) le primesc de la Biblioteca Centrală de Stat și de la Biblioteca regională. Adesea sînt folosite cele publicate în „Căluța bibliotecarului”.

În majoritatea cazurilor bibliotecarii și colectivele lor de muncă pregătesc cu grijă aceste manifestări, urmărind ca ele să fie cît mai atractive și la un nivel corespunzător de prezentare. Așa a făcut, bunăoară, biblioteca din Daneș, care a pregătit în colaborare cu căminul cultural procesul literar pe marginea cărții *Fabrica morții* de O. Kraus și E.

Kulka. În timpul desfășurării procesului literar, au fost proiectate cu ajutorul epidioscopului ilustrații de carte. După încheierea procesului literar, mulți dintre cei 400 de participanți au cerut de la bibliotecă cartea amintită. Montajul de versuri *Te slăvim partid iubit* care s-a desfășurat la Dumbrăveni fiind pregătit din timp și cu multă atenție, a mobilizat peste 200 de participanți.

Dar multe recenzii și prezentări de cărți sînt elaborate pe plan local de bibliotecile respective. Aproape la fiecare din aceste biblioteci găsești recenzii bune, interesante, întocmite de bibliotecari sau de profesori și învățători din colectivul bibliotecii. Să amintim doar cîteva: *Prinzul de duminică* de Eugen Barbu, *Casa de V. Rebreanu* la Dumbrăveni, *Strada Lux* de P. Sălcudeanu, la Daneș, *Cuscii* de A. I. Ghilia, la Gogan ș. a. Toate aceste recenzii fiind întocmite cu grijă, folosindu-se ca material documentar recenziile și cronicile apărute în revistele literare, au atras atenția oamenilor pentru cărțile respective. Se constată la toate aceste biblioteci o circulație mai mare a acestor cărți după recenziile sau prezentările ce au avut loc pe marginea lor. La Dumbrăveni am regăsit în fișele cititorilor multe din titlurile de cărți care au format obiectul unor manifestări de masă. Iar la Gogan toți cei 22 de participanți la recenzia cărții *Cuscii* de A. I. Ghilia au cerut cartea; pentru a satisface aceste cerințe, bibliotecara a fost nevoită să mai împrumute încă 5 exemplare din această carte de la biblioteca raională și de la biblioteca comunală din Laslea.

Dar pe lîngă aceste exemple întîlnim recenzii și prezentări de cărți care nu sînt tocmai la nivelul dorit. De ce? Multe prezentări și recenzii ale cărților din diferite domenii sînt făcute de bibliotecarii înșiși. Or, bibliotecarii nu pot fi specialiști în toate aceste domenii.

Ar fi mai bine și ar ridica mai mult nivelul acestor manifestări dacă bibliotecarii ar apela mai des la specialiști pentru a prezenta sau a ține recenzii pe marginea cărților de specialitate. În localitățile amintite există ingineri și tehnicieni agricoli, profesori de științe naturale, fizică etc. Ar trebui atrași mai mult acești specialiști în activitatea bibliotecilor, mai ales că mulți dintre ei sînt și membri ai colectivelor de conferențieri.

Bibliotecile primesc un ajutor metodic substanțial din partea Bibliotecii raionale pentru organizarea și desfășurarea manifestărilor de masă. În afara îndrumărilor scrise, metodiștii Bibliotecii raionale ajută și participă efectiv la multe asemenea manifestări. În ultima vreme metodiștii Bibliotecii raionale au ajutat și participat la organizarea unor acțiuni interesante și de o mai mare amploare. Ei au dat un ajutor însemnat și au participat la organizarea procesului literar pe marginea cărții *Fabrica morții* ce a avut loc la Daneș, de asemenea la organizarea unei călătorii pe hartă: *Cu scriitorii contemporani pe meleagurile patriei noastre* în comunele Apold și Sintioana, a unei seri literare la Mureni, a unor recenzii la biblioteca din Boiu și din alte localități.

Pentru a îmbunătăți și ridica pe o treaptă mai înaltă manifestările de masă cu cartea din raion ar fi util ca această importantă latură a activității bibliotecilor să constituie obiectul unor analize în cadrul consfătuirilor sau al seminariilor raionale la care să se dezbate multiple probleme ale acestor acțiuni.

R. IARAI

LECȚII DE INIȚIERE DOCUMENTARĂ PENTRU STUDENȚI

Ridicarea nivelului tehnic al producției și pregătirea științei reclamă un înalt grad de pregătire profesională a cadrelor de specialiști. Învățământul superior asigură o platformă de cunoștințe temeinice, pe baza căreia absolvenții institutelor și universităților sînt capabili să rezolve problemele complexe ridicate de practica construirii socialismului.

Încă de pe băncile facultății, studenții trebuie să-și formeze deprinderea de a folosi aparatul de informare științifică existent, fapt care este de un netăgăduit și multilateral folos și anume: economiseste timpul și energia intelectuală; disciplinează și perfecționează stilul de muncă științific; contribuie la aprofundarea studiilor profesionale; formează convingerea viitorului specialist de a deveni promotorul progresului tehnico-științific în activitatea ce o va desfășura.

Învățământul superior din țara noastră a creat condițiile necesare educării studenților în munca de documentare prin dotarea bibliotecilor centrale, de facultăți și de catedre cu valoroase colecții de publicații și numeroase instrumente de orientare documentară (buletine bibliografice, ghiduri, cataloage etc.), înființarea în toate bibliotecile de învățămînt superior a birourilor sau serviciilor de bibliografie.

CONCURSUL NOSTRU

Dezvoltarea sistemului bibliotecilor în țara noastră se încadrează între marile realizări ale statului nostru socialist pentru transformarea culturii într-un bun al tuturor. Obiectivele activității bibliotecilor se integrează în marea operă desfășurată de partid pentru înfăptuirea revoluției culturale, pentru educarea socialistă a maselor.

În centrul preocupărilor bibliotecilor noastre stau cititorii. Orientîndu-se după obiectivele stabilite de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., instituțiile culturale, bibliotecile își măresc continuu sfera de activitate, atrăgînd cercuri din ce în ce mai largi de cititori, contribuind la educarea lor în spiritul dragostei față de partid, de patria socialistă, la formarea lor culturală multilaterală, la îmbogățirea cunoștințelor lor ideologice, științifice și tehnico-profesionale.

Pentru a ridica activitatea bibliotecară la nivelul sarcinilor tratate de partidul nostru muncii cultural-educative, se impune cu necesitate sintetizarea și genera-

„Pentru cele mai eficiente metode de muncă în educarea socialistă a cititorilor”

În urma Consfătuirii pe țară a lucrătorilor din bibliotecile de învățământ superior din iulie 1960, s-a trecut la organizarea unor forme avansate de educație documentară pentru studenții, în cadrul „Zilelor deschise ale bibliotecii”. Lecțiile de inițiere documentară au devenit o preocupare importantă fiind introduse, în diverse forme, în multe biblioteci universitare din țară. Se manifestă tendința de a legaliza în cadrul programei analitice aceste lecții și a stabili un program cât mai adecvat și eficient.

S-a cristalizat astfel o experiență demnă de a fi reținută și dezvoltată.

Semnalăm, în primul rând, lecțiile ce se predau studenților de la universitățile din București, Cluj și Iași, în cadrul disciplinei *Tehnica muncii științifice*, cuprinsă în programul de studii oficial. În al doilea rând, trebuie arătat că mai multe biblioteci de învățământ superior au organizat lecții facultative cu studenții anului I, fie sub forma mai multor prelegeri, cu studenții începători ai universității, cum procedența din anul 1960 Biblioteca Centrală Universitară din București, fie cu studenții fiecărei facultăți în parte. Este foarte indicată ilustrarea lecțiilor cu un diafilm privind organizarea bibliotecii respective, după modelul celui elaborat de Biblioteca Centrală Universitară din Cluj.

Biblioteca Institutului de Arhitectură „Ion Mincu” a experimentat, timp de 3 ani consecutiv, ținerea lecțiilor de inițiere documentară cu toți cei 800 de studenți ai săi, din toți anii de studiu.

Lecțiile de inițiere s-au ținut în primele 2-3 săptămâni ale noului an școlar (2-20 oct.) când viața universitară este la începutul ritmului său obișnuit. S-a întocmit un program, lecțiile teoretice și practice fiindu-se în orele libere ale studenților. O lecție a durat 2 ore.

Expunerile au fost prezentate de personalul calificat al bibliotecii. De la an la an, organizarea și conținutul lecțiilor s-a amplificat și s-a specializat în același timp.

lizarea metodelor de propagandă a cărții în biblioteci, dar, mai ales, a formelor și metodelor de orientare a lecturii. Totodată, se simte nevoia efectuării unor studii mai temeinice pentru promovarea celor mai eficiente metode în propaganda diferitelor categorii de cărți și în munca cu diferite grupe de cititori.

În scopul valorificării cât mai largi a experienței înaintate în aceste domenii și al stringerii legăturilor cu corespondenții săi, „Călduza bibliotecarului” organizează un concurs cu tema: PENTRU CELE MAI EFICACE METODE DE MUNCĂ ÎN EDUCAREA SOCIALISTĂ A CITITORILOR.

1) Concursul se va desfășura în perioada 1 noiembrie 1963 — 1 noiembrie 1964.

2) La concurs pot participa bibliotecari (salariați și cu muncă obștească) din toate rețelele de biblioteci, precum și activiști culturali de la orașe și sate.

3) Pentru a asigura prezența cât mai regulată a materialelor în paginile revistei și a stimula pe participanții la concurs, aceștia trebuie să trimită redacției cel puțin un material publicabil în fiecare trimestru.

4) Materialele se vor baza pe studiul activității unice sau mai multor biblioteci în următoarele domenii:

— metode de propagandă a cărții, forme și metode de îndrumare a lecturii pentru

Conținutul lecțiilor a fost diferențiat pe ani de studiu, în raport cu nevoile specifice ale cunoașterii profesionale și cu experiența acumulată în cursul anilor. Astfel, dacă la anul I s-a insistat asupra descrierii fondurilor bibliotecii și a instrumentelor de bază în munca cu cartea, la anii II-IV s-a dezvoltat partea de recomandare bibliografică referitoare la disciplinele anului în curs, iar anilor V-VI le-au fost explicate pe larg metodele documentării în producție și itinerarul documentar utilizat în vederea elaborării proiectului de diplomă.

În general, conținutul lecțiilor a cuprins următorul punctaj: structura fondurilor bibliotecii; descrierea cataloagelor de bibliotecă și a clasificării zecimale; prelucrarea regulamentului de utilizare a bibliotecii; obiectul, importanța și instrumentele documentării (cu exemplificări din domeniul arhitecturii); bibliografia — întocmirea și folosirea ei; recomandări practice asupra organizării muncii individuale de documentare; descrierea activității de documentare desfășurată de biblioteca institutului și de alte biblioteci de documentare.

Lecțiile au fost ilustrate cu publicațiile specifice de documentare din domeniul arhitecturii și cu lucrările cuprinse în bibliografia anului respectiv. Lecția practică s-a ținut cu cite 2 grupe odată, în incinta bibliotecii, în fața cataloagelor, unde s-au făcut aplicații de către studenți.

Concomitent cu ținerea lecțiilor s-a înmănat studenților și un ghid al bibliotecii. În holul institutului au fost organizate vitrine cu publicații documentare și cu materiale de studiu ale anului I.

Reușita lecțiilor de inițiere depinde de o îndrumare metodică adecvată, de sprijinul rectoratelor, decanatelor și al organizațiilor obștești, de spiritul organizatoric și competența cadrelor de bibliotecari. În schimb, roadele n-au întârziat să se afirme în munca profesională a studenților.

PAUL CARAVIA

educarea oamenilor muncii în spiritul dragostei față de partid, de patrie socialistă. formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii și lărgirea orizontului lor cultural-științific;

— metodică propagandei cărții și orientarea lecturii pentru promovarea creșterii și îmbunătățirii calității producției industriale sau agricole;

— forme și metode de muncă înaintate pentru propagandă cărții în rândurile tinerilor, copiilor, orientarea lecturii lor în direcția educației în spirit socialist.

5) Materialele pot cuprinde diferite aspecte ale muncii cu cartea ce se desfășoară în jurul obiectivelor de mai sus legate de munca de masă a bibliotecii, antrenarea activului obștești, activitatea de informare bibliografică, studii cu privire la conținutul lecturii cititorilor, munca metodică etc.

6) Articolele vor fi trimise pe adresa „Călduza bibliotecarului”, str. Const. Mille, nr. 5-7, București, Raionul 16 Februarie, cu mențiunea „Pentru Concurs”.

7) Autorilor celor mai bune materiale li se vor acorda următoarele premii:

1 premiu I — un aparat de radio cu picup marca

„Darceléc”

2 premii II — cite o bicicletă

3 premii III — cite un aparat de fotografiat

„Orizont”

15 mănuni în obiecte (serviete, stilouri, cărți etc.)

8) Rezultatul concursului va fi publicat în nr. 12 (dec) 1964 al revistei „Călduza bibliotecarului”.

CURSURILE DE CALIFICARE DE LA RĂDĂUȚI

După încheierea organizării rețelei de biblioteci comunale în regiunea Suceava, s-a impus ca prim obiectiv pregătirea profesională a tuturor bibliotecarilor. Astfel, în cursul acestei veri, Biblioteca regională Suceava a organizat în orașul Rădăuți un curs de inițiere a bibliotecarilor începători. La acest curs, cu o durată de 20 de zile, au participat 67 bibliotecari comunali și raionali. Programa, întocmită în colaborare cu Biblioteca Centrală de Stat, a cuprins lecții de specialitate ținute de către metodiștii Bibliotecii regionale și Bibliotecii Centrale de Stat și o serie de expuneri pe teme politice, de cultură generală, susținute de activiști de partid, conferențieri universitari, profesori și alți specialiști. Lecțiile profesionale s-au axat pe probleme de biblioteconomie cum ar fi: clasificarea zecimală, descrierea publicațiilor, organizarea cataloagelor alfabetic și sistematic, munca de masă a bibliotecii.

Lecțiile teoretice au fost îmbinate cu aplicații practice. Astfel, în perioada cursului, bibliotecarii au asistat la diferite acțiuni de masă cu cartea, printre care menționăm seara de poezie *Poezii lumii cîntă pacea*. Aplicînd în practică cunoștințele asimilate, cursanții au organizat ei înșiși o serie de manifestări cu cartea. De exemplu: seara literară dedicată celei de-a XIX-a aniversări a Eliberării și o „joie a tineretului” în cadrul căreia s-a prezentat simpozionul *Despre prietenie, dragoste, căsătorie*.

Spre sfîrșitul cursului bibliotecarii au participat, alături de colegii lor din celelalte biblioteci din regiune, la schimbul de experiență de la Biblioteca comunală Arbore — bibliotecă fruntașă pe față. Schimbul de experiență a avut ca

temă modul în care munca cu cartea sprijină consolidarea economico-organizatorică a gospodăriei colective. După ce au vizitat localul Bibliotecii comunale Arbore, cercetînd îndeaproape felul în care este organizat accesul liber la raft, fișierul pe brigăzi, cataloagele alfabetic și sistematic, participanții la schimbul de experiență au asistat, alături de sutele de colectivști, la o consfătuire cu cititorii pe tema *Cartea ne ajută să sporim belșugul G.A.C.* și la montajul literar *Intîlnire cu eroii cărților*.

În cadrul consfătuirii cu cititorii, colectivștii Buliga Gheorghe, Elisei Maria, Ruști Nistor, Axente Tărniceru au vorbit despre munca lor și despre felul în care cunoștințele din cărți i-au ajutat la rezolvarea sarcinilor de producție.

Interesantă a fost și întîlnirea cu eroii cărților. În fața cititorilor s-au prezentat Ion al Glanetașului, Moromete, Mitrea Cocor, Mitru Moț, Zolovie, Ion Dura, Damian — eroi din cărțile: *Ion, Moromeții, Mitrea Cocor, Setea, Front fără tranșee, Casa, Drum deschis*. De menționat că interpreții au fost aleși din rîndul cititorilor colectivști.

Schimbul de experiență s-a bucurat atît de aprecierea colectivștilor cît și a bibliotecarilor participanți.

La seminarul recapitulativ cursanții s-au prezentat bine pregătiți dovedind că și-au însușit cunoștințele predate. Printre cei care s-au remarcat consemnăm bibliotecarii Elena Savin (Trușești), Ion Orghici (Șarul Dornei), Julieta Dicu (Rădăuți-Prut), Maria Circu (Botoșani), Veronica Iacoban (Argel) și Dumitru Boaru (Darabani).

ION BELDEANU

O BIBLIOTECA SINDICALĂ

M-am gândit că n-ar fi lipsită de interes o vizită la biblioteca clubului nostru, clubul sindicatelor din Cugir. Asumându-mi rolul de ghid, vă voi purta prin locuri care-mi sînt pe cit de cunoscute pe atît de dragi.

Chiar de la intrare, în holul clubului te întîmpină panoul care prezintă aspecte din activitatea bibliotecii noastre. Cercetîndu-l poți afla o serie de date privind activitatea bibliotecii în primul semestru al anului — 6556 de cititori, 51143 cărți citite, numeroase acțiuni cu cartea etc. Cîteva cifre care vorbesc despre munca colectivului de bibliotecari, despre popularitatea de care se bucură această instituție în rîndul muncitorilor cugireni. Și dacă vei sta de vorbă cu lăcătușul Aurel Focșa, strungarii Nicolae Stroia și Ioan Filimon, ca să-i amintesc doar pe cîțiva din cititorii noștri frunțași, au ce să-ți spună despre cărțile citite, scriitorii preferați, despre orele plăcute petrecute la bibliotecă.

Dar dragostea pentru cărți și-a găsit exprimarea și-n dorința de a-i atrage și pe alții în rîndul cititorilor. Cei 24 de responsabili ai bibliotecilor mobile din secții sau cei 14 responsabili ai filialelor bibliotecii noastre sînt cei mai entuziaști cititori și totodată propagatori ai cărții în mijlocul tovarășilor lor de muncă. Gazeta frunțașilor afișată în holul mare al clubului ni-i prezintă pe cîțiva din ei. Muncitoarea Elena Muntoiu a înscris ca cititori ai bibliotecii mobile 70% din totalul salariaților secției în care lucrează. În această secție 30 de tineri sînt înscrisi la concursul „Iubiți cartea”. Ală-

turi de Elena Muntoiu, figurează și alte nume: Stela Lupu, Teodor Brinzan, Silvia Codea, Vasile Simtea, Isidor Presban, frunțași în propaganda cărții.

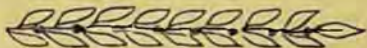
Înainte de a părăsi holul este imposibil să nu te oprești măcar cîteva clipe în fața expoziției permanente care te invită să-ți arunci privirile asupra cărților expuse. Găsești lucrări din toate domeniile. Este o invitație convingătoare de a urca scările pînă la etajul I unde se află biblioteca. De la intrarea în sala de împrumut cititorul este informat asupra ultimelor noutăți literare aflate în fondul bibliotecii, prin vitrina de „Noutăți în bibliotecă”. De asemenea, face cunoștință cu regulile de împrumut în sistemul accesului liber la raft (metodă de altfel apreciată de cititori), cu programul după-amiezilor de basm și al „miercurei cititorului” cînd au loc acțiunile de masă cu cartea.

Dar să intrăm în bibliotecă. Sala de împrumut, în ciuda numeroșilor cititori veniți să-și schimbe cărțile, e învăluită în liniștea atît de specifică unei biblioteci. Alături este sala de lectură frecventată de cei care vor să citească, să studieze în liniște. Fondul de cărți al bibliotecii asigură satisfacerea cerințelor cititorilor în cea mai mare parte, atît pentru împrumutul acasă cît și pentru sala de lectură.

Înainte de a încheia această scurtă vizită, țin să consemnez că una din preocupările principale ale bibliotecii noastre este propaganda cărții tehnice. În colaborare cu bibliotecile cabinetelor tehnice am organizat acțiuni de masă cu cartea menite să popularizeze în rîndul muncitorilor tehnica înaintată.

Biblioteca noastră și-a cîștigat un loc de prestigiu în viața culturală a Cugirului, bucurîndu-se de aprecierea locuitorilor săi.

IONELLA ALEXANDRESCU
Biblioteca clubului sindicatelor Cugir

COMITETELE DE CULTURĂ ȘI ARTĂ NE RELATEAZĂ:

Popularizarea

cărții social-politice, agrozootehnice și științifice

În activitatea de popularizare a cărții social-politice, agrozootehnice și științifice, activiștii culturali din raionul Dorohoi folosesc metode variate, interesante și atractive cum ar fi: informările politice, expozițiile de cărți social-politice, călătorii imaginare pe hartă, montaje literare etc.

În ultimul timp, astfel de forme ale muncii cu cartea au fost larg folosite în multe sate și comune ale raionului. Așa, de pildă, la Cracalia, Zvoriștea și alte locuri s-au ținut informări politice pe tema *Lupta de eliberare a popoarelor de sub jugul colonialismului*, la Cristinești, Văculești, Mihăileni, Oroftiana, călătoriile pe hartă au avut ca teme: *Regiunea Suceava azi*, *Raionul Dorohoi azi*, *Prin G.A.C. frunțase din regiune*, *Noi lumini pe harta patriei*. De un frumos succes s-a bucurat și consfătuirea pe tema *Trăim azi o viață nouă*, ținută la Horodeștea-Crăiniceni.

Rezultatul organizării acestor manifestări de masă a fost creșterea circulației cărților social-politice citite. Numai în primul semestru al acestui an au fost

citite de către colectivități 9 442 volume din acest domeniu.

Și în ceea ce privește propaganda agrozootehnică, colectivele bibliotecilor au folosit forme variate de activitate. Majoritatea bibliotecilor din raion au întocmit liste de recomandare pe tema *Ce ne spun cărțile despre animale*, au organizat recenzii, consfătuiri cu cititorii etc. Consfătuirile cu colectivității au avut ca teme: *Căile de sporire a producției de lapte*, *Cartea ne ajută să sporim belșugul în G.A.C.*, *Creșterea tineretului bovin — izvor de mari venituri în G.A.C.* Cele mai reușite au fost acelea organizate la Lozna, Ibănești, Cindești, Pomirla, Darabani, Oroftiana. La sfârșitul primului semestru colectivității din raionul nostru citiseră 33 546 cărți agricole, pe primele locuri situându-se cei din comunele Brăești, Cracalia, Ibănești, Șendriceni, Văculești și Zvoriștea.

Au existat însă și cazuri când bibliotecarii n-au acordat atenția cuvenită răspîndirii cit mai largi a cărții agrozootehnice. Astfel, bibliotecarii ca: I. Leontescu, Elena Ungureanu, Maria Buliga, Dorina Galan, Elena Amariei (comunele Dersca, Corbăteni, Hînești, Hilișeu, Păltiniș) au popularizat mai ales cărțile de... povești, neglijând cele agrozootehnice. În felul acesta, bibliotecile respective n-au putut răspunde celor mai actuale probleme care-i preocupă pe colectivități. Vinovată este și Biblioteca raională care n-a controlat și n-a îndrumat

în suficientă măsură activitatea acestor biblioteci.

Munca de răspîndire a cărții științifice a îmbrățișat o serie de probleme ca: *Omul, Cosmosul și Dumnezeu, Ce știm despre atmosferă, De vorbă cu credincioșii, Adam și Eva sînt strămoșii noștri?, Fulgerul, tunetul și trăsnetul etc.*

O bună experiență în organizarea și desfășurarea propagandei științifice au dobîndit bibliotecile din comunele Broscăuți, Lozna, Dimăcheni, G. Enescu, Mihăileni. În comuna George Enescu s-a organizat o interesantă consfătuire cu cititorii pe tema: *Morala și religia*, iar în satul Talpa-comuna Cîndești — montajul literar *Constructorii comunismului cuceresc Cosmosul*. Și pentru a măsura în cifre rezultatele muncii depuse menționăm că cititorii bibliotecilor din raion au citit 9826 de cărți de popularizare a științei.

Rezultatele obținute pînă acum, cît și lipsurile semnalate, au făcut obiectul unei temeinice analize a Biroului executiv al Comitetului raional de cultură și artă-Dorohoi.

Măsurile luate cu acest prilej vor duce la continua îmbunătățire a muncii cu cartea politică, agrozootehnică și științifică în rîndul oamenilor muncii din raionul nostru.

prof. ION UNGUREANU

Secretar al Comitetului
de cultură și artă-Dorohoi

Pentru cea mai bună bibliotecă din raion

Pentru intensificarea propagandei cărții și pentru stimularea muncii bibliotecilor și antrenarea sfaturilor populare comunale în susținerea mai activă a muncii cu cartea, Comitetul raional de cultură și artă Beiuș a organizat în semestrul al II-lea al acestui an concursul „Cea mai bună bibliotecă din raion în anul 1963”.

Concursul stabilește o serie de obiective privind atragerea la lectură a populației sătești, cu precădere a populației active; creșterea indicilor de activitate în bibliotecile comunale, sătești și legat de aceasta, intensificarea muncii de îndrumare a bibliotecilor sătești afiliate; difuzarea într-o măsură și mai mare a literaturii social-politice, agricole și științifice; îmbunătățirea activității de îndrumare a lecturii cititorilor.

La sfîrșitul concursului fiecare bibliotecă din raion va trebui să aibă catalogul alfabetic și sistematic completat la zi.

Bibliotecile clasificate pe primele locuri vor fi premiate. De asemenea, se vor acorda premii acelor cadre didactice, lucrători în agricultură, președinți și secretari de sfaturi populare comunale care și-au adus contribuția la îmbunătățirea activității bibliotecilor.

În aprecierea activității bibliotecilor se va avea în vedere, în primul rînd, aportul acestora la consolidarea gospodăriilor agricole colective din raionul nostru.

Considerăm că acest concurs va contribui într-o măsură însemnată la îmbunătățirea activității bibliotecilor, la legarea mai strînsă a propagandei cărții de sarcinile concrete economice.

IOAN CHIRA

Secretar al comitetului
de cultură și artă-Beiuș

Biblioteca e gata pentru studenți

Biblioteca Institutului de Medicină din Timișoara s-a pregătit din vreme în vederea deschiderii noului an universitar. Astfel, întregul fond de manuale și cursuri a fost centralizat iar la birou există la îndemîna bibliotecarilor un fond uzual de manuale care deservește sala de lectură.

Cele două biblioteci de cămin au fost înregistrate cu ultimele cărți apărute, iar de la biblioteca sindicală se va transforma pe o perioadă mai lungă un număr de 150 cărți de beletristică.

S-au luat măsuri și pentru completarea fondului de manuale și cursuri prin împrumutarea lor de la celelalte institute de medicină din țară. De asemenea, litografia institutului va edita 250 bucăți cursuri noi. Vrem ca în acest an să asigurăm un număr suficient de manuale și cursuri pentru studenți. De altfel, Biblioteca și-a rezervat un fond de 35 000 lei, care urmează a fi cheltuiți în acest scop.

Secția de documentare a fost dotată cu mobilier corespunzător asigurîndu-se condiții optime de studiu.

Întregul colectiv a depus o muncă susținută pentru prelucrarea întregului material din arhivă, care va putea fi pus de-acum înainte cu mai mare ușurință la dispoziția cititorilor bibliotecii noastre.

Pentru studenții anului I s-a întocmit o listă de recomandare a manualelor și cursurilor ce urmează a fi consultate în sala de lectură pentru studiul individual și lucrările practice.

CL. HALIȚCHI

VĂ PREZENTĂM...

VĂ RECOMANDĂM

CUM SE NAȘTE O CONFERINȚĂ DE POPULARIZARE A ȘTIINȚEI ?

În privința răspândirii cunoștințelor științifice, documentarea multilaterală oferă o imagine completă și — să precizăm chiar de-acum — complexă despre o temă sau un domeniu, prima dată conferențiarului, iar prin intermediul său și auditorului. În mod firesc, documentarea își are importanța nu numai în popularizarea științelor naturii, cu toate că acest domeniu necesită o pregătire și condiții deosebite.

Pe lângă materialul strict bibliografic, procurarea și studierea articolelor din ziare și reviste sînt indispensabile pentru temele de actualitate. Fără aceste ajutoare, cum s-ar putea pregăti cineva pentru o conferință, să zicem despre biologia cosmică sau despre Anul soarelui calm, care începe în viitorul apropiat ? Pe lângă acestea, este imperios necesar ca cei ce popularizează știința să țină seama de importanța ilustrației vizuale și să se pună în curent cu filmele, respectiv cu diafilmele, care-i stau la dispoziție. Deseori, se întâmplă ca un conferențiar să-și aleagă tema în funcție de aceste posibilități ilustrative, cum s-ar spune să-și eroiască haina după guler.

Un bun material ilustrativ-auditiv este magnetofonul. Posibilitățile pe care acesta le oferă trebuie puse în valoare. Vom vedea ceva mai departe cum folosește autorul acestor rînduri benzile de magnetofon în cadrul conferințelor sale de popularizare a științei.

Pentru înțelegerea mai clară a problemelor documentării, să ne alegem spre exemplificare o temă și s-o urmărim de la „naștere” pînă la forma definitivă a conferinței — de la masa de scris, pînă la pupitrul conferențiarului.

CĂRȚI ȘI ARTICOLE

„Locuința noastră — pămîntul”, la acest titlu s-a oprit o casă de cultură pentru un ciclu de conferințe de popularizare a științei. Tematica este deosebit de interesantă și multilaterală, mai ales că îmbrățișează nu numai cunoștințe de astronomie, de geologie, geografie și biologie, ci, în mare măsură, și noțiuni de științe sociale.

Primul pas în asemenea cazuri este să aștern pe hîrtie tot ce doresc să comunic despre această temă. Avînd un punctaj al conferinței, cercetez dulapurile mele cu cărți și rafturile unei biblioteci publice. Cărțile proprii le-am ordonat de mult după sistemul clasificării zecimale, așa că mă descurc ușor printre multele mii de volume. În rafturi, se găsesc se-

parat cărțile de astronomie, separat cele de geografie și separat cele de biologie. În popularizarea științei, folosul maxim îl trag nu din comunicările strict științifice, ci, mai ales, din materialele care dezbate multilateral tema respectivă.

Astfel, într-o jumătate de oră, mi-am adunat pe masa de lucru izvoarele bibliografice necesare. Pe acestea le completez apoi în bibliotecă cu materialele pe care le conspectez la fața locului sau, dacă e posibil, le împrumut.

Materialul conspectat îl transcriu pe fișele cu capitolele tematicii. În această fază a elaborării conferinței, bibliotecarul îi poate fi de mare folos conferențiarului, căci oricît de bine l-ar îndruma pe cititor un catalog modern, nimic nu poate înlocui pe deplin mîna ce oferă

ajutor cunosătorului priceput în cărți care este bibliotecarul. Deseori, se ivește posibilitatea ca, tocmai la cererea conferențiarului, biblioteca să procure vreo lucrare de specialitate proaspăt apărută. Nu o dată s-a întâmplat ca bibliotecarul să fi recurs la sfatul unor specialiști de renume pentru a afla ce noutăți bibliografice ar interesa cel mai mult pe cititori sau chiar pe cercetători.

Tot bibliotecarul poate da sfaturi competente privind articolele din ziare și reviste.

Eu unul mă aflu în fericită situație de a fi adunat de zeci de ani articolele sau chiar știrile celor mai diferite ziare referitoare la științele naturii. Pe acestea le decupez și le clasez în mape separate, conform tematicii și anume pe baza sus-amintitului sistem de clasificare. În felul acesta, pot selecta cu ușurință din noianul de articole aflate în fiecare dosar materiale care mă interesează. Firește că îmbogățirea unei astfel de colecții necesită muncă permanentă și sistematică. Din publicațiile la care sint abonat, cit și din cele primite de la cunoșcuți, decupez și clasez săptămânal materialele de științe naturale.

FOTOTECA ȘI FONOTECA

Paralel cu colecția de articole, revăd și colecția de ilustrate, fiindcă și aici găsesc material intuitiv pentru proiecții. După aceea, îmi consult colecția mea de fișe. Pe fișe-tip, mi se dezvăluie mii de adnotări. Fișele selecționate le orînduiesc pe masa de lucru. Acolo dau de multe titluri pe care le pot obține numai cu ajutorul bibliotecarului bine documentat.

Mărturisesc cititorilor că, în calitate de fotograf pasionat, un noian de negative așteaptă să le scot la iveală din cele peste 250 de plicuri, care conțin fiecare câte o duzină de imagini. Și acestea îmi folosesc la ilustrarea conferinței.

În cutiuțe rotunde, diafilmele își așteaptă rîndul. Ar fi foarte bine dacă, la conferințe, am putea utiliza nu numai materialul unor colecții particulare de diafilme, iar bibliotecile ar dispune de diateci, așa cum veneratul meu profesor de odinioară — Emil Racoviță — a preconizat.

La noi în țară se realizează frumoase diafilme cu subiecte din științele natu-

rii. Multe diafilme interesante am procurat în călătoriile mele prin străinătate, respectiv prin schimb din Uniunea Sovietică, Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană și Ungaria. Pe acestea le cercetez mai întâi cu ajutorul dispozitivului de citit diafilme, pe care studenții mei îl numesc „micul ochitor“ și, pe urmă, le selectez riguros, iar materialul ales îl includ în ansamblul conferinței.

Dar ce e cu magnetofonul pomenit? — Întrebă, probabil, curios cititorul nerăbdător. Ei bine, micul magnetofon cu baterii „Tesla Start“ mi-e un tovarăș fidel în popularizarea științei. A trecut abia un an de cînd îl posed, și, deja, multe lucruri interesante am imprimat pe benzile sale magnetice. Deunăzi, am pornit la „vînătoare de sunete“ într-o margine de pădure primăvăratecă. După cercetări de o zi, am izbutit să fixez pe bandă cîntecul caracteristic a șase specii de păsări. Am imprimat, însă, și chițăitul ultrasonic al liliecilor și chiar interesantul zgomot al mișcării unor rîme. Astfel, încetul cu încetul, ia naștere și mica mea fonotecă. Ce bine ar fi dacă și bibliotecile ar începe să fixeze pe bandă de magnetofon conferințele, pe care le-ar putea utiliza în mai multe ocazii. Cîntecele păsărilor, de exemplu, ar putea fi folosite la ilustrarea mai multor expuneri cu subiect din domeniul științelor naturii. Astfel, clasică bibliotecă s-ar transforma și în foto și fonotecă. Aceasta este o cerință a popularizării științelor la nivelul epocii contemporane.

LA URMA URMEI, MERITA OARE ?

Merita oare sa-ti sacrifici, saptamina de saptamina, ore intregi pentru alcaturirea colectiei de fisec si articole, a foto si fonotecii ? In urma celor relatate aici, sper ca si cititorii vor raspunde cu un hotarit da la aceasta intrebare. Din partea mea, nu regret nici o osteneala pentru realizarea acestei „documentari polifiletice“. Am ca garantie in acest sens si o amintire din anii studenției. Un eminent profesor al meu — care, de altfel, ne-a invatat multe metode interesante — a fost, la rindul sau, un pasionat colecțio-

nar de articole și fișe. Bineînțeles, în cadrul prelegerilor sale, ne-a îndrumat cu zel să ne creăm și noi diferite „teci“. „Ei, dragii mei auditori — obișnuia el să ne întrebe — vă sint clare oare uriașele avantaje ale acestei metode de lucru ? Dacă nu, vă conving imediat cu un exemplu concret. În sertarele din camera vecină, se află colecția mea cu mii de fișe, cărți poștale, ilustrate și articole decupate. Vă poftesc să-mi indicați o temă la alegere — să zicem din domeniul geografiei descriptive — iar eu, într-un sfert de oră, am să vă țin o conferință însoțită de proiectări despre tema aleasă“.

Cu o mare îndoială, ne-am întrunit să alegem o temă pe cât posibil „de încuicitoare“ profesorului nostru. În unanimitate, ne-am oprit asupra următorului titlu : *Demografia, fauna și flora Austriei și Polineziei*.

Și, minunea, minunilor, n-a trecut nici un sfert de oră, și, pe baza fișelor și a materialului imaginar, am putut audia o frumoasă și substanțială conferință ad-hoc despre peisajele exotice de la punctul opus al globului nostru pămîntesc.

A fost o vrăjitorie ? Cîtuși de puțin. Este vorba, pur și simplu, despre documentație și sistem de muncă moderne. Ceea ce dorim și recomandăm și cititorilor noștri bibliotecari.

Dr. XANTUS JÁNOS

Bibliotecarii din regiunea Iași în vizită pentru schimb de experiență la Biblioteca rațională Birtad

RECENZII

RECENZII

RECENZII

RECENZII

● V. I. LENIN. DESPRE TINERET

În activitatea de publicist și om politic, neasemuit de amplă și multilaterală, a lui Vladimir Ilici Lenin, un loc însemnat îl ocupă problemele tineretului — condițiile lui de viață și de muncă, posibilitățile de înstruire, de atragere a lui în lupta împotriva orînduirii de asuprire și exploatare și, după răsturnarea acesteia, mijloacele de angrenare a lui în opera de construire a orînduirii noi, socialiste.

Culegerea cu titlul de mai sus — care cuprinde articole, cuvîntări și scrisori ale lui Lenin cu privire la tineret, sau care tratează probleme legate de tineret — oglindește din plin această preocupare concretizată în idei și măsuri care au influențat considerabil evoluția evenimentelor istorice.

Scrierile incluse în această culegere, care sînt prezentate în întregime sau în fragmente, îmbrățișează o perioadă destul de lungă — de aproape trei decenii — în care prefaceri radicale au pus sarcini noi și au cerut soluții noi. Pentru o mai lesne înțelegere, ele au fost grupate în patru secțiuni: Despre situația copiilor și tineretului în capitalism. Despre mișcarea revoluționară a tineretului în capitalism. Despre mișcarea revoluționară a tineretului studios în Rusia țaristă, Despre participarea tineretului muncitoresc și țărănesc la lupta revoluționară. Despre educația revoluționară a tineretului. Despre participarea tineretului la construcția socialistă și despre educarea omului nou.

● ȘTIINȚA — PRIETENA NOASTRĂ
MATERIALE ÎN AJUTORUL EDUCAȚIEI ȘTIINȚIFICE A TINERETULUI.
Buc., Editura politică, 1963. 208 p.

De obicei, lucrările de popularizare a științei tratează o problemă sau un grup de probleme, dintr-un anumit domeniu științific. Spre deosebire de aceste lucrări, cartea *Știința — prietena noastră* răspunde la o serie de probleme privind cele mai variate ramuri ale științei.

Articolul *Concepția materialist-științifică despre lume — verigă importantă a educației comuniste a tinerei generații* cu care începe lucrarea, arată ce este și cum a apărut știința, care este rolul ei și cum îl ajută pe om în lupta pentru transformarea naturii și societății, ce este religia și de ce aceasta constituie o armă ideologică în mina claselor dominante, o frînă în calea dezvoltării societății omenești.

Un grup de articole se ocupă de probleme privind universul, sistemul nostru solar și pămîntul.

De asemenea o parte a lucrării este consacrată problemelor cu privire la apariția vieții pe pămînt, dezvoltarea plantelor și animalelor, originea și evoluția omului, accentuîndu-se opoziția dintre concepția materialist-dialectică și cea idealistă.

Alte materiale se ocupă de explicarea somnului și a viselor, demascînd caracterul dăunător al superstițiilor, vrăjitoriilor și leacurilor băbești.

Deosebit de interesante sînt materialele din lucrare care prezintă cititorului câteva noțiuni legate de domeniul studiului energiei atomice, a automaticii și ciberneticii, precum și succesele de însemnătate epocală în domeniul cuceririi Cosmosului de către om.

Ultima parte a cărții conține un capitol în care sînt prezentate păreri ale unor oameni de seamă despre știință și religie, altul cu probleme de chimie distractivă, precum și un mic dicționar de termeni științifici.

Prin conținutul său instructiv-educativ, redat într-un stil accesibil maselor largi de cititori, lucrarea constituie un ajutor însemnat în educarea ateistă-științifică a tineretului din patria noastră cit și a celorlalți oameni ai muncii.

V. A.

● LUCRĂRI PENTRU SATE

O serie de broșuri apărute în Editura politică vin în ajutorul colectivităților, arătîndu-le prin fapte concrete, care sînt căile de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor colective. *Dezvoltînd proprietatea obștească, întărim gospodăria colectivă*¹⁾ de V. Niță și *Din experiența organizării muncii în G.A.C.*²⁾ de N. Mihăilă, sînt două dintre aceste lucrări.

Prima broșură prezintă unele aspecte din experiența colectivităților din Sîntana, regiunea Crișana. Arătînd principalele căi prin care gospodăria și-a sporit an de an proprietatea obștească, autorul demonstrează în mod convingător posibilitatea ca fiecare gospodărie să devină o unitate puternică, înfloritoare. Totodată se arată cum munca în comun în gospodărie asigură colectivităților un trai îmbelșugat.

În cea de-a doua lucrare, autorul arată felul în care s-a îmbunătățit an de an organizarea muncii în G.A.C. din comuna Roma, raionul Botoșani, unitate decorată cu Ordinul Muncii cl. I.

După ce sînt înfățișate principalele prevederi ale planului de producție pe 1962 și realizările obținute, se arată modul în care buna organizare a muncii, pe brigăzi și echipe, repartizarea concretă a sarcinilor, evidența și controlul

îndeplinirii lor, precum și munca politică desfășurată de organizația de bază au asigurat îndeplinirea și depășirea prevederilor planului de producție al gospodăriei.

O importanță deosebită acordă Editura politică lucrărilor privind dezvoltarea sectorului zootehnic. Una din lucrările consacrate popularizării experienței colectivităților în ceea ce privește creșterea animalelor și productivitatea acestora, care prezintă amănunțit metodele folosite pentru obținerea de rezultate bune în sectorul zootehnic, este broșura scrisă de Th. Marcarov intitulată *Creșterea animalelor — în atenția colectivităților*³⁾.

Lucrarea inginerului C. Bordeianu *Cum putem asigura baza furajeră*⁴⁾ prezintă principalele căi de sporire a bazei furajere, mijloacele și metodele folosite de institutele de cercetări, G.A.S. și G.A.C. pentru mărirea producției de furaje, pentru folosirea rezervelor existente în gospodării. Se indică felul în care pot fi utilizate în hrana animalelor furajele grosiere, paie, cocii etc., a căror valoare poate fi mult sporită prin tocarea și în amestec cu substanțe chimice ori cu alte furaje.

În familia unită a colectivităților⁵⁾ de Andrei Mag sînt tratate probleme privind lupta împotriva rămășițelor educației burgheze și formarea unei atitudini socialiste față de muncă, față de avutul obștesc, activitatea multilaterală a organizației de partid pentru formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a țăranilor colectivități, încrederea nestrămătată a țăranilor colectivități în conducerea de către partid a întregii lor activități.

Pentru muncitorii, inginerii și tehnicienii din G.A.S. și S.M.T., au apărut lucrările: *Creșterea producției și reducerea prețului de cost la G.A.S. Moșneni*⁶⁾ de ing. Radu Atanasescu și *La S.M.T. Gottlob — 1100 hectare, arătură normală pe tractor*⁷⁾ de Aurel Munteș.

Prima lucrare înfățișează realizările dobîndite de-a lungul anilor de colec-

3) Marcarov, Th. *Creșterea animalelor în atenția colectivităților* (Din experiența G.A.C. din comuna Gheorghe Lazăr, regiunea București). Buc., Editura politică, 1963. 56 p.

4) Bordeianu, C. *Cum putem asigura baza furajeră* Buc., Editura politică, 1963. 96 p.

5) Mag, A. *În familia unită a colectivităților*. Buc., Editura politică, 1963. 68 p.

6) Atanasescu, R. *Creșterea producției și reducerea prețului de cost la G.A.S. Moșneni*. Buc., Editura politică, 1963. 66 p.

7) Munteș, A. *La S.M.T. Gottlob — 1100 hectare arătură normală pe tractor*. Buc., Editura politică, 1963. 64. p.

1) Niță, V. *Dezvoltînd proprietatea obștească — întărim gospodăria colectivă*. Buc., Editura politică, 1963. 61 p.

2) Mihăilă, N. *Din experiența organizării muncii în G.A.C.* (Încemnări de la G.A.G. din comuna Roma, raionul Botoșani). Buc., Editura politică, 1963. 50 p.

titul acestei gospodării precum și factorii care au contribuit la obținerea acestor rezultate, munca depusă pentru organizarea întrecerii socialiste, aplicarea și generalizarea metodelor agrozotehnice înaintate în scopul sporirii producției și reducerii prețului de cost. Cea de-a doua broșură prezintă aspecte din experiența comitetului sindicatului și conducerea S.M.T.-ului sub îndrumarea organizației de partid pentru sprijinirea și stimularea mecanizatorilor în îndeplinirea angajamentelor luate, în generalizarea experienței înaintate, pentru folosirea cu randament sporit a tractoarelor și reducerea continuă a prețului de cost pe hectar arătură normală.

Studierea cu atenție a acestor lucrări (care nu trebuie să lipsească din fondul nici unei biblioteci de la sate) de către cei cărora li se adresează are o mare însemnătate, deoarece îi înarmează cu o serie de cunoștințe utile pentru activitatea lor de zi cu zi.

VASILE APARASCHIVEI

• EDITAREA MANUALELOR DE LIMBI STRĂINE

În ultima vreme au apărut, în ediții repetate la intervale de cite un an și în tiraje de masă, diverse manuale pentru limbile : rusă, engleză, franceză și spaniolă. Seria lor va fi completată în viitor și pentru celelalte limbi : germană, maghiară, italiană etc.

Metoda aplicată, aceea a însușirii unei limbi străine fără profesor, are la bază explicații teoretice ample privind diversele chestiuni de gramatică sau de lexic cu multe exemplificări, efectuarea a numeroase exerciții a căror verificare este indicat să se facă ulterior cu ajutorul cheii exercițiilor și, în sfârșit, redarea diverselor texte într-o pronunție cit mai corectă, cu ajutorul transcrierii fonetice.

Tot în scopul consolidării cunoștințelor de ortografie se recomandă și audierea repetată a cuvintelor sau a textelor imprimate pe discurile scoase în colaborare cu casa de discuri „Electrecord“.

Succesul înregistrat în librării de cărți ca *Învățați limba spaniolă fără profesor* de P. Teodorescu sau *Învățați limba engleză fără profesor* de L. Levițchi și D. Dușescu, ca să ne limităm numai la două exemple, ilustrează din plin aprecierea cu care noua inițiativă a fost salutăată de publicul nostru cititor.

În afara lecturii instructiv-educative s-a avut în vedere caracterul lor atractiv. Incluziunea unor texte cit mai interesante și de actualitate, oglindind realități din țara noastră sau din țările în care se vorbește limba respectivă, introducerea unor fragmente literare scrise de diverși autori străini, clasici sau contemporani, presărarea materialului cu numeroase scrieri umoristice fac studiul captivant, menținând încordată atenția cititorilor și stimulându-le interesul.

Manualele propriu-zise vor fi completate cu diverse cărți de exerciții.

Prima serie a acestora, în curs de elaborare — din care un prim volum intitulat *Humour en français* a și apărut — constă dintr-o culegere de glume, anecdotă și povestiri hazlii, care vor distra, fără îndoială, pe cititori și, concomitent, îi vor instrui. Cu alte cuvinte — îmbinarea utilului cu plăcutul.

Sînt în lucru și alte culegeri de exerciții, lexicale și gramaticale, în limbile amintite. Ele se vor găsi în librării în cursul anului 1964.

Colecția va fi întregită de citeva broșuri cuprinzînd, pentru începătorii care posedă un oarecare bagaj de cunoștințe de limbă, scurte texte literare, unele prelucrate, al căror scop este să-l deprindă pe cititor cu lecturi ușoare.

După circa un an de studii, printr-o muncă susținută și conștiincioasă, mulți vor reuși să depășească stadiul începătorilor și vor fi interesați în lămurirea unor chestiuni mai complicate, de fonetică, de morfologie sau de sintaxă. Acestora li se recomandă consultarea gramaticilor, din care un prim volum, pentru limba engleză, a apărut recent. Îi va urma, foarte curînd, o gramatică a limbii franceze.

Bineînțeles, nu pot fi omise nici dicționarele, instrumente permanente de lucru, utile și aproape indispensabile pentru studierea unei limbi străine.

Din cele trei tipuri de dicționare proiectate — de proporții medii, de buzunar și liliput — primele două au și apărut.

Se recomandă, în primul rînd, consultarea dicționarelor de tip mediu, fiind cele mai complete. Cuprind între 35 000—50 000 de termeni.

În cadrul acestei bogate liste de cuvinte ele includ multe neologisme, arhaisme, regionalisme, diverși termeni tehnici și numeroase variante grupate într-un vast sistem de trimeri.

Fiecare sens e ilustrat de o bogată gamă sinonimică.

Pentru uzul curent, pentru un text simplu, un articol de ziar sau o conversație ușoară, un dicționar liliput, de format foarte redus și ușor portabil, este cel mai indicat și cele 10 000—15 000 de cuvinte incluse, sint suficiente.

Există dicționare, deocamdată pentru limbile rusă, franceză, engleză, germană, maghiară și italiană, urmînd ca și numărul acestora să fie extins și completat.

Bibliotecile vor putea veni în ajutorul celor care studiază limbile străine fără profesor, procurîndu-și din vreme toate aceste materiale, inclusiv discurile, și punîndu-le la dispoziția publicului.

ANCA UDIȘTEANU

● EUGEN BARBU: GROAPA

Romanul *Groapa*¹⁾ apărut pentru prima dată în 1957, a însemnat debutul autorului său. Eugen Barbu s-a impus de la prima sa lucrare ca un gazetar de o mare forță evocatoare, un zugrav fidel, pătrunzător și adînc cunoscător al cartierelor mărginașe de altădată, acolo unde domnea cea mai cruntă mizerie și cel mai negru întuneric. Vechea Cuțaridă, cu umilii gunoieri, aciuți pe marginea gropii în care se aruncau gunoalele tirgului, cu hamalii și lucrătorii de la atelierele C.F.R., care izbuteau cu greu să-și ducă reze o locuință săracă pe loturile rînduite mai ieftin de primărie, cu apașii și hoții care-și găseau adăpost prin vegetația sălbatică din fundul gropii, cu crișmarii și negustorii ce se îmbogățeau sugînd, asemenea lipitorilor agoniseala celor ce munceau, toată această lume caracteristică unei orînduiri bazată pe exploatare era reinviată cu o deosebită măiestrie în paginile romanului *Groapa*. Dar, așa cum au observat criticii și iubitorii cărții, imaginea era puternică însă nu completă. Din tabloul vremii lipsea tocmai ce era mai important, lipsea noul care prindea puteri, se dezvoltă, și aici ca peste tot unde există exploatați, unde se dezvoltă proletariatul organizat. Acest nou îl constituia formarea conștiinței de clasă, ura împotriva exploataților, protestul care, organizat de comuniști, avea să ducă la ridicarea maselor muncitoare la luptă pentru dobîndirea nedreptei orînduiri. Din acest punct de vedere *Groapa* rămînea atunci un roman lipsit de perspectivă, o imagine trunchiată a realității dintre cele două războaie mondiale din țara noastră.

După șase ani autorul publică o nouă ediție a cărții sale, care, după cum însuși arată în scurtul cuvînt introductiv, „se prezintă sporită cu cîteva capitole în care apar aspecte de ridicare a conștiinței sociale“. Aceste capitole sînt *Truda*, *Rudele lui Bică-Jumate* și *Morcovii*. Ele se integrează perfect romanului, adăosului descrierilor, adăugînd tocmai acele aspecte care lipseau cărții pentru a deveni o cronică a unor timpuri apuse pentru totdeauna, a unei mahalale bucureștene. Truda este viața grea a lucrătorilor de la tramvaie, lupta lor pentru condiții mai oamenești de lucru. În această luptă, condusă de comuniști, conștiințele se trezesc și se ridică pînă la înțelegerea necesității de a se împotrivi deschis și organizat patronilor. Între vizitiul de tramvaie Cristache Cuțu, care moare în timpul grevei tramvaiștilor și Mielu, sluga brutarului Bică-Jumate, care se revoltă și face „pomană“ cu piinea stăpînului, este o mare deosebire. Mielu e un disperat, el ajunge pînă la conștiința stărilor sale, dar nu vede nici o ieșire. Visul lui de a-și cumpăra un loc de casă se spulberă cînd află că stăpînul nu-i va împrumuta restul de bani, care-i mai trebuie pe lingă cei strînși de el în ani și ani de zile. Într-un moment de revoltă el face „pomană“ cu piinile pe care trebuia să le ducă la diferite adrese. Dar îndată după aceea, după ce „criza“ a trecut, se întoarce și plătește „paguba“, apoi se pierde — din carte ca și din viață, de altfel. Mielu, sluga lui Bică-Jumate reprezenta în ediția anterioară a romanului *Groapa* o culme a revoltei, singurul semn mai elocvent al urei, care se aduna tot mai grea în sufletele acestor exploatați. Introducînd noile capitole și în special *Truda*, autorul a creat personaje ca muncitorul Stamate, tramvaistul Cristache Cuțu și alții, care reprezintă cu adevărat minia populară, acea minie ce a izbucnit de atîtea ori în greve și acțiuni de masă, și care a culminat cu răsturnarea orînduirii nedrepte burghezo-moșierești și instaurarea regimului de democrație populară. Adăugînd aspecte noi ca acela a farsei alegerilor (*Morcovii*) și a răfuiei colective a mahalalei cu cămătarul Bică-Jumate (*Rudele lui Bică-Jumate*) pe care nu-l iartă nici după moarte, autorul a ilustrat puternic revolta ce clocește sub capacul greu al mizeriei și ignoranței.

Apariția ediției revizuite a romanului *Groapa* are o semnificație mai largă decît simpla îmbunătățire a unei lucrări mai vechi. Autorul a străbătut între timp un drum al maturizării sale literare mai

¹⁾ Barbu, Eugen. *Groapa*. Ediția a 2-a. Buc., Editura pentru literatură, 1963. 454 p.

ales scriind romanul *Șoseaua Nordului* și volumul de povestiri *Oaie și ai săi*. De la imaginea izolată a gropii Cuțarida, a ajuns la tabloul larg al unei epoci atît de frămîntate din istoria poporului nostru cum a fost epoca dintre cele două războaie mondiale.

„Ne folosim de acest prilej — anunță autorul în același cuvînt introductiv — pentru a spune cititorilor că romanul în curs de elaborare, intitulat *Facerea lumii*, este conceput să încheie ciclul dedicat vieții unei artere muncitorești importante cum e Grivița, ciclul care mai cuprinde romanele *Strada*, dedicat grevei din 1933 și *Șoseaua Nordului*, într-o nouă versiune amplificată”.

Azi, cînd vechile gropi ale Cuțaridei au dispărut de mult, cînd pe locul bordeliilor în care domneau foamea, boala și neștiința, se ridică minunatele blocuri ale Griviței, în care se revarsă belșugul vieții socialiste, apariția romanului *Groapa* într-o ediție revăzută ajută la cunoașterea trecutului pentru a putea prețui mai bine atît prezentul cît și viitorul tot mai luminos.

VINICIU GAFIȚĂ

● ISTORIA UNEI FAMILII DE ȚĂRANI¹⁾

Debutînd în literatură în jurul anului 1930, Darvas József s-a remărcat de la începuturi prin pagini de un profund realism, în spiritul celei mai bune moșteniri literare progresiste.

Născut în 1912 la Oroszhaza (regiunea Bekes), Darvas József provine dintr-o familie de proletari agricoli. După absolvirea școlii normale a devenit învățător, profesie pe care n-a putut-o exercita sub regimul hortyst, datorită faptului că, încă de foarte tînr, a avut legături cu mișcarea muncitorească. În 1933 a fost arestat pentru activitatea sa comunistă. Primul său roman (*Piine neagră*), care descrie mizeria țărănimii sărace și mișcările revoluționare ale țărănimii, a apărut în 1934. Urmează un șir întreg de volume — în special romane — mare parte inspirate din viața țărănimii sărace (*De la Bobotează pînă la Sf. Silvestru*, *De azi pe mîine*, *Plecat în septembrie*, *Fintina cu clopot*). Totodată a scris și romane istorice (*Invingătorul turcilor*, *Orașul din mlaștină*), opere cu caracter sociologic dar și beletristic (*Cel mai mare*

sat maghiar, *Istoria unei familii de țărani*), iar după eliberare a scris teatru (*Cer întunecat*, *Foc în zori de zi*, *Prăpastia*) precum și scenarii de film.

În anii 1936—1940 — ținînd o strînsă legătură cu mișcarea comunistă — a dus o activitate literară, publicistică și politică pe linia promovării politicii frontului popular, inițiat de partidul comunist aflat în ilegalitate. În timpul celui de-al doilea război mondial a făcut parte din mișcarea de rezistență.

După eliberare, Darvas a avut o susținută activitate politică. În prezent este președintele Societății Scriitorilor Maghiari. Pentru valoroasa lui contribuție în domeniul literaturii, i s-a decernat de două ori premiul Kossuth (în 1956, pentru întreaga activitate literară, iar în 1960 pentru piesa de teatru *Cer întunecat*).

Volumul *Istoria unei familii de țărani*, apărut prima oară în 1938, constituie unul dintre cele mai aspre rechizitorii ale timpului la adresa singeroasei exploatare a țaranului din Ungaria feudală și burghezo-moșierească. El se numără printre lucrările pe care o seamă de scriitori progresiști maghiari le-au scris în perioada 1936—1939, ca rod al activității depuse în cadrul așa-numitului curent de cercetare a satului, mișcare menită a dezvălui și a arăta mizeria în care se zbătea poporul din satele pustelor. Bazat pe documente autentice, autorul descrie viața și soarta propriei sale familii, urmărind-o pas cu pas, de la sfîrșitul secolului al XVII-lea pînă în cel de-al IV-lea deceniu al secolului nostru. Anii pe care îi înfățișează cartea sînt extrem de semnificativi pentru oglindirea prefacerilor lente, dar inexorabile, ale satului ungar, ce vor duce, așa cum sugerează acest document literar antebelic, la profunde transformări revoluționare începute odată cu eliberarea Ungariei de sub jugul fascist. Descriînd aproape cu cruditate soarta neagră a strămoșilor săi iobagi, apoi, după 1848, procesul de pătrundere a capitalului în economia satului maghiar, Darvas lasă pe cititor să tragă concluziile firești în legătură cu singeroasa exploatare a muncitorului agricol.

Scriere beletristico-sociologică, *Istoria unei familii de țărani* este nu numai un document zguditor despre trecutul de mizerie și de nefericire al țărănimii maghiare, ci și o splendidă biografie a autorului.

1) Darvas, József. *Istoria unei familii de țărani*. Buc., Editura pentru literatură, 1963, 260 p.

● SILVIO MICHELI:
„ARTIGLIO A MĂRTURISIT”)

Bazat pe o informare riguros științifică, pe mărturisirile puținilor scafandri care au supraviețuit cumplitei catastrofe a scufundării primului vas „Artiglio” (1930), pe relatările rudelor apropiate ale celor ce au pierit în această tragică împrejurare, ca și pe unele documente ale vremii, unul dintre cei mai talentați prozatori italieni contemporani — Silvio Micheli — descrie în volumul „Artiglio” a mărturisit, eroicele fapte ale unor compatrioți ai săi săvârșite în condițiile neînchipuit de grele în care aceștia au fost nevoiți să lucreze în timpul fascismului.

Urmărind să pună în adevărata lumină faptele petrecute pe „Artiglio”, munca, perseverența, măiestria celor ce au izbutit să scoată din adâncurile Mediteranei sau Atlanticului încărcături de mare valoare, Silvio Micheli dezvăluie modul samavolnic în care membrii echipajelor au fost siliți să lucreze de către Societatea pentru recuperare maritime, SO. RI. MA. de către administratorul ei, fascistul Quaglia.

Dintre episoadele cele mai impresionante ale volumului face parte cel care relatează momentul cînd primul vas „Artiglio” se scufundă, cu întregul său echipaj, datorită exploziei provocată de condițiile inumane, lipsite de orice prevederi de securitate, în care s-a efectuat încercarea de a scoate la suprafață încărcătura de război — arme, explozibile — de pe un vas american scufundat. În acest tragic naufragiu și-au găsit moartea unii dintre cei mai valoroși scafandri italieni ai vremii.

Cartea lui Silvio Micheli este valoroasă nu numai prin latura sa documentară, prin faptul că restabilește adevărul asupra întîmplărilor de pe „Artiglio”, care au făcut vilvă în perioada respectivă și despre care s-a scris atunci o întreagă literatură ce specula latura „senzațională”, ci ea constituie un omagiu adus muncii creatoare a omului.

Explicînd semnificația celor petrecute pe vasul „Artiglio” Silvio Micheli spune: „Istorie a unor întîmplări, dar, înainte de toate, istorie a unor muncitori, istorie de înscris printre cele mai mărețe din cite munca omenească colectivă a produs vreodată, cu eroi în haine de lucru, în haina trudei zilnice, îndrăgostiți de meseria lor, fără alte bucurii decît munca, dispuși a munci fără încetare...”

A. GERARD

● ANDRZEJ URBANCZYK: CU PLUTA
PE BALTICA”)

Cartea lui Urbanczyk *Cu pluta pe Baltica* deși poate părea după titlu o reeditare a temerarei călătorii pe Pacific a lui Thor Heyerdhal descrisă în *Kon-Tiki*, este în realitate relatarea unei ipoteze noi: că o plută construită din trunchiuri de copaci, încheiată cu frînghii și în componența căreia nu intervine nici o piesă de metal, poate naviga nu numai purtată de șuvoiul unui curent și la chemarea acestuia, ci și independent de curenți și vânturi cu mijloace proprii de bord.

Ipoteza îndrăzneată născută în mintea lui Urbanczyk, trebuia demonstrată.

Traversarea Balticii, renumită printre marinarii pentru stihiiile ei dezlătuite, ridică într-adevăr probleme grele. Apa deosebit de rece, vânturile capricioase care-și schimbă direcția de multe ori din oră în oră, valurile scurte și puternice, furtunile dese, toate acestea creau piedici pe care viitoarea plută trebuia să le înfrunte. Tineretea și pasiunea ceretătorului înving însă greutățile. Și n-au fost puține: lipsa de sprijin din partea autorităților, lipsa de fonduri, probleme de construcție, echipamentul, alimentele, utilajul tehnic și multe altele.

După o muncă neobosită, cei 4 componenți ai echipajului îndelung aleși reușesc să construiască pluta, s-o înzestreze și să-i asigure toate cele necesare traversării.

Greul însă abia acum începe. Baltica nu întîrzie să-și arate vitregiile, punînd echipajul uneori în situații deperate. Pluta ascultînd de cîrmă și de energia navigatorilor, făcînd trup cu valurile furioase ce-o săltau fără s-o scufunde și captînd vînturile în pinze, păstra direcția Stelei Polare. Și a învins. Cu prețul a sute de greutăți, ce pîneau neștiute, după 3 săptămîni echipajul a debarcat în insula suedeză Lilla Karlsö.

Peripeziile, greutățile, necazurile, clipele de destindere rare, pericolele uriașe pînă la triumful ipotezei demonstrate pe această cale sînt descrise în cartea lui Urbanczyk simplu și cu ardoare, însuflețite de sentimentul prieteniei și de bucuria biruinței omului asupra tărilor neînfrîinate ale naturii.

Pasionantă și instructivă cartea constituie o lectură plăcută pentru cititorii de toate vîrstele.

DORIN IANCU

1) Micheli, Silvio. „Artiglio” a mărturisit. Buc., Editura pentru literatură universală, 1963. 440 p.

1) Urbanczyk, Andrzej. *Cu pluta pe Baltica*. Buc., Editura tineretului, 1963. 167 p.

SIMPLIFICĂRI ȘI PRECIZĂRI ÎN TEHNICA DE BIBLIOTECĂ

În condițiile creșterii continue a numărului de cititori în biblioteci, simplificarea tehnicii de organizare a fondurilor de publicații și a cataloagelor, a evidenței activității și deservirii cititorilor suscită un interes din ce în ce mai general.

Dezvoltarea teoriei și practicii bibliotecare cere de asemenea revizuirea unor opinii tradiționale privind principalele aspecte ale tehnicii de bibliotecă. Puncte de vedere interesante, privitoare la simplificarea tehnicii bibliotecare, au fost publicate în ultimii ani în revistele de specialitate din țările socialiste.

Cu prilejul diferitelor consfătuiri, în paginile „Călăuzei bibliotecarului”, precum și în răspunsurile bibliotecarilor la ancheta organizată pe această temă de către Consiliul așezămintelor culturale, au fost formulate numeroase propuneri și sugestii valoroase pe linia rezolvării acestor probleme.

Noua ediție a lucrării *Minimum de tehnică de bibliotecă*, în curs de elaborare, își propune să sintetizeze concluziile dezbaterilor referitoare la aceste probleme și să ofere soluții adecvate cerințelor actuale ale muncii cu cartea în țara noastră.

S-au elaborat astfel norme distincte pentru două categorii de biblioteci. Prima parte a lucrării este destinată bibliotecilor comunale, satești, sindicale, școlare, ale cooperăției meșteșugărești, raionale, populare, orașenești și din stațiunile balneoclimaterice (deci, unităților ale căror fonduri de publicații se ridică la maximum 50 000 de volume), urmînd ca partea a doua, mult mai detaliată, să fie utilizată de bibliotecile cu caracter republican, departamentale, de învățămînt superior și regionale.

O atare grupare este pe deplin justificată dacă avem în vedere mărimea fondului de publicații, profilul, sarcinile, specificul și volumul activității, complet deosebite în diferitele categorii de biblioteci. Este nefiresc faptul ca o bibliotecă școlară, de pildă, deservită de un singur salariat, să fie obligată să realizeze integral prevederile aceluiași minimum de tehnică de bibliotecă folosit de bibliotecile universitare sau republicane.

Articolul de față va prezenta pe scurt natura modificărilor propuse în tehnica de bibliotecă pentru unitățile din prima categorie.

Completarea fondurilor de publicații — cu implicații în întreaga activitate a bibliotecii — constituie pentru prima dată obiectul unei reglementări pe linia tehnicii de bibliotecă. Se precizează la acest capitol care sînt principiile, sarcinile, izvoarele, căile și metodele de completare a fondurilor de publicații.

Evidența fondurilor de publicații ale bibliotecilor se realizează în prezent sub două aspecte: evidența individuală, concretizată în registrul inventar, și evidența primară (sumară), care se reflectă în registrul de mișcare a fondului.

Experiența bibliotecilor a demonstrat că registrul de mișcare a fondului reprezintă o dublare a evidenței colecțiilor deoarece, unite cu unitate, acestea sînt înregistrate în registrul inventar, iar specificațiile (documentele însoțitoare) evidențiază global fiecare stoc în parte.

Inițial, registrul de mișcare a fondului reprezenta, de fapt, un tabel sinoptic menit să ilustreze în orice moment numărul total de publicații, valoarea și componența lor. Aceste elemente urmau să faciliteze în special acțiunea de completare a fondului de cărți și periodice.

Datorită unor cauze obiective (comasarea de biblioteci, fluctuația de cadre, inconsecvențele de înregistrare etc.) în prezent, în majoritatea bibliotecilor comunale, școlare, sindicale, raionale, ale U.C.E.C.O.M. și din stațiunile balneoclimaterice, registrul respectiv nu mai răspunde scopurilor pentru care a fost adoptat.

Cifrele privind cantitatea și valoarea totală a fondului existent au devenit, în cele mai multe unități, atît de aproximative, încît nu mai prezintă interes pe linia evidenței contabile sau bibliotecare.

Cel mai puternic argument care a pledat în favoarea folosirii registrului de mișcare a fondului se referea la serviciile pe care le-ar aduce acesta în acțiunea de completare a colecțiilor. În realitate, multe din bibliotecile din categoriile amintite nu intervin, în mod permanent, în alegerea directă a publicațiilor noi apărute, selecționarea și expedierea lor fiind efectuată prin colectură pe baza avizului forurilor tutelare de specialitate. Chiar în situația în care bibliotecarii au un rol activ, determinant, în stabilirea titlurilor și numărului de exemplare necesare unităților în care lucrează, datele furnizate de registrul de mișcare a fondului sînt prea relative și generale. Faptul că o bibliotecă din mediul rural dispune — potrivit registrului de evidență primară — de 500 exemplare cărți și broșuri agrozootehnice de exemplu, nu poate să influențeze achiziția de noi lucrări din acest domeniu. Considerînd că e veridică, această cifră, nu comunică nimic despre varietatea, actualitatea și accesibilitatea publicațiilor, deci tocmai despre elementele de bază necesare pentru completarea științifică a fondului.

Pe de altă parte, indiferent de procentele, dinamica și gradul de veracitate a datelor consemnate în registrul de mișcare a fondului, achizițiile sînt în funcție, în primul rînd, de profilul și bugetul unității, de producția editorială.

Dacă pe linia financiară registrul inventar (împreună cu specificațiile, de expediție, facturi, procese-verbale de scoatere a cărților etc.) oferă garanții sigure în ceea ce privește urmărirea gestiunii colecțiilor, cataloagele, și mai ales consultarea directă și permanentă a publicațiilor existente se dovedesc suficiente ca mijloace de informare asupra componenței fondului de publicații. În aceste condiții, necesitatea menținerii unei duble evidențe a fondurilor de publicații în bibliotecile mici nu este justificată.

În scopul profilării mai stricte a registrului inventar ca document principal de evidență a fondului de cărți, *Minimum de tehnică de bibliotecă*, în noua sa redactare recomandă ca lucrările care nu depășesc 48 de pagini, precum și cele care prin specificul lor au o *circulație temporară* să fie înregistrate separat.

În acest sens, în *Caietul de evidență a broșurilor* trebuie înserate toate publicațiile care au pînă la 48 pagini și, de asemenea (indiferent de numărul de pagini): materiale editate în ajutorul celor care studiază în diferitele forme de învățămînt politic, broșuri privind situația internațională, viața sindicală, publicații de popularizare editate pe plan local (regional, raional) sau de diferite organizații de masă, lucrări de propagandă tehnică și agrozootehnică de masă, lucrări de popularizare despre întreceri, campanii agricole etc., normative și indicații tehnico-economice, de protecția muncii, prospecte economice, industriale, comerciale, programe de învățămînt, metodici, prospecte școlare, broșuri privind aniversări și alte evenimente culturale, materiale de propagandă editorială (cataloage de edituri, planuri editoriale, proiecte de plan etc.), cataloage de expoziții, almanahuri, calendare, agende, ghiduri turistice, recomandări sanitare și de igienă

publică, instrucțiuni și norme cu caracter administrativ, de educație cetățenească, lucrări de propagandă în domeniul culturii fizice și sportului, materiale metodico-bibliografice editate pe plan central sau local, lucrări cu regim de difuzare gratuită etc.

Potrivit noului *Minimum de tehnică de bibliotecă*, actuala fișă de evidență preliminară pentru ziare — cu unele modificări — constituie unicul document de evidență pentru toate genurile de periodice. În forma preconizată ea va îndeplini atât funcția de evidențiere a ritmicității primirii ziarelor și revistelor, cât și pe aceea de înregistrare-inventariere a periodicelor. Intrarea periodicelor în colecțiile bibliotecii se consemnează — ca și pînă acum — prin bifarea rubricilor corespunzătoare.

O vădită tendință de tehnicism, de aplicare nediferențiată a unor principii de organizare a fondului s-a manifestat pînă în prezent în impunerea *cutterizării*, ca normă obligatorie pentru toate categoriile de biblioteci care folosesc așezarea sistematic-alfabetică.

N-a fost însă și nu e necesar să se indice (mai ales în bibliotecile mici), prin combinații de cifre și litere (notate pe carte și pe fișele de catalog), că — potrivit alfabetului — operele lui Tudor ARGHEZI, de pildă, se așază în raft după lucrările lui Vasile ALECSANDRI. Există și cazuri de fetișizare a acestei tehnici, cînd datorită unei *cutterizări* eronate, publicațiile sînt așezate nu în ordinea alfabetică, ci pe baza cifrelor greșit stabilite de bibliotecari.

În mod evident se poate renunța la *cutterizare*, cel puțin în bibliotecile mici, fără a crea dificultăți în organizarea fondurilor de publicații.

Creșterea numărului de *biblioteci filiale și mobile* — expresie a unei preocupări tot mai susținute a bibliotecilor de a apropia cartea de cititori — a ridicat în ultima vreme unele probleme de organizare și de evidență a muncii în aceste unități care se cereau reglementate.

Extinderea activității cu cartea în afara sediului bibliotecii publice realizîndu-se — în principal — în funcție de locul de muncă al cititorilor și de amplasarea bibliotecii de centru în cadrul localității pe care o deservește, în precizarea profilului și a sarcinilor bibliotecilor filiale și mobile s-a ținut, în primul rînd seama de acești factori.

Biblioteca filială va fi concepută astfel ca o secție a bibliotecii de centru, organizată în cartiere îndepărtate, cu o mare densitate a populației sau în localități învecinate. Ea este deservită de un bibliotecar salariat sau cu muncă obștească și trebuie să dispună de minimum 500 volume. Activitatea într-o filială se desfășoară ca în orice bibliotecă de masă. În același timp, *biblioteca mobilă* este considerată un punct de împrumut organizat în secțiile și sectoarele unei întreprinderi, în circumscripții mai îndepărtate (biblioteci de casă), pe șantiere de construcții, în zonele de exploatare forestieră, la sectoarele de muncă ale gospodăriilor agricole colective etc. Ea este deservită de un bibliotecar cu muncă obștească a cărei activitate constă, îndeosebi, în atragerea cititorilor și difuzarea cărții.

Tot în scopul delimitării și precizării mijloacelor de extindere a activității cu cartea se preconizează de asemenea ca stocurile de cărți trimise unor biblioteci care dispun de fonduri mai restrînse de publicații să fie apreciate ca formă a împrumutului interbibliotecar.

În vederea realizării continuității în orientarea lecturii, a calității îndrumării cititorilor de către bibliotecari în condițiile existenței unui fond mai larg de publicații și pentru asigurarea unei evidențe corecte a activității, se consideră cuprinși în sfera lecturii numai cititorii înscrși la sediu și în bibliotecile filiale și mobile.

În noul *Minimum de tehnică de bibliotecă* se vor aduce numeroase precizări și în alte sectoare ale muncii cu cartea și au fost făcute importante simplificări sau modificări în formularistica de bibliotecă (inventar, fișa cititorului, caietul de evidență a activității zilnice, cererile de cărți pentru împrumutul interbibliotecar etc.). Toate acestea au ca scop eliminarea operațiunilor scriptice inutile și — în ultimă instanță — reglementarea cît mai judicioasă a problemelor tehnicii de bibliotecă.

DIMA C. DRĂGAN
CONSTANTIN MĂTUȘOIU

NORME MINIME

DAR OBLIGATORII

Lucrarea Minimum de tehnică de bibliotecă — așa cum precizează și titlul — cuprinde normele minime de operațiuni și procedee pe care bibliotecarii trebuie să le respecte în organizarea și administrarea bibliotecii. Caracterul obligatoriu al prevederilor din Minimum de tehnică de bibliotecă decurge din unitatea sistemului de bibliotecă, din identitatea sarcinilor bibliotecilor de același tip, indiferent de rețeaua din care fac parte, de departamentele sau organizațiile de care aparțin. Avantajele stabilirii unor astfel de norme în raționalizarea muncii bibliotecare, în ușurarea accesului publicului la fondurile de cărți, în colaborarea între diferite rețele de biblioteci sînt incontestabile. Statistica bibliotecilor și, în ultimă instanță, coordonarea activității bibliotecare se bazează pe elementele de tehnică bibliotecară care sînt identice pentru diferite rețele de biblioteci.

Există tendințe destul de pronunțate de a considera prevederile din Minimum drept „recomandări” și nu norme obligatorii. În parte, acest fenomen este urmarea faptului că edițiile anterioare impuneau norme identice pentru biblioteci de diferite tipuri — prea complexe pentru bibliotecile de masă sau școlare și prea reduse pentru necesitățile bibliotecilor științifice. Neurmărirea aplicării prevederilor din Minimum a dus însă la neglijaarea într-o măsură considerabilă a regulilor elementare de tehnică bibliotecară într-un număr important de unități. S-a găsit și o motivare „teoretică” pentru această stare de lucruri; preocuparea pentru problemele de tehnică bibliotecară a fost considerată „tehnicism îngust”, care, chipurile, ar duce la neglijaarea conținutului activității bibliotecilor. Practica a dovedit însă că bibliotecile nu-și pot îndeplini menirea lor de focare ale cul-

turii socialiste dacă propaganda cărții și orientarea lecturii nu au la bază organizarea desăvîrșită a fondurilor de cărți, a cataloagelor și evidenței bibliotecare.

Măsura preconizată de Consiliul așezămintelor culturale de a se elabora o nouă ediție îmbunătățită a Minimumului, cu delimitarea tipurilor de biblioteci cărora se adresează, va prilejui schimbarea atitudinilor „îngăduitoare” față de problemele tehnicii de bibliotecă, stabilind norme aplicabile, dar și obligatorii pentru toate tipurile de biblioteci.

Edițiile anterioare ale Minimumului au avut meritul incontestabil de a unifica procedeele de tehnică bibliotecară. Formularistica, diferitele imprimate folosite în procesul muncii bibliotecare, standardizate pe baza Minimumului, au înlăturat din uz o serie de metode anacronice, limitînd totodată cîmpul „inovațiilor” de tot felul cu care spiritele inventive au încărcat în trecut cu abundență munca bibliotecarilor.

Evoluția bibliotecilor, diferențierea activității lor în ultimii ani au făcut cu unele prevederi ale Minimumului să fie depășite, necorespunzătoare stadiului actual de dezvoltare. Altele s-au dovedit nejustificate sau greu de aplicat chiar în momentul introducerii lor. De aceea, practica le-a înlăturat. Au fost însă unele norme care nu s-au aplicat din neglijență, din comoditate, din cauza insuficienței calificării sau a lipsei de calificare a unor bibliotecari. Carențele numeroase în aplicarea tehnicii de bibliotecă s-au impus astfel ca „norme” în primul rînd din cauza slabei exigențe a organelor de control și îndrumare, care au admis cu prea mare îngăduință neglijaarea normelor elementare de tehnică bibliotecară.

Există astfel nu puține biblioteci în care singurele norme tehnice aplicate (cu o oarecare aproximație) sînt cele impuse de evidența contabilă a gestiunii. Registrul de mișcare a fondului de cărți este inexistent în multe biblioteci mici sau e completat cu altele erori încît nu mai prezintă nici un folos în privința analizei componenței fondului de cărți. Din acest motiv, autorii noii ediții a Minimumului propun înlăturarea R.M.F.-ului din practica unor categorii de biblioteci. Argumentele aduse sînt discutabile și necesită o dezbateră mai amplă. Dacă neîndeplinirea corectă sau neglijaarea unor norme poate constitui un motiv pentru înlăturarea lor, atunci se poate renunța și la alte instrumente de lucru sau norme bibliotecare neutilizate sau greșit utilizate. Sînt, din păcate, și biblioteci fără

cataloge și tot atâtea biblioteci unde catalogele se află de ani de zile „în curs de organizare”. Este oare acesta un motiv pentru a se renunța la cataloge în biblioteci?

Simplificările în tehnica bibliotecară nu pot porni de la considerente empirice și, mai cu seamă, nu se pot baza tocmai pe practica acelor biblioteci care au ignorat regulile elementare de tehnica bibliotecară. Orice tehnică are la bază știința obiectului cu care se ocupă. Tehnica bibliotecară — oricât de sumare ar fi instrucțiunile sale și oricât de minime operațiile și procedeele solicitate în bibliotecile mici — se fundamentează pe știința conducerii și organizării bibliotecilor. Ea trebuie să prescrie metodele, procedeele raționale, sistematice care decurg din experiența modernă a biblioteconomiei.

Pe această linie se pot aduce și alte obiecții la proiectul noii ediții a Minimumului de tehnică. De exemplu eventuala aplicare a propunerii de a se trece la desființarea cutterizării în bibliotecile mici ar însemna renunțarea în practică la orice determinare topografică a cărților în raft, adică renunțarea la cota cărții. Este greu de conceput în ce măsură va ușura această „simplificare” munca bibliotecarului, deoarece economia de timp (de altfel neglijabilă) ce rezultă la prelucrarea cărții se va pierde înzecit cu ocazia așezării, reșezării fondului și, în ultimă instanță, la servirea cititorilor.

Raționalizarea muncii, înlăturarea operațiilor inutile se impune în tehnica bibliotecară ca și în orice alt domeniu de activitate. Există în această privință suficiente procedee, operații care pot fi

simplificate. În stabilirea regulilor însă nimic nu trebuie luat la întâmplare, totul trebuie gândit în perspectiva evoluției viitoare a bibliotecilor. Din păcate, multe biblioteci considerate acum 10 ani „biblioteci mici” au neglijat aplicarea normelor de tehnică bibliotecară, iar acum, devenind „biblioteci mari”, colectivele lor nu știu de unde să înceapă pentru a pune ordine în fonduri, în evidențe și în cataloge.

Sugestiile bibliotecarilor care au verificat în practica lor prevederile edițiilor anterioare ale Minimumului de tehnică de bibliotecă pot fi de mare ajutor pentru definitivarea noii ediții, care va fi astfel — și trebuie să fie — rezultatul experienței colective. „Căluza bibliotecarului” deschide în paginile sale o discuție cu tema Simplificarea și raționalizarea în tehnica de bibliotecă. Propunerile pot să se refere la cele mai variate aspecte ale problemei și nu trebuie să fie îngărdite de considerentele tradiționale ale tehnicii bibliotecare, cu condiția însă ca normele propuse să fie cu adevărat raționale, să asigure buna organizare și integritatea colecțiilor, orientarea lesnicioasă asupra componenței fondurilor și activității cu cititorii, să aibă în vedere urmările măsurilor propuse asupra tuturor laturilor activității bibliotecii. În propunerile cu privire la simplificarea formularisticii, la economisirea timpului în diferite operații tehnice să se țină seamă mai ales de faptul că tehnica bibliotecară este în întregime subordonată unui singur scop: deservirea cititorilor în condiții optime, potrivit menirii bibliotecii socialiste.

Ș. G.

Consfătuirea lucrătorilor din bibliotecile pentru copii. La Kalinin a avut loc recent o consfătuire a celor mai de seamă lucrători din bibliotecile pentru copii aflate în regiunile nord-vestice și centrale ale R.S.F.S.R.

Scopul seminarului: analizarea activității și generalizarea experienței bune a bibliotecilor în lumina hotărârilor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

Participanții au putut audia următoarele referate: *Ce este nou în munca de educare în bibliotecile pentru copii, Despre educația politico-ideologică a elevilor, Formarea concepției materialiste la adolescenți, Îndrumarea lecturii copiilor în condițiile accesului liber la raft, Rolul educației estetice în formarea profilului moral al elevilor sovietici, Educarea culturii cititului, Munca metodică în ajutorul celor care lucrează în bibliotecile pentru copii.*

Pe lângă participanții la consfătuire au fost organizate trei consultații: metodică analizei operelor literare pentru copii, experiența bibliotecilor pentru copii de peste hotare, planificarea muncii.

În afară de aceasta s-au prezentat materiale metodice și bibliografice ale bibliotecilor reprezentate la această consfătuire.

De asemenea, participanții au avut ocazia să cunoască activitatea bibliotecii regionale pentru copii din Kalinin, a celor mai bune biblioteci raionale și obștești din regiune.

Una din sălile cu acces liber la raft în Biblioteca regională Iași

BIBLIOTECONOMIE BIBLIOGRAFIE DOCUMENTARE

CE NE SPUNE STATISTICA

— O ANCHETĂ LA BIBLIOTECA REGIONALĂ IAȘI —

În anii regimului democrat-popular, Iașul a cunoscut o puternică dezvoltare. Au fost construite noi obiective industriale, s-au reprofilat întreprinderile existente. În comparație cu anul 1950, volumul producției industriale din regiunea Iași (concentrată mai ales în orașul de reședință) a fost în 1962 de peste 7 ori mai mare. A crescut, de asemenea, foarte mult volumul construcțiilor. Alături de acestea s-au înregistrat numeroase prefaceri în ceea ce privește dezvoltarea învățământului, artei, culturii și sănătății publice.

Darea în folosință a numeroase obiective industriale (Fabrica de penicilină, Fabrica de mobilă, Fabrica de ulei, dezvoltarea Atelierelor de reparat material-rolant, extinderea fabricilor textile etc.) a determinat și o creștere a populației orașului. În timp ce, la 1 ianuarie 1948 numărul locuitorilor era de 94 075 — la 1 iulie 1961 ajunsese la 124 715. Dacă socotim și comunele incluse în teritoriul administrativ al orașului — populația se cifrează la 156 465.

Inițierea Bibliotecii regionale Iași, crearea și dezvoltarea rețelei de bibliotecă ale sindicatelor, reprofilarea celor de specialitate a corespuns cerințelor crescânde de cultură și maselor. Creșterea și îmbogățirea permanentă a fondurilor de cărți la Biblioteca regională, condițiile materiale create pentru buna ei funcționare (5 săli de lectură modern utilate — cu peste 250 de locuri) au permis atragerea la lectură a unui număr tot mai mare de cititori din rîndul populației.

Anul	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963 ¹⁾
Nr. cititori	1 327	6 360	8 611	9 405	14 061	19 580	16 509

Raportarea exclusivă a numărului de cititori ai bibliotecii regionale la numărul populației din oraș nu este concludentă; raportul trebuie să țină seama și de celelalte rețele, stabilindu-se astfel locul bibliotecii în cadrul instituțiilor similare. Este interesant de observat că, încă din anul 1958 Biblioteca regională deținea unul din locurile centrale în sistemul bibliotecilor din oraș. În timp ce, cele patru biblioteci ale institutelor de învățământ superior înscriseseră 20 381 cititori — Biblioteca regională, singură, a înscris 12 812 cititori²⁾. Acest lucru este valabil și pentru anul 1962, cînd Biblioteca regională s-a impus ca o instituție culturală cu o bogată activitate.

1) Datele se referă la semestrul I.1963.

2) *Anuarul statistic al regiunii Iași*, Buc., D.C.S., 1960. p. 146.

Linia ascendentă pe care se înscrie activitatea Bibliotecii regionale Iași (numai în semestrul I. 1963 au fost înscriși peste 70% din totalul cititorilor din întreg anul 1962) impune ca o cerință absolut necesară studierea cititorilor înscriși la bibliotecă, sau, mai precis, studierea diverselor grupe de cititori ce frecventează secțiile bibliotecii. La aceasta se adaugă și necesitatea unor studii privind planificarea activității, a normării timpului de lucru, al randamentului întregii munci desfășurate cu cititorii. Rezolvarea tuturor acestor probleme depind de *cunoașterea cititorului, a intereselor lui.*

Psihologia definește interesul ca o orientare selectivă și relativ constantă a omului spre anumite obiecte și fenomene ale realității, spre dobândirea unor anumite cunoștințe, spre efectuarea unor anumite activități. În cazul nostru, vorbind despre interesele cititorului, trebuie să avem în vedere interesele predominante spre anumite domenii ale științei, discipline tehnice, teme, ca și orientarea spre lectura unor cărți de genuri determinate, a unor autori preferați. Plecând de la acestea, introducerea accesului liber al cititorilor la raft (realizat sub formă experimentală în 1959 și definitivat în august 1962), se bazează tocmai pe dezvoltarea intereselor cititorului în condițiile dezvoltării bogăției fondului de cărți.

Biblioteca, ca instituție de educație socialistă, nu se menține numai la nivelul cunoașterii „în sine” a intereselor cititorului, ci are în vedere creșterea rolului muncii cu cartea în educația socialistă a oamenilor muncii. Indicațiile date la Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român sînt elocvente în acest sens, stabilindu-se că fiecare așezămînt de cultură trebuie să desfășoare o activitate bogată și atrăgătoare, menită să contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

1. Prezentarea problemei. Metoda de lucru

Cunoașterea intereselor cititorilor ne apare ca absolut necesară pentru satisfacerea cerințelor lor, pentru îndrumarea diferențiată a lecturii și ajutorul real dat în alegerea și folosirea literaturii, pentru propaganda cu succes a cărții. Pe de altă parte, prin însăși organizarea ei ca instituție socialistă, biblioteca are un rol activ în formarea intereselor cititorilor și chiar în dezvoltarea

tarea aptitudinilor acestora. Biblioteca susține, întărește și dezvoltă interesele cititorilor, corespunzător scopurilor construcției socialiste și a educării multilaterale a oamenilor muncii.

În altă ordine de idei, analiza intereselor cititorului constituie unul din mijloacele verificării rezultatelor muncii bibliotecii într-o perioadă de timp, concluziile constituind baza organizării în perspectivă a activității.

În lumina acestor considerente, studierea cititorilor, a intereselor acestora, ne apare ca unul din obiectivele principale ale analizei unei biblioteci, analiză care trebuie să fie făcută în mod sistematic și pe baza unor studii aprofundate. Acest lucru este condiționat de faptul că cititorul vine în bibliotecă cu interese ce decurg din munca pe care o prestează, de profesia sa, de specialitatea și caracterul activității sale sociale — ca și de felul său de viață. Nu trebuie să uităm că interesele cititorului depind și de pregătirea sa culturală, de vîrsta lui.

Studierea intereselor cititorului este o problemă complexă și abordarea ei necesită metode de lucru științifice.

Observarea cititorului de către bibliotecar are o mare importanță — mai ales în cadrul discuțiilor purtate cu ocazia înscrierii lui la bibliotecă și a împrumutului de cărți. Studiind interesele cititorului în procesul lucrului cu dînsul, bibliotecarul nu este un observator pasiv, el influențează prin cărțile recomandate dezvoltarea trăsăturilor omului nou, înaintat. În această direcție poate fi citată afirmația Nadejdei Konstantinovna Krupskaja care preciza că „bibliotecarul trebuie să știe să aprecieze în mod critic pe cititor, să-l ajute, să știe să-i trezească interese noi”³⁾.

Alături de observația directă a bibliotecarului, de o mare valoare în cunoașterea cititorului ne apare analiza lecturii așa cum este ea înregistrată în *fișa de cititor* și, odată cu aceasta, apelul la cercetarea statistică a activității.

Nu este cazul să se insiste prea mult asupra importanței fișei cititorului⁴⁾ însă trebuie să arătăm legătura care există între cercetarea statistică și această fișă.

3) N. K. Krupskaja. *Despre biblioteci*. Culegere. Moscova, 1957. p. 415.

4) Moscoviici. *Fișa cititorului, instrument de analiză a lecturii*. În: „Căluza bibliotecarului”. XVI (1963), 7 (Iulie), p. 328; Stanciu, Ilie. *Evidența lecturii și fișa cititorului*. În: „Căluza bibliotecarului”. XVI (1963), 7 (Iulie), p. 330.

Țelul statisticii de bibliotecă este de a clarifica procesele de muncă apreciate cantitativ, de a valorifica rezultatele obținute și de a pune în lumină tendințele tipice de dezvoltare a activității.

Indicatorii cei mai importanți pentru caracterizarea activității unei biblioteci sînt cei furnizați de caietul de evidență al bibliotecii. Însă pe baza statisticii interne a bibliotecilor se poate da răspuns numai la situația globală a împrumuturilor — fără a se urmări împrumuturile pe diferite grupuri de cititori. În felul acesta nu se pot trage concluzii în linii mari asupra calității muncii și nu ne putem da seama de profilul unui cititor, de interesele unui grup de cititori. Caietul de evidență zilnică, după cum știm, ne prezintă numai mișcarea grupelor mari de cititori înscriși la bibliotecă, pe zile, luni și trimestre, fără a putea mulțumi toate laturile cercetării.

În ultimă instanță, analiza fișelor de cititori trebuie astfel făcută încît să dea răspuns la următoarele probleme:

1. Să scoată în evidență caracteristicile grupelor de cititori înscriși la bibliotecă.

2. Să clarifice gradul de lectură al literaturii din diferite domenii.

3. Să stabilească cît de multilaterală e lectura la cititorii din grupele date și să scoată și alte particularități ale grupelor puse în discuție.

Plecînd de la toate aceste considerente, s-a întreprins în cadrul Bibliotecii regionale Iași o analiză care a cuprins în esență două laturi: analiza datelor statistice așa cum ne apar ele din evidențele bibliotecii și analiza fișelor de cititori. În cele ce urmează ne vom referi mai pe larg la analiza fișei de cititor — căci aceasta, așa cum am văzut, posedă prețioase elemente de caracterizare a profilului cititorului și dă, în același timp, indicații cu privire la interesele acestuia.

Asupra veridicității datelor furnizate de fișa cititorului s-a obiectat că aceasta nu cuprinde cererile de cărți refuzate. De asemenea, fișa nu oglindește lectura cititorului din alte biblioteci, din biblioteca lui personală, nici faptul dacă volumele împrumutate sînt citite de el sau de membrii familiei. Răspunsurile la aceste probleme rezultate din discuții individuale

ar veni să completeze analiza fișelor care furnizează totuși elementul esențial, de bază, care-l caracterizează pe cititor.

În colaborare cu Direcția regională de Statistică Iași, au fost analizate fișele cititorilor care frecventează secția de împrumut pentru mături a Bibliotecii regionale. Analiza statistică a fost selectivă și s-a referit la cititorii înscriși în anul 1960.

Din totalul de 19 069 fișe au fost analizate un număr de 5 237, reprezentînd cca 25% din total.

Caracteristicile de grupare au fost: ocupația, vîrsta, sexul, gradul de instruire, felul cărților citite, numărul de cărți împrumutate de fiecare cititor, frecvența lunară a lecturii etc.

Au fost analizate următoarele grupe de cititori diferențiați după ocupații: muncitori, funcționari, intelectuali, studenți, elevi și alte categorii.

După vîrstă, cititorii au fost împărțiți în 6 grupe: pînă la 15 ani; de la 16 ani la 20 ani; de la 21 ani la 25 ani; de la 26 ani la 30 ani; de la 31 ani la 50 ani; peste 50 de ani.

În vederea unei analize multilaterale, s-a ținut seama de gradul de pregătire probabilă a cititorilor, preconizîndu-se următoarele categorii: cititori cu studii elementare, medii incomplete, medii terminate, profesionale și tehnice, superioare umanistice, superioare tehnice și alte forme de studii.

Cititorii au fost diferențiați și după sex. Cărțile au fost grupate în următoarele categorii: literatură social-politică, științifică, tehnică, beletristică, alte categorii.

În felul acesta s-au pus în evidență peste 60 de grupe de cititori. A fost analizată fiecare grupă, ocupîndu-ne mai pe larg de un număr de 11 grupe. Alegerea acestora nu s-a făcut întîmplător. În bibliotecile de masă munca cu cititorii muncitori și funcționari ocupă unul din locurile centrale, de aceea analiza împrumuturilor acestora reprezintă un interes deosebit. Alegerea celorlalte grupe (intelectuali, elevi) s-a făcut atît pentru comparație cît și pentru studiu. Au fost delimitați elevii care urmează școala medie de cultură generală de cei care urmează școlile profesionale și tehnice tocmai pentru a scoate în evidență măsura în care programa analitică influen-

țază interesele acestor două grupe de cititori. Au fost grupați distinct și intelectualii care au urmat studii superioare umanistice sau tehnice.

2. Cititorii Bibliotecii regionale Iași

Tabelul de la p. 466 ilustrează creșterea constantă a numărului cititorilor noștri. A crescut totodată și indicele de atragere a populației la lectură: în 1960 indicele era de 15,8 pentru ca în 1962 să crească la 19,7.

Creșterile însă nu apar numai cantitative: s-a îmbunătățit și componența cititorilor înscriși. În 1960 erau înscriși 12 941 cititori peste 16 ani pentru ca în 1962 numărul acestora să crească la 16 326. Numărul cititorilor ocupați direct în producție (muncitori, țărani, tehnicieni și funcționari) a crescut de la 5 415 în 1960 la 7 451 în 1962.

Aceste date însă — extrase din registrele de evidență zilnică — nu reușesc să arate calitativ întreaga activitate depusă. Un răspuns mult mai complet ni-l dă cercetarea statistică selectivă a fișelor de cititori.

Tabelul nr. 1

Structura cititorilor după grupa de vîrstă și ocupație

Ocupația	Total cititori analizați	%	Din care: în grupe de vîrstă, în anul					
			Pînă la 15	16-20	21-25	26-30	31-50	Peste 50
TOTAL	5 237	100,0	327	1 931	1 075	604	862	438
Muncitori	849	16,2	11	229	188	112	180	59
Funcționari	1 051	20,0	—	93	295	284	327	52
Intelectuali	194	3,7	—	2	47	65	67	13
Ștudenți	984	18,8	—	523	399	54	8	—
Elevi	1 197	22,9	297	858	37	3	2	—
Alte categorii	962	18,4	19	156	109	86	278	314

Din tabelul de mai sus rezultă că un procent de cca. 40% din numărul cititorilor analizați lucrează efectiv în timpul muncii — în timp ce media pe țară variază, în bibliotecile regionale în cadrul concursurilor bienale, în jurul a 30 de procente. Acest procentaj trebuie apreciat și sub aspectul faptului că în orașul Iași funcționează și o bibliotecă a Casei de cultură a sindicatelor, care posedă un fond de cărți de peste 25 000 de volume, frecventată de un număr de aproape 3 000 muncitori și funcționari. Alături de această bibliotecă există și o vastă rețea de biblioteci sindicale și tehnice în cadrul instituțiilor sau întreprinderilor din oraș.

Tineretul studios ocupă un procent de cca 42% — ceea ce față de numărul mare al elevilor și studenților din oraș nu ne pare exagerat. Atragerea unui număr mare de elevi la bibliotecă, obișnuirea lor cu o lectură organizată, este o activitate meritorie căci în felul acesta sînt pregătiți cititorii de mîine ai bibliotecii.

Se constată, de asemenea, că interesul spre lectură se menține constant la toate grupele de vîrstă predominînd la grupa 16-25 ani, la care necesitățile de pregătire și studiu sînt mai acute, urmată fiind de grupa cititorilor între 31-50 de ani, perioadă în care cititorii își largesc în general orizontul cultural, științific și profesional.

Raportînd între ele grupele de vîrstă se remarcă că nu apar diferențe mari la categoriile de funcționari și intelectuali. La categoria muncitori, curba cititorilor înscriși înregistrează o valoare maximă la grupa de vîrstă 16-20 de ani, valori relativ egale la grupele 21-25 și 31-50 ani pentru ca să scadă la grupa de vîrstă 26-30 ani. Acest lucru ne conduce la concluzia că bibliotecarii noștri trebuie să îndrepte eforturile în direcția atragerii la lectură, în special, a acestei categorii de cititori, parte din ei urmînd și cursurile serale de calificare.

Se constată de asemenea, că nu există un decalaj prea mare între numărul cititorilor bărbați și femei. Dintre cititorii analizați 2891 (adică 56%) sînt bărbați și 2346 (adică 44%) sînt femei. Ponderea numărului de femei cititoare pe fiecare categorie de ocupație corespunde, în mare, structurii reale pe sex a populației din orașul Iași. În felul acesta 42% din numărul funcționarilor sînt femei, 35% din cel al intelectualilor sînt de asemenea femei. Cifrele referitoare la situația cititoarelor din rîndurile studenților și

elevilor (41,2% și respectiv 51,4%) reflectă proporția reală după sex din școlile și instituturile de învățămînt superior din oraș.

Existența acestui raport proporțional just între cititorii bărbați și femei se datorește și existenței unei rețele de biblioteci filiale care reușește să atragă un larg activ din rîndul femeilor.

Gruparea selectivă a cititorilor după gradul de instruire, vîrstă și ocupație ne relevă alt aspect al activității depuse de Biblioteca regională Iași.

Tabelul nr. 2

Structura cititorilor după gradul de instruire, ocupație și grupă de vîrstă

GRUPA DE CITITORI	Total cititori analizați	%, față de total	Din care: în grupe de vîrstă, în ani					
			pînă la 15	10-20	21-25	26-30	31-50	Peste 50
Muncitori		100,0						
cu șc. elementară	573	67,5	9	186	114	76	135	53
cu șc. med. incompl.	82	9,7	1	36	20	10	14	1
cu șc. med. termin.	111	13,1	—	36	34	15	22	4
cu șc. prof. și teh.	82	9,7	1	41	20	11	9	—
Funcționari		100,0						
cu șc. elementară	195	18,6	—	22	36	60	70	7
cu șc. med. incompl.	78	7,4	—	5	23	24	24	2
cu șc. med. term.	509	48,4	—	58	165	113	146	27
Intelectuali		100,0						
cu studii sup. teh.	83	37,6	—	—	21	31	21	—
cu studii sup. uman.	109	56,2	—	1	26	30	41	11
Elevi		100,0						
ai școlii medii	82	59,0	1	55	24	1	1	—
ai școlii prof. și teh.	28	2,3	2	26	—	—	—	—

Cifrele de mai sus arată că în rîndul cititorilor au fost cuprinse numeroase și variate grupe din rîndul populației din oraș. Se observă că, în general, o mare parte a cititorilor au școala medie terminată (peste 37%).

O mențiune trebuie făcută cu privire la gradul de pregătire a muncitorilor; marea majoritate (aproape 87%) au terminată școala elementară ori școlii profesionale și tehnice. O altă categorie urmează școala medie serală — fiind astfel în curs de calificare. Această obser-

vație este foarte importantă, concluzia conducîndu-ne la un complex de măsuri ce trebuie luate pentru orientarea cît mai judicioasă a lecturii lor.

Se observă, de asemenea, că numărul intelectualilor cu studii umanistice care frecventează biblioteca este mai mare decît a celor care au terminat instituturile de învățămînt superior tehnice, de unde rezultă necesitatea îmbogățirii fondului de cărți tehnice.

C. GÎLEA, L. MOSCOVICI

(continuare în numărul următor)

ACTIVITATEA DE INFORMARE ÎN BIBLIOTECA RAIONALĂ

(III)

Am arătat în prima parte a acestui articol de ce este necesară activitatea de informare în biblioteca raională, deosebirea dintre această activitate și aceea de simplă îndrumare a lecturii și cadrul general al informării în asemenea biblioteci.

Urmează să răspundem acum la o serie de întrebări privind practica informării, metodele și instrumentele de lucru în bibliotecile la care ne referim.

Urmind să desfășoare o activitate de informare și nu una de documentare propriu-zisă (deosebirea între aceste activități am arătat-o în numărul precedent al revistei), biblioteca raională trebuie mai întâi prinsă într-o rețea de documentare regională și, prin intermediul acesteia, în rețeaua de documentare republicană. Pentru a înțelege raporturile care trebuie să existe între informarea din biblioteca raională, aceea din sistemul de documentare regională și sistemul de documentare republican, este suficient să amintim că avind un cadru de activitate bine delimitat, biblioteca raională nu poate satisface decît o parte din cererile de informare formulate de cititorii săi. Pentru întrebările și cererile care depășesc posibilitățile sale, biblioteca raională se va adresa rețelei de documentare regională, care cuprinde totalitatea serviciilor de documentare sau informare existente în regiune. Raporturile bibliotecii raionale cu rețeaua de documentare regională nu trebuie concepute ca un raport unilateral, de simplu beneficiar. Sînt și cazuri în care anumite unități din rețeaua de documentare regională vor apela la biblioteca raională pentru a obține informații caracteristice activității acesteia din urmă. Cazurile cele mai frecvente sînt însă acelea în care biblioteca raională recurge la serviciile rețelei regionale. Să vedem cum decurg lucrurile în practică.

Biblioteca raională poate primi din partea cititorilor săi întrebări simple privind: date bibliografice despre publicațiile curente din R.P.R. (la care se răspunde prin consultarea *Bibliografiei R.P.R.*), date informative cu caracter politic, biografic, statistic, economic, istoric, geografic etc. (se răspunde prin consultarea unor lucrări de referință curentă ca: *Dicționarul enciclopedic român*, *Mic dicționar economic*, *Dicționar politic*, *Anuarul statistic al R.P.R.*); liste bibliografice de recomandare asupra publicațiilor interesînd anumite probleme urmărite de cititor (listele se întocmesc pe baza catalogului sistematic, a buletinului *Bibliografia R.P.R.*, eventual cu ajutorul referințelor din lucrările cu caracter general sau special și a materialelor bibliografice existente în bibliotecă). Un mare număr din problemele puse bibliotecarului vor fi din domeniul agriculturii și din domeniul pedagogiei și învățămîntului elementar și mediu în general. De aceea biblioteca trebuie să cuprindă cărțile necesare rezolvării unor asemenea întrebări, la care biblioteca raională poate răspunde folosind resurse de informare interne.

Dacă însă un cititor (de ex. un muncitor petrolist) ar dori să cunoască literatura recentă privind metode noi de forare și biblioteca raională nu-i poate pune la dispoziție decît lucrări care tratează sumar această problemă, se va face apel fie la serviciul de documentare al bibliotecii regionale, fie direct la biblioteca tehnică a unei întreprinderi din regiune, fie, în sfîrșit, tot direct, la Centrul de documentare al Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei din București. Principiile de la care trebuie să plece bibliotecarul raional sînt: 1) trebuie economisit la maximum timpul cititorului; 2) se poate răspunde la orice întrebare a cititorului dacă se folosesc în mod corespunzător mijloacele de informare locale, regionale sau republicane.

Pentru a-și constitui un aparat de informare care să-i permită să răspundă la toate întrebările cititorilor, bibliotecarul raional trebuie să întocmească o serie de instrumente pe care să le cunoască la perfecție și să le utilizeze în raport cu valoarea lor informativă. Acest aparat de informare comportă trei nivele: I — Instrumente locale cu ajutorul cărora se răspunde la întrebările curente și la cererile de informație bibliografică de mai mică amploare; II —

Instrumente cu ajutorul cărora se pot obține răspunsuri de la rețeaua de documentare regională pentru întrebări și cereri de informații bibliografice mai exigente, de strictă specialitate tehnică sau științifică și care depășesc posibilitățile bibliotecii raionale; III — Instrumente necesare obținerii rapide de informații cu caracter excepțional în probleme care depășesc și posibilitățile rețelei regionale de documentare.

1. INSTRUMENTE LOCALE DE INFORMARE

1. *Biblioteca uzuală* a bibliotecii raionale trebuie să cuprindă lucrări de bază în toate domeniile de cunoștințe și lucrări de specialitate în domeniile care formează preocupările principale ale cititorilor din raion. Lucrările de bază în diferite domenii sînt următoarele:

— *Ideologie și probleme politice*: operele clasicilor marxism-leninismului, colecțiile de documente de partid, operele tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, ultimele ediții ale manualelor de bază ale marxism-leninismului (adică cele de filozofie, socialism științific și economie politică), lecții privind istoria P.M.R., în general lucrările recomandate în bibliografiile cursurilor de învățămînt politic, colecțiile pe ultimul an ale revistelor *Lupta de clasă*, *Analele Institutului de Istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.*, *Viața de partid*, *Problemele păcii și socialismului*. De asemenea aci vor trebui să figureze *Dicționarul politic, un vocabular filozofic*. Pentru ținerea la curent a acestui sector al bibliotecii uzuale bibliotecarul trebuie să ceară la anumite intervale și avizul Cabinetului raional de partid.

— *Economie politică*: Ediția cea mai recentă a *Manualului de economie politică*, *Geografia economică a R.P.R.*, *Dicționarul economic*, *Anuarul statistic al R.P.R.*, ultima ediție, *Breviarul statistic* (care apare cu cîteva luni înaintea *Anuarului* și este mai ușor de folosit), eventual lucrările privind specificul și realizările economice ale regiunii și raionului respectiv.

— *Lucrările științifice de bază* (manuale) din domeniile: matematică, fizică, chimie, geologie, biologie, zoologie, botanică, anatomie. Se va alege fie un manual general (ca de ex. *Biologia* de Prof. N. Bodnariuc, Buc., Editura științifică, 1961), fie un curs universitar recent cu caracter introductiv (din seria publicată

în Editura Ministerului Învățămîntului), fie un manual pentru ultimele clase ale școlii medii. Se pot adăuga lucrări de istoria științelor și în special din istoria științei românești.

— *Agricultură, zootehnie*: manuale de bază dar și lucrări mai importante cu caracter practic, legate de specificul agrozootehnic al raionului.

— *Tehnică*: *Lexiconul tehnic român* (ediția 1949—1956 sau cea din 1957, în curs de apariție), manuale privind acele ramuri ale tehnicii în care se desfășoară o activitate deosebită în raionul respectiv, publicațiile Institutului de documentare tehnică în aceeași domenii.

— *Medicină*: lucrări cu caracter general de medicină și igienă.

— *Pedagogie*: lucrări introductive, *Dicționarul pedagogic*, eventual metodici de predare a anumitor materii în școala elementară și în cea medie.

— *Geografie*: un manual de geografie generală, apoi *Geografia R.P.R.*, un atlas al lumii și unul al R.P.R., precum și *Istoria descoperirilor geografice de Maghidovici, Străbătînd lumea* de Val. Tebeica (Buc., Editura științifică, 1962 — o lucrare amplă despre istoria marilor călători romîni) și eventual cărți de descoperiri geografice foarte mult apreciate de cititori în general.

— *Istoria generală*: *Tratatul în curs de apariție tradus din limba rusă și Istoria Romîniei*, eventual și un manual de învățămînt mediu cu același cuprins.

— *Istoria literaturii*: Un curs de istoria literaturii universale, un manual de istoria literaturii romîne, studii din istoria literaturii altor popoare și biografiile scriitorilor.

— *Manuale pentru învățarea limbilor străine*: (în genul aceluia publicate de Editura științifică *Învățați limba ... fără profesor* din care au apărut manuale pentru limbile rusă, engleză, germană, franceză, spaniolă) și dicționare bi-lingve (rus-romîn, romîn-rus, francez-romîn, romîn-francez etc.).

— *Sport, Turism*: Manuale pentru învățarea diferitelor sporturi, despre regulile acestora, ghiduri asupra principalelor zone turistice din țară, din seriile publicate de O.N.T. Carpați (*Bucegi, Piatra Craiului* etc.), sau de Editura Meridiane.

— *Lucrări generale*: *Dicționarul enciclopedic român, cataloagele editurilor* etc.

Constituirea acestui fond se poate face fie prin consultarea *Bibliografiei R.P.R.* și a *Buletinului Cărți noi*, cit și prin examinarea atentă a bibliotecii uzuale

din biblioteca regională. De câte ori are prilejul să viziteze biblioteca regională în interes de serviciu, bibliotecarul raional trebuie să cerceteze biblioteca uzuală a acesteia și să-și noteze lucrările prezente în fiecare domeniu, obținând astfel sugestii utile pentru organizarea și completarea fondului uzual din biblioteca sa.

Este de la sine înțeles că simpla adunare la un loc a cărților de referință enumerate mai sus nu va servi la nimic dacă bibliotecarul raional nu se va strădui să cunoască temeinic valoarea informativă a fiecărei cărți. Această cunoaștere trebuie să meargă destul de departe în amplitudine ca și în profunzime. Iată un exemplu: Dacă i se cere date statistice despre populația statului Chile, bibliotecarul raional poate răspunde cu ajutorul *Dicționarului enciclopedic român*. El trebuie să știe însă că datele cele mai noi se găsesc nu în acest dicționar, ci în *Anuarul statistic al R.P.R.* — ultima ediție. Dacă i se cere titlul unei lucrări recente despre tehnica fotografiei, bibliotecarul îi poate răspunde consultând *Bibliografia R.P.R.*, dar răspunsul său nu va fi complet decât după ce a consultat și *Buletinul Cărți noi*, în care sint anunțate lucrările în curs de apariție. După cum se vede, mînuirea acestui instrument relativ complicat care este biblioteca uzuală, presupune studiul atent al fiecăreia din publicațiile care o compun.

O bibliotecă uzuală trebuie revizuită periodic. Lucrările care se învechesc trebuie înlocuite cu ediții noi sau cu alte lucrări recente cu același subiect. În principiu este bine ca biblioteca uzuală să fie folosită de bibliotecar. Cititorii pot avea însă și acces direct la biblioteca uzuală, sub îndrumarea bibliotecarului.

2. FIȘIERUL INFORMATIV PE SUBIECTE

În afara materialului informativ oferit de biblioteca uzuală, bibliotecarul raional întâlnește în mod curent alte materiale informative în cărți, reviste, ziare etc., care intrînd în fondul general al bibliotecii vor fi greu de regăsit dacă nu li se va consemna mai dinainte valoarea informativă. Este vorba de acele materiale despre care bibliotecarul știe că pot interesa direct pe cititorii bibliotecii sale, fiind strîns legate de preocupările acestora: bibliografia unei teme despre care s-au mai cerut informații, biografia unui scriitor apărută ca articol într-un ziar, un articol despre o problemă tehnică care

s-a pus și într-o întreprindere din raion etc. Asemenea materiale nu sînt scoase în evidență nici de catalogul alfabetic, nici de catalogul de materii. Bibliotecarul va întocmi pentru fiecare din aceste materiale cite una sau mai multe fișe informative în care va nota: tema (subiectul); conținutul informației; referința bibliografică; cota cărții sau revistei unde a găsit informația.

Fișele astfel întocmite vor fi clasate în ordinea alfabetică a cuvintelor de ordine (numele subiectului) formînd fișierul informativ, la care bibliotecarul va apela întotdeauna pentru soluționarea întrebărilor cititorilor.

Fișele din acest fișier vor trebui să aibă formatul 148 x 105 mm, adică un sfert dintr-o coală de hirtie obișnuită de scris, formatul așa-numitei fișe bibliografice.

3. FIȘIERUL BIBLIOGRAFIC RAIONAL

Una din sarcinile bibliotecilor raionale este de a depista și colecționa orice publicație privitoare la cunoașterea raionului respectiv. În cazul cînd o lucrare nu poate fi procurată este necesar ca bibliotecarul să întocmească cel puțin o fișe a acestei lucrări pe care s-o introducă în fișierul bibliografic raional al cărei cuprins este suficient definit de titlu însăși.

Acest fișier, despre a cărui organizare și sistematizare vom scrie cu alt prilej, constituie un instrument de informare indispensabil pentru tot ceea ce privește geografia, istoria, organizarea economică, viața culturală etc. din raionul respectiv.

La instrumentele de informare de mai sus trebuie adăugate cataloagele bibliotecii și anume:

Catalogul alfabetic al cărților.

Catalogul alfabetic al periodicelor.

Catalogul sistematic (pe materii) al cărților.

Catalogul sistematic (pe materii) al periodicelor.

Cu aceste instrumente de evidență și informare bibliotecarul raional va reuși să stăpînească și să pună în valoare toate posibilitățile de informare existente în biblioteca sa. Dacă mijloacele sale de informare vor crește cu lucrări întocmite chiar în biblioteca raională (ne referim la listele bibliografice pentru anumite teme pe care bibliotecarul le va păstra pentru a folosi eventual și altor cititori), ele vor fi consemnate în fișierul indicat mai sus la pct. 2.

VIRGIL CÂNDEA

(Urmare în numărul viitor)

Un catalog regional al cărții

Apariția și dezvoltarea noilor ramuri industriale în regiunea Bacău au impus oamenilor muncii antrenaj în uriașa muncă constructivă cerințe sporite de documentare. A lucra la Combinatul chimic și de cauciuc sintetic Onești sau la Fabrica de fibre sintetice Săvinești, la Combinatul de îngrășăminte de la Roznov sau la Laminorul de țevi de la Roman înseamnă un proces continuu de însușire a noi și noi cunoștințe tehnice, de înaltă specialitate.

Necesitatea asigurării unei documentații cât mai bogate, capabilă să satisfacă nevoile specialiștilor din aceste întreprinderi, s-a impus cu stringență. Căutând să răspundă acestei cerințe, Biblioteca regională a inițiat organizarea de către secția tehnică a unui catalog colectiv al lucrărilor și revistelor care se află în fondul bibliotecilor cabinetelor tehnice din regiune. Dacă Biblioteca Centrală de Stat editează catalogul colectiv al cărților străine aflate în principalele biblioteci din țară, cu atât mai firesc este ca într-un oraș ca Bacău să existe o evidență centralizată a lucrărilor tehnice editate în limba română, existente în cuprinsul regiunii. De ce o anumită lucrare să fie împrumutată de la Iași, Cluj sau București când ea poate să existe la unul din cabinetele tehnice din regiunea noastră? Și catalogul colectiv oferă posibilitatea cunoașterii detaliate a bogăției de titluri aflate în rafturile bibliotecilor cabinetelor tehnice.

La începutul anului 1962, Biblioteca regională a luat legătură cu Consiliul sindical regional și de comun acord au întocmit planul de desfășurare a lucrărilor de organizare a catalogului. Pentru a asigura respectarea și unitatea normelor de descriere, secția tehnică a întocmit și trimis tuturor cabinetelor tehnice formulare tip care cuprindeau principalele elemente de descrierea cărților și revistelor. Aceste for-

mulare au fost însoțite de adrese semnate de Consiliul sindical regional și Biblioteca regională, în care s-a subliniat necesitatea completării și expedierii lor în cel mai scurt termen.

În luna mai, anul trecut, formularele completate au început să sosească, astfel că am început să lucrăm la întocmirea catalogului. Din cele 20 de cabinete tehnice cărora ne-am adresat, 18 au trimis datele cerute.

Aranjarea fișelor în catalogul sistematic s-a făcut în funcție de profilul celor mai importante ramuri industriale din regiune și de varietatea titlurilor aflate în fondul bibliotecilor. Astfel, cele mai multe lucrări fiind din domeniul electrotehnicii, subdiviziunea 621 — *Construcții de mașini. Electrotehnica* a căpătat o extindere mai mare în cadrul catalogului nostru cuprinzând indicii: 621.2 — Distribuția și folosirea energiei hidraulice. Mașini hidraulice; 621.3—Electrotehnică; 621.313—Mașini electrice de curent continuu și alternativ. Generatoare. Motoare; 621.39 — Electrocomunicații. Telecomunicații; 621.4—Motoare termice; 621.7 — Uzine și ateliere de prelucrare, în special a metalelor. Alte subdiviziuni care pot fi găsite în catalogul nostru la diviziunea 62 — *Științe tehnice. Inginerie* sînt: 622 — Tehnică minieră; 624 — Construcții; 625 — Tehnica căilor de comunicații terestre; 628 — Tehnică sanitară; 629.1 — Tehnica mijloacelor de transport.

Diviziunea 63 este mai puțin bogată dat fiind numărul mic de lucrări din acest domeniu existente în fondul bibliotecilor tehnice.

Un loc important în cadrul catalogului îl ocupă diviziunea 66 — *Chimie industrială*, reprezentată printr-un număr însemnat de lucrări majoritatea aflate în bibliotecile cabinetelor tehnice de la In-

treprinderea „Steaua Roșie“ Bacău, Combinatul chimic Onești, Fabrica de zahăr Roman.

Urmează apoi diviziunea 67 — *Alte industrii și meserii* și subdiviziunea 674 — Industria lemnului.

Ritmul construcțiilor în întreaga regiune fiind intens, se simte nevoia asigurării unei ample documentații a constructorilor. De aceea, catalogul colectiv cuprinde subdiviziunea 621 și indicii 691.8 ; 693 și 696 reprezentate prin numeroase titluri.

Pentru a veni în ajutorul celor care urmează cursurile învățământului superior fără frecvență, am grupat în cadrul catalogului lucrările de nivel superior din domeniul matematicii, fizicii, chimiei și geologiei.

Completarea catalogului se face permanent, pe măsură ce apar noi lucrări. De altfel, cabinetele tehnice ne trimit acum cu regularitate elementele principale de descriere a cărților noi achiziționate.

În ceea ce privește revistele de specialitate am procedat ca și în cazul cărților. Formulările întocmite de secția noastră au fost completate de către cabinetele tehnice cu datele necesare, așa că, în prezent, sintem în curs de definitivare a evidenței periodicelor de specialitate românești și străine din anii 1962, 1963.

Utilizarea cu maximum de eficiență a acestui catalog ridică două probleme. În primul rând, popularizarea lui. Pentru aceasta ne-am propus să tipărim catalogul sistematic în fascicule succesive și să le difuzăm în toate întreprinderile din regiune. De asemenea, vom confecționa afișe de popularizare. De altfel și pînă acum secția noastră a fost solicitată de către specialiștii din regiune. În afara unor cereri izolate de cărți, o serie de ca-

binete tehnice ne-au solicitat prin schimb interbibliotecar diferite lucrări. Recent, cabinetul tehnic al Combinatului chimic Onești ne-a solicitat 20 de titluri pe care i le-am putut pune la dispoziție. Cu ocazia întocmirii catalogului colectiv am constatat cu satisfacție că fondul secției noastre conține majoritatea titlurilor existente în bibliotecile cabinetelor tehnice (ne referim la lucrările apărute în limba română în anii 1961, 1962, 1963). Este urmarea directă a completării judicioase a fondurilor de cărți ale secției noastre.

A doua problemă legată de eficiența catalogului colectiv este aceea a reglementării operației de împrumut a cărților de la diferite cabinete tehnice. Pe plan local, în orașul Bacău, această problemă a fost rezolvată mai ușor. Cu ajutorul Consiliului sindical local am stabilit cu cabinetele tehnice ca solicitările de cărți din partea diferiților specialiști să fie satisfăcute de acestea (în cazul în care nu avem noi titlul respectiv).

Pe plan regional însă problema nu este rezolvată. Ne-am propus ca în cel mai scurt timp, solicitînd sprijinul Consiliului sindical regional să convingem toate cabinetele tehnice de necesitatea satisfacerii cererii de carte indiferent dacă solicitantul este din localitatea respectivă sau din alta. Mai cu seamă că unele cabinete tehnice manifestă reticențe față de împrumutul cărților la persoane din afara întreprinderii. Soluționarea acestei probleme va întregi eficacitatea catalogului colectiv, făcînd din el un instrument util în asigurarea unei documentații cît mai complete a specialiștilor din regiunea noastră.

VALENTINA CEPALIS

Biblioteca regională Bacău

SESIUNEA CONSILIULUI F. I. A. B.

Cea de-a 29-a sesiune a Consiliului Federației Internaționale a Asociațiilor de Bibliotecari (F.I.A.B.) a avut loc, în acest an, la Sofia, în zilele de 2—6 septembrie. La această sesiune, prezența delegaților și observatorilor din partea organizațiilor naționale de bibliotecari a fost deosebit de numeroasă. (Au participat 160 de bibliotecari din diferite țări). Gazdele — Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă din R. P. Bulgaria și Secția de bibliotecari din Sindicatul lucrătorilor din poligrafie, presă și instituțiile culturale (organizația profesională a bibliotecarilor bulgari) — au asigurat condiții excepționale pentru desfășurarea lucrărilor, în clădirea monumentală a Bibliotecii naționale din R. P. Bulgaria „Kiril și Metodiu”, împodobită cu această ocazie cu emblema F.I.A.B. și cu steagurile țărilor reprezentate.

La deschiderea festivă a sesiunii, delegații au fost salutați din partea guvernului R. P. Bulgaria de către dr. Petar Vutov, Președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă din R. P. Bulgaria. În cuvântul său, dr. P. Vutov a prezentat un tablou cuprinzător asupra dezvoltării culturale a Bulgariei în anii regimului democrat-popular și a subliniat rolul important pe care îl au bibliotecile în difuzarea cunoștințelor. „Cartea — spunea vorbitorul — este un bun al poporului, iar bibliotecarii slujitori ai cărții. Ei au înalta onoare de a fi difuzorii culturii către toate popoarele. În relațiile internaționale, bibliotecarii dețin un rol activ; prin intermediul cărții, ei înlesnesc popoarelor cunoașterea reciprocă. Prin rolul ce-l ocupă în schimburile culturale, bibliotecarii sînt promotori ai apropierii între popoare, ai conviețuirii pașnice”.

K. Kalaidzieva, directoare ad-interim a Bibliotecii naționale din Bulgaria, a adus sesiunii salutul organizației profesionale a bibliotecarilor din Bulgaria. Ea a vorbit despre dezvoltarea Bibliotecii naționale și a sistemului de biblioteci din Bulgaria,

scoțînd în evidență importanța acestei sesiuni a F.I.A.B. în întărirea colaborării bibliotecarilor din toate țările, în lărgirea schimburilor culturale și în stimularea muncii bibliotecarilor din Bulgaria.

Președintele F.I.A.B., dr. Gustav Hofmann, a dat o privire de ansamblu asupra activității Federației. De la prima ei sesiune, care a avut loc la Roma, în 1928, și la care au participat reprezentanți ai 14 asociații naționale, F.I.A.B. a ajuns să grupeze acum 88 de asociații sau instituții naționale de bibliotecari din 52 de țări, cit și organizații internaționale pentru diferite categorii de biblioteci. Vorbitorul s-a preocupat îndeosebi de structura organizatorică viitoare a Federației, legată de dezvoltarea ei din ultimii ani. În încheierea cuvîntării, dr. Hofmann a vorbit despre rolul bibliotecii în epoca noastră, despre mîndria legitimă a profesiei de bibliotecar, subliniind faptul că fără activitatea lor învățămîntul general, superior și cercetarea științifică, cit și numeroase funcții ale vieții practice n-ar putea să existe.

Este interesant de notat cum noua concepție despre rolul social al bibliotecilor, rol pe care biblioteconomia socialistă l-a promovat întotdeauna, își face loc tot mai pronunțat și în alte țări, ieșind în evidență în cadrul lucrărilor sesiunii. În-suși dr. Hofmann a relevat faptul că, în fața cerințelor vieții moderne, acei bibliotecari care-și găseau satisfacție în erudiția lor proprie și considerau bibliotecile ca un loc de refugiu, pentru erudiții fără titluri științifice, trebuia să lase drum liber noii concepții care considera calitatea bibliotecarului ca o funcție socială.

Ioachim Wieder, secretar al Federației în ultimii 5 ani și Antony Thomson, actualul secretar permanent al F.I.A.B., au raportat despre realizările Federației în ultimii ani. Lărgirea colaborării pe plan cultural între diferite țări și trezirea la o nouă viață culturală a multor popoare se fac simțite și în domeniul colaborării între bibliotecari. În ultimii ani, numărul membrilor asociațiilor afiliate la Federație a crescut de la 64 (reprezentînd 42 de țări), la 88 (reprezentînd 52 de țări). Printre acestea se numără importante organizații din țările socialiste, precum și asociații de bibliotecari din țările Americii de Sud, Asiei și Africii, constituite mai recent.

Trecînd în revistă publicațiile F.I.A.B. în această perioadă, vorbitorii au relevat

Ghidul cataloagelor colective și a împrumutului interbibliotecar (1961); *Repertoriul F.I.A.B.* cuprinzând informații despre organizațiile de bibliotecari care fac parte din Federație și, în primul rând, *Programul de termen lung al Federației*, publicat în anul acesta sub titlul *Bibliotecile din lume*. Lucrarea cuprinde o sinteză a dezvoltării bibliotecilor în ultimii 20 de ani, a problemelor principale ce se ridică în activitatea lor, reprezentând un ghid pentru lucrările și dezvoltarea ulterioară a F.I.A.B. Acest interesant document abordează variate probleme privind organizarea, administrarea și tehnica de bibliotecă, precum și formele de colaborare între aceste instituții, oglindind preocupările actuale ale bibliotecilor din toate țările. În pofida condițiilor diferite și a conținutului deosebit al activității bibliotecare în diferite țări, temele tratate oferă numeroase obiecte de studiu și pentru Asociația bibliotecarilor din țara noastră.

Dintre reuniunile organizate sub egida F.I.A.B., au fost remarcate Conferința Asociației bibliotecarilor din institutele politehnice (Delft, 1961), al V-lea Congres al bibliotecilor de muzee și artă de spectacole (Paris, 1961) și Conferința internațională de catalogare, care s-a ținut tot la Paris, în 1961. A fost evidențiată în deosebi importanța acestei reuniuni, precedate de o serie de întâlniri între specialiști și de publicarea unor studii remarcabile privind variate aspecte ale descrierii publicațiilor în cataloagele alfabetice, mai ales a diferitelor categorii de vedete. Conferința internațională de catalogare, la care au participat delegați din 52 de țări (între care și un delegat al țării noastre) și 12 organizații internaționale, a fost o manifestare într-adevăr universală. Ea a contribuit la realizarea unor progrese considerabile în unificarea regulilor de catalogare. Astfel, este pe cale de realizare un vechi deziderat al bibliotecarilor de a ajunge la un acord universal asupra unui cod de catalogare care ar permite folosirea pe plan internațional și includerea în cataloage colective moderne a fișelor de catalog tipărite în diferite țări.

După raportul expus de reprezentantul U.N.E.S.C.O. și al Federației In-

ternaționale de Documentare (F.I.D.), lucrările sesiunii au continuat, potrivit tradiției, în secții și comisii (Secția bibliotecilor naționale și universitare; Secția bibliotecilor parlamentare și administrative; Secția bibliotecilor publice; Bibliotecii pentru copii; Bibliotecii pentru spitale; Comisii pentru construcții și amenajarea bibliotecilor; pentru unificarea regulilor de catalogare; educație profesională; schimburi de publicații; publicații periodice și seriale; cărți rare și prețioase; statistica de bibliotecii). A avut loc, de asemenea, o ședință pentru problemele catalogului colectiv al incunabilelor și o ședință privind bibliotecile speciale. Din însăși această enumerare a secțiilor și comisiilor rezultă marea varietate a problemelor discutate.

Delegația Asociației bibliotecarilor din R.P.R., condusă de tovarăsa Brădăceni Popescu Angela a participat activ la lucrările numeroaselor comisii, a înfățișat realizările bibliotecilor noastre și a prezentat o serie de propuneri judicioase, care au intrat în rezoluțiile comisiilor. În general, participarea vie a delegațiilor țărilor socialiste a dat un colorit nou dezbaterilor, comunicând suflul viu ce animă activitatea bibliotecară din aceste țări. Relatarea detaliată asupra problemelor dezbătute ar fi obiectul unor studii amănunțite în secțiile aferente ale Asociației noastre.

La ședința plenară de închidere, asociațiile membre au prezentat rapoarte anuale de activitate, care urmează să fie publicate în Actele Consiliului F.I.A.B. În aceeași ședință, au fost adoptate rezoluțiile și recomandările comisiilor și secțiilor.

Mandatul doctorului Hofmann expirând, a fost ales, în funcția de Președinte al Federației sir Francis Frank, directorul Muzeului Britanic (Biblioteca națională din Anglia). Pierre Bourgeois, directorul Bibliotecii naționale din Elveția, a fost ales președinte de onoare al Federației. Cinci noi vicepreședinți au fost aleși: Liebaers (Belgia), Šunkov (U.R.S.S.),

Clădirea Bibliotecii naționale „Kiril și Metodii” din Sofia

Gardner (Anglia), Piquard (Franța), Kirkegaard (Danemarca) cu mandatul de a elabora proiectul unui nou statut al Federației, corespunzător cu dezvoltarea și sarcinile actuale ale acestei organizații internaționale.

Colegii noștri bulgari s-au achitat cu entuziasm și competență de numeroase și dificile sarcini pe care le ridică organizarea și desfășurarea unor asemenea întruniri. Cu tradiționala lor ospitalitate, ei au oferit delegațiilor prilejul de a cunoaște realizările poporului bulgar în diferite domenii ale vieții economice și culturale. Alături de vizitele în biblioteci și în alte instituții culturale, programul oferit participanților a cuprins și o excursie la Plovdiv, în parcursul căruia am putut vizita frumoasele cămine culturale și biblioteci din Brestovița și Perușița, cit și monumentele istorice și culturale din Plovdiv.

S-ar părea că o reuniune internațională între bibliotecari se desfășoară într-o atmosferă austeră, unde se discută lucruri aride. În realitate, o întâlnire între oameni care trăiesc între cărți și se consacră cărților și cititului, nu poate fi decât plăcută și atractivă. Pe lângă numeroasele probleme științifice abordate, aceste întâlniri dau prilej unor contacte personale, unde se discută viu nu numai despre cărți și biblioteconomie, dar și despre felurite probleme culturale, se informează reciproc despre realizările culturale din diferite țări, se încheagă și se întăresc nu numai relații de schimb de publicații, dar și relații colegiale și prietenești între slujitorii culturii și științei din toate țările. Este și aceasta o contribuție la cauza apropierii între popoare.

ȘTEFAN GRUIA

CĂRȚI ȘI
REVISTE

BIBLIOGRAFIA BIBLIOGRAFIEI SOVIETICE

Camera unională a cărții din Uniunea Sovietică a publicat o nouă lucrare bibliografică de proporții: anuarul *Bibliografia bibliografiei sovietice pe anul 1960*.

În anul 1960, bibliotecile socialiste au sărbătorit aniversarea a 40 ani de la semnarea de către V. I. Lenin a decretului cu privire la bibliografie. Acest decret, care ridică munca bibliografică pe treapta unei probleme de stat, a jucat un rol deosebit în dezvoltarea bibliografiei sovietice. Consemnând evenimentul, lucrările publicate în 1960 fac bilanțul realizărilor bibliografiei în decurs de 40 de ani, trasind drumul viitoarei ei dezvoltări. Pe aceste coordonate s-au axat toate lucrările bibliografice, apărute în acel an. Ele s-au prezentat sub diferite forme — de la studii de istorie a bibliografiei însoțite de indici, până la bibliografiile din interiorul diferitelor publicații.

După cum se arată și în prefață, anuarul cuprinde toate bibliografiile separate,

publicate sub formă de liste sau indici, publicațiile periodice cu caracter bibliografic, indicii și listele bibliografice apărute în periodice, listele bibliografice din interiorul cărților, cataloagele editurilor, buletinele de cărți noi intrate în biblioteci și sumarele periodicelor (pe o perioadă mai mare de un an).

Aria întinsă a lucrărilor bibliografice, incluse în anuar, determină bogăția informației și impune o riguroasă împărțire a materialului. Tematica, pe baza căreia se prezintă bibliografiile, este aceeași cu aceea folosită în bibliografia sovietică de evidență și înregistrare, cu corectivul că prima grupă este constituită din „Bibliografia generală” — capitol principal — împărțit pe genuri bibliografice: bibliografia de înregistrare, bibliografii generale, bibliografia periodicelor, cataloage de edituri etc.

Cele 8 669 materiale bibliografice de diferite genuri, cuprinse în anuar, reprezintă o mare varietate și din punctul de vedere al locului lor de apariție. Multe bibliografii au apărut în R.S.F.S.R., dar este impresionant și numărul celor apărute în republicile unionale, atât sub auspiciile academiilor de științe sau al bibliotecilor republicane, cit și în cadrul bibliotecilor de masă. Aceasta este o dovadă în plus a dezvoltării culturale a popoarelor sovietice dintre care unele cu câțiva zeci de ani în urmă nu aveau nici măcar o scriere proprie.

Analizând grupele tematice și proporția dintre ele ajungem la concluzii grăitoare: în Uniunea Sovietică bibliografia are un rol important în dezvoltarea diferitelor domenii de activitate.

Problemelor de știință, tehnică, agricultură li s-a acordat o mare atenție. De pildă numai în domeniul tehnicii și industriei s-au înregistrat peste 2 000 lucrări bibliografice, în marea lor majoritate bibliografii din interiorul cărților sau publicate în periodice de specialitate. Numai puține dintre ele sînt bibliografii de recomandare, adresate cititorului de masă.

Același lucru — preponderența bibliografiilor cu caracter științific, informativ, — se poate constata și în alte grupe tematice ca de exemplu Medicină (totalizează 1 469 lucrări), Științele naturii și Matematică (peste 2 400 lucrări).

În domeniul marxism-leninismului, istoriei și activității P.C.U.S. și Comsomolului situația se schimbă. Pe lângă bibliografiile științifice constatăm prezența a numeroase bibliografii de recomandare, materiale metodice și bibliografice destinate bibliotecilor de masă, care atestă față de educația politică și ideologică a cititorilor, sprijinirea activității propagandistice a bibliotecilor.

Deși în comparație cu alte domenii, literaturii — sovietice și străine — i-au fost consacrate puține bibliografii (237), iar literaturii pentru copii un număr cu totul neînsemnat (51), trebuie să remarcăm prezența a numeroase lucrări cu caracter de recomandare. Aceasta înseamnă că bibliotecile continuă să pună accentul pe popularizarea prin diverse mijloace, a beletristicii. Sînt bogat reprezentate literaturile popoarelor din Uniunea Sovietică și se constată tendința popularizării prin intermediul bibliografiei a scriitorilor mai puțin cunoscuți care au contribuit la dezvoltarea literaturii naționale și universale. Se remarcă activitatea Bibliotecii de literatură străină, care împreună

cu Camera unională a cărții au elaborat câteva biobibliografii remarcabile. Se pot cita cele închinat lui Jules Verne, Karel Capek, O'Henri, Cervantes, Pablo Neruda (nr. 8373, 8374, 8376, 8377, 8379).

Interesantă și foarte utilă prin conținutul și forma sa este lucrarea *Cele mai importante opere din literatura beletristică străină*, care oglindește literatura țărilor din Europa și America de la primele ei manifestări pînă la cel de-al doilea război mondial.

Printre diferitele lucrări bibliografice pe teme literare întîlnim monografia *Mihail Sadoveanu*, semnată de In. A. Kojevnikov, în care este inserată o bogată listă a lucrărilor scriitorului în limba romînă și rusă și un repertoriu al lucrărilor despre el, în diferite limbi.

Parcursind grupa Biblioteconomie din Anuar întîlnim un număr restrîns de materiale bibliografice (12). Se pare că bibliotecarii au acordat prea puțin atenție bibliografiei proprii lor activități, deși în Uniunea Sovietică s-au editat multe publicații și articole în periodice cu privire la munca și experiența bibliotecilor de diferite tipuri.

Materialul foarte vast pe care-l cuprinde anuarul bibliografic ar fi greu de analizat. Dar pentru înlăturarea acestei dificultăți se folosește amplul studiu introductiv (p. III—LXXX) intitulat *Bibliografia sovietică în anul 1960*. Autorii acestui studiu, sub conducerea redactorului șef A. D. Eihengolț, după ce fac o succintă caracterizare a activității bibliografice din țară, analizează fiecare domeniu în parte. Bazindu-se pe un bogat material critic (recenzii, prezentări etc. apărute în publicațiile periodice de specialitate), dar mai cu seamă pe cunoașterea aprofundată a celor mai importante bibliografii publicate în anul respectiv, studiul introductiv analizează aprofundat activitatea bibliografică din Uniunea Sovietică și atrage atenția bibliotecilor, bibliografilor și celorlalte instituții asupra lipsurilor și golurilor înregistrate. (Remarcăm că, în ultimii doi ani, golurile semnalate în diferite domenii au fost în mare parte înlăturate. Au apărut astfel o serie de bibliografii de recomandare remarcabile în domeniul tehnic, precum și bibliografii despre biblioteconomie și bibliografie etc.).

Meritul studiului constă și în aceea că trece în revistă activitatea bibliografică din republicile unionale — aceasta mai ales în cadrul bibliografiei etnografice și prin caracterul analitic foarte pregnant, acest studiu introductiv poate con-

stituit un capitol de istorie a bibliografiei sovietice.

Pentru a veni în sprijinul celor care folosesc anuarul, redactorii lui l-au completat cu patru instrumente de lucru cu caracter auxiliar. Este vorba de: Lista revistelor care au rubrici bibliografice permanente (se dau numai titlurile revistelor, în ordinea alfabetică, fără să se indice vreun alt element de descriere), Lista alfabetică a recenziilor cu privire la bibliografii, apărute în 1960. Această listă cuprinde 87 lucrări recenzate, dintre care multe sînt incluse în anuar. Indicele alfabetic de nume și indicele alfabetic de titluri vin să completeze instrumentele de lucru cu care este înzestrat anuarul. De remarcat că indicele de titlu cuprinde și acele publicații care în anuar sînt descrise la autor — ceea ce ușurează cu mult găsirea lor.

Considerăm necesar să subliniem și unele aspecte privind descrierea materialelor incluse în anuar. Se folosește larg descrierea analitică pentru bibliografiile din interiorul cărților sau periodicelor. În acest caz se specifică și numărul de titluri indicate, precum și

limba în care sînt scrise materialele enumerate, iar cînd este cazul se indică perioada de timp pe care o reprezintă.

În cazul lucrărilor bibliografice de sine stătătoare descrierea este însoțită de o adnotare edificatoare prin care se comunică modul de aranjare a materialului, felul bibliografiei, destinația ei, limba etc. Atunci cînd lucrarea bibliografică a fost recenziată în presă, se specifică la observații recenziile. Acest sistem ni se pare foarte indicat, el permițînd cititorului interesat să se documenteze amănunțit înainte de a folosi materialul respectiv.

Bibliografia periodicelor sovietice pe anul 1960 completează informația în domeniul respectiv. Ea constituie o lucrare de sinteză de mare importanță atît pentru lucrătorii din biblioteci cît și pentru specialiștii din diferite ramuri de activitate. Împreună cu alte lucrări bibliografice de același gen care apar în Uniunea Sovietică, anuarul reprezintă pilonul de bază pe care se sprijină munca de informare.

V. CRUCEACHEVICI

GHIDUL BIBLIOTECII GERMANE DE STAT¹⁾

Apărut la Berlin în 1961, în cea de-a 5-a ediție modificată, sub redactarea dr. Willy Unger, și închinat sărbătoririi tricentenarului înființării Bibliotecii, este o lucrare de importanță obișnuită, în acest gen, însă foarte cuprinzătoare și cu o expunere precisă.

Volumul se compune din două părți: prima expune în 52 pagini istoricul și organizarea Bibliotecii, iar cea de-a doua cuprinde un număr de 37 planșe cu fotografii și facsimile.

Lucrarea începe cu un cuvînt introductiv a prof. dr. Horst Kunze, directorul general al Bibliotecii. Urmează un scurt istoric care dă date informative asupra Bibliotecii fondate în 1661 de prințul Friedrich Wilhelm de Brandenburg. Numărul cărților a sporit mereu și de la peste 20 000 volume în 1688, ajunge la 72 000 în 1740. Între 1774—1780, Friedrich al II-lea îi clădește un local nou. Prin sprijinul marelui savant Humboldt, precum și a altor învățați ai vremii, pentru existența Bibliotecii începe o nouă epocă. Acum prevalează acumularea lucrărilor științifice; între 1811—1827 se redactează și primul ei catalog alfabetic. În cursul sec. XIX

Biblioteca devine una din cele mai mari și importante biblioteci germane. În 1903 începe construcția noii clădiri care se termină în 1914. Fondul Bibliotecii a ajuns în 1939 la peste 3 milioane volume. Războiul, cu toată evacuarea fondurilor în diferite localități, din Germania, i-a adus mari pagube: clădirea a fost grav avariata, fondul însuși a fost micșorat prin reținerea abuzivă de către autoritățile din Germania occidentală a unui număr de 1 800 000 volume. Datorită măsurilor luate de autoritățile sovietice imediat după eliberarea Berlinului s-a început reconstrucția Bibliotecii, care în februarie 1946 poate să-și redeschidă porțile și să funcționeze în săli provizorii.

Din anul 1954 devine Biblioteca germană de stat, bibliotecă centrală științifică, înaltă instituție culturală, care își aduce aportul ei la documentarea învățămîntului superior, la sprijinirea studiilor de cercetare științifică și perfecționare în toate domeniile științei din Republica Democrată Germană.

Biblioteca germană de stat este astăzi îndrumătoarea celorlalte biblioteci științifice germane, centrul bibliografic pentru literatura germană și străină, centrul circuitelor de în-

¹⁾ *Benutzungsführer. Deutsche Staatsbibliothek. Berlin, 1961. 130/131 p. cu ilustrații.*

prumut și schimb german și internațional pentru publicațiile literare și științifice.

Fondul actual al Bibliotecii este compus din 3 620 000 volume, în care cifră se includ și cele 1 800 000 volume reținute abuziv de R.F.G. Acest fond este alimentat de procurarea publicațiilor prin efectul legii de depozit legal (care datează din 1699) și prin achiziții noi din țară și străinătate.

În continuare, *Ghidul* arată detaliat organizarea și funcționarea Bibliotecii și descrie diferitele ei servicii precum și organizarea informării și îndrumării publicului. Pentru sprijinirea cercetării în domeniul științelor sociale Biblioteca a organizat un serviciu important, dotat cu cataloage tematice și publicații de referință, cu specialiști bine pregătiți care dau consultații scrise și orale.

Biblioteca germană de stat dispune de un sistem diferențiat de săli de lectură (generale și de specialități). Urmează o enumerare a acestor săli cu indicarea la fiecare din ele a orelor de lucru, a numărului de locuri, a numărului de publicații care se găsesc la îndemina cititorilor, precum și modul lor de folosire. Se dau date asupra cataloagelor publice alfabetice și sistematice, asupra criteriilor după care au fost întocmite și asupra evoluției lor. Biblioteca mai dispune de un serviciu de informare asupra bibliotecilor germane și de curînd înființat (1959) de un serviciu de informare asupra lucrărilor congreselor internaționale.

Secțiile științifice speciale au colecții de:

a) muzică; b) orientalistică cu lucrări în lim-

bile chineză, japoneză, tibetană, manciuriană, coreeană și mongolă; c) manuscrise și incunabile; d) hărți și e) cărți pentru copii și tineret. Fiecare din aceste colecții este descrisă pe scurt — date istorice ale formării ei, număr de piese, cataloage, și modul de funcționare al sălilor de lectură respective.

Prima parte a lucrării se încheie cu o listă a publicațiilor Bibliotecii și cu un indice alfabetic al materialului expus.

Partea a doua cuprinde o serie de planșe fotografice în care sînt redat aspectul general al clădirii Bibliotecii și interiorul diferitelor săli de lectură, precum și reproduceri de foi de titlu sau pagini de manuscris ale unor lucrări din fondurile Bibliotecii ca: un manuscris al lui Johann Sebastian Bach (1772), o pagină din ediția chineză a lucrării tibetane *Tripitaka*, o miniatură dintr-un manuscris persan (1577), o pagină a copiei manuscrise a Eneidei din sec. XIII, foaia de titlu a ediției germane din 1745 a cărții lui Jonathan Swift, *Robinson Crusoe* și încă altele.

Prin informațiile pe care le aduce, *Ghidul* Bibliotecii germane de stat este util, nu numai pentru acei care pot frecventa Biblioteca, dar și pentru bibliotecarii din alte țări, care au astfel posibilitatea să cunoască felul de organizare actual al unei mari biblioteci, cu o existență de sute de ani, astăzi în slujba construirii socialismului în Republica Democrată Germană.

N. LOVINESCU

Abonamentele la revista CALAUZA BIBLIOTECARULUI pe anul 1964 se pot face la toate oficiile poștale din țară și prin factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi.

Se pot face și abonamente personale.

COSTUL UNUI ABONAMENT :

pe 3 luni : 6 lei ; pe 6 luni : 12 lei ; pe un an : 24 lei.

Recomandăm încheierea de abonamente pe întregul an 1964 pentru a se asigura integritatea colecțiilor.

CALENDAR — DECEMBRIE 1963

1 DECEMBRIE. Ziua Africii.

La chemarea Secretariatului permanent al organizației de solidaritate cu popoarele afro-asiatice în fiecare an, la 1 decembrie, întreaga omenire progresistă cinstește Ziua Africii, ziua ce simbolizează lupta neîntreruptă a acestui continent pentru independența națională, pentru eliberarea de sub jugul colonialismului.

1 DECEMBRIE. În anul 1945 s-a constituit Federația Democrată Internațională a Femeilor (F.D.I.F.).

6 DECEMBRIE 1960. A fost publicată Declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești. [Declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești. (Noiembrie 1960). Buc., Editura politică, 1960, 80 p.]

11 DECEMBRIE 1843. S-a născut ROBERT KOCH (m. 1910) savant german, descoperitorul bacilului tuberculozei. [Miethe-Hertwig. Robert Koch. Buc., Editura științifică, 1961. 164 p.]

12 DECEMBRIE 1843. S-a născut compozitorul român GHEORGHE STEPHĂNESCU (m. 1924). [Stephănescu, Gabriel. Gheorghe Stephănescu. Viața în imagini. Buc., Editura muzicală, 1962. 146 p.]

13 DECEMBRIE — 45 de ani de când a fost reprimată în Piața Teatrului Național manifestația pașnică a muncitorilor din București (1918). [vezi: „Călăuza bibliotecarului”. XV (1962), 11 (noiembrie), coperta a 3-a].

14 DECEMBRIE 1863. S-a născut compozitorul român ION VIDU (m. 1931), autor a peste 60 de compoziții inspirate din muzica populară românească. [Cosma, Viorel. Ion Vidu. Monografie. Buc., E.S.I.P., 1956. 78 p. (Casa centrală a creației populare)].

22 DECEMBRIE 1823. S-a născut HENRI FABRE, cunoscut entomologist francez (m. 1915). [Fabre, Jean-Henri. Dăunătorii. Buc., Editura științifică, 1961.

215 p.; Fabre, Jean-Henri. Din lumea insectelor. În românește de Gellu Naum. Buc., Editura tineretului, 1957. 216 p. (Știința învinge); Maynial, Edouard. Viața lui J. H. Fabre. 1823—1915. Homer al insectelor. (Text prescurtat). Traducere de Gellu Naum și Aurelia Căraușu. Buc., Editura tineretului, 1956. 99 p. (Oameni de seamă)].

23—28 DECEMBRIE 1955. A avut loc Congresul al II-lea al P.M.R.

24 DECEMBRIE 1863. A murit W. THACKERAY (n. 1811), mare romancier englez. Critic lucid al burgheziei, Thackeray a înțeles că istoria acestei clase sociale, istoria snobismului englez este incompletă dacă ea nu e urmărită din momentul apariției fenomenului pe firmamentul vieții sociale. De aici interesul scriitorului pentru sec. al XVIII-lea, pentru veacul în care se consolida Anglia burgheză. [Thackeray, William Makepeace. Bilciul deșertăciunilor. Un roman fără erou. Buc., Editura pentru literatură, 1963. 3 vol. (Biblioteca pentru toți, 167—169); Bilciul deșertăciunilor. Buc., E.S.P.L.A., 1959. 2 vol. (Clasicii literaturii universale); Thackeray, William Makepeace. Henry Esmond. În românește de Eugen Filotti. Buc., E.S.P.L.A., 1958. XII + 567 p. (Clasicii literaturii universale)].

24 DECEMBRIE 1798. S-a născut ADAM MICKIEWICZ (m. 1855), mare poet patriot polonez. [Mickiewicz Adam. Pan Tadeusz sau ultima încălcare de păminturi în Lituania. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 463 p. (Clasicii literaturii universale); Mickiewicz, Adam. Poezii. În românește de Miron Radu Paraschivescu. Buc., Editura tineretului, 1958. 148 p. (Cele mai frumoase poezii, 20); Mickiewicz, Adam. Poezii. În românește de Vlaicu Birna, Miron Radu Paraschivescu și Virgil Teodorescu, Buc., E.S.P.L.A., 1957. 208 p. (Clasicii literaturii universale)].

30 DECEMBRIE. A 16-A ANIVERSARE A PROCLAMĂRII REPUBLICII POPULARE ROMÎNE.